RÂSUL LUMII

Funeralii fericite!

Adrian Lustig

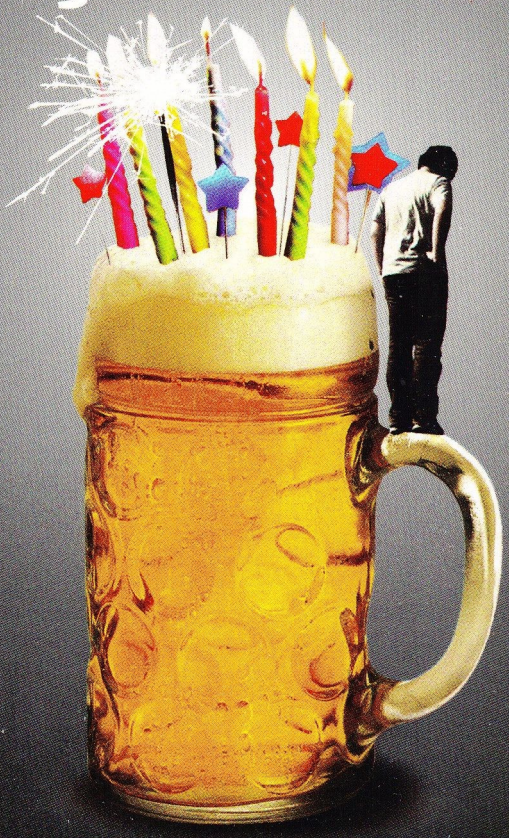

HUMANITAS

colecția
RÂSUL
LUMII

Adrian Lustig (n. 1953, Bucureşti) absolvă cursurile Facultăţii de Automatică a Politehnicii din Bucureşti, iar din 1989 este doctor în calculatoare electronice al Institutului Politehnic bucureştean. Formaţia sa tehnică se împacă bine nu doar cu vocaţia umanistă, ci şi, după 1989, cu flerul omului de afaceri. Adrian Lustig debutează în presă în 1979, în revista *Luceafărul,* pentru ca trei ani mai târziu să-i apară primul volum, romanul *Romanţă cu stagiari* (Editura Cartea Românească). Prima apariţie la televiziune are loc în 1987, cu teleplay-ul *O poveste romantică,* iar debutul în teatru se petrece la Iaşi, în 2002, cu piesa *Circul Matteo.* Cea dintâi piesă radiofonică, *Poker,* i se joacă în 2003, în timp ce pentru primul film, *Nunta mută,* trebuie să aşteptăm anul 2008. De ani buni, Adrian Lustig îşi dovedeşte versatilitatea şi hărnicia în literatură, televiziune, radio şi cinematografie. *Funeralii fericite!,* odiseea dulce-amăruie a unui român aspirant la naturalizare în Franţa, este romanul care-l readuce în atenţia lumii literare româneşti după o perioadă rezervată altor priorităţi.

Cărţi de Adrian Lustig: *Romanţă cu stagiari Legea timidităţii universale Un loc pe roată*
Un băiat ura o fată
Un ceai cu tipele de sâmbătă Poker şi alte două comedii

ADRIAN LUSTIG

Funeralii fericite!

HUMANITAS
BUCUREȘTI

prolog foarte lung

în care aflăm ce hram poartă Lionel, cum face domnul Claude o asigurare oneroasă, cum ghiceşte Esmé moartea cu bon fiscal şi TVA inclus şi cum se consolează femeile neconsolate din Nantes. Cântă Dalida.

Angers e un oraş situat în nord-vestul Franţei... dar pe cine interesează oraşul Angers? Poate pe primarul din Angers. Şi pe el, doar în preajma alegerilor locale. Ar fi de interes faptul că are o catedrală cu cel mai frumos vitraliu din secolul al XIII-lea, reprezentându-l pe sfântul Julien – cine-o mai fi fost şi ăsta. Aceasta şi-a disputat cu catedrala din Metz – pe toată durata Evului Mediu – posesia capului original al sfântului Ioan Botezătorul; amândouă lăcaşurile deţineau câte unul. Cum era evident pentru toată lumea că sfântul n-ar fi putut să aibă în nici un caz două capete, iar Salomeea – singura capabilă să tranşeze disputa fără echivoc – murise demult, adevărul a rămas undeva la mijloc, la catedrala din Tours.

Această dispută de marketing religios a avut însă o influenţă benefică asupra răspândirii circului în Europa. Circ care continuă şi azi: au proliferat trupele itinerante care prezintă, în panopticumuri, diverse vietăţi cu două capete, de la viţei la broaşte ţestoase şi purici. Ar mai fi de spus doar că oraşul are o echipă de fotbal – SCO Angers – care se zbate în apele mlăştinoase ale ligii a doua franceze. Pe la mijlocul romanului, SCO Angers, dintr-o confuzie generală, va promova, pentru o noapte, în Ligue 1. A, să nu uit: aproximativ prin mijlocul oraşului trece râul Maine.

La periferie, a crescut din asfalt, prin anii ’80, un bloc de opt etaje, identic cu alte blocuri care au apărut pletoric în acea perioadă, ca să facă faţă unei demografii debordante. Blocul are garsoniere şi apartamente cu două camere, dar n-are interfon. În loc de interfon, există o portăreasă – *madame* Agnès – care decide discreţionar cui să-i deschidă uşa şi cui nu. *Madame Agnès* are un mic oficiu chiar la intrare şi nimeni nu poate intra sau ieşi din bloc fără ca ea să-l repereze. E mereu îmbrăcată în negru şi, în spatele ferestruicii prin care monitorizează tot ce mişcă în holul blocului şi nu numai, prestează, cât e ziua de

lungă, două activităţi complementare: găteşte cuşcuş la un primus şi calcă. E de la sine înţeles că holul miroase a ulei şi a detergent ieftin, dar chiriaşii blocului au locuit şi în condiţii mai proaste. Chiar mult mai proaste. Nici unuia nu-i trece prin cap să protesteze. Atât i-ar trebui.

E duminică, 6 mai. Ne aflăm în garsoniera cu bucătărie americană, de la etajul patru, în care locuieşte, cu chirie, Lionel Frunza. Ceasul electronic al radioului de pe noptieră arată 5.59. Exact când se pregăteşte să ţârâie enervant de ora 6, Lionel sare ca un arc în capul oaselor şi-l opreşte; radioul începe imediat să difuzeze o muzică ritmată. Un zâmbet victorios se întinde pe faţa lui Lionel, de la un obraz la altul: de când şi-a cumpărat radioul, acum opt ani, şi a pus ceasul să-l trezească la ora 6 dimineaţa, a reuşit să se scoale întotdeauna înainte ca sirena să sune. Aşa că nici măcar nu ştie dacă alarma funcţionează sau nu.

Lionel e deja pe covoraşul de lângă pat, unde face cea de-a patruzeci şi opta flotare din seria de cincizeci executată zilnic. Se simte în formă maximă. Flotările terminate, ia extensorul din debara, deschide fereastra de la balcon şi începe tracţiunile. Energia pe care

o degajă îi este diminuată de imaginea lămâiului pitic care se veştejeşte într-un ghiveci de pe balcon. Ia un pahar, îl umple cu apă plată Evian, pune în el o aspirină efervescentă şi o lasă să se dizolve. Până atunci, duce extensorul în debara. De unde revine cu o pungă pe care scrie Carrefour. Potriveşte două scaune spate în spate şi le depărtează uşor, atât cât să poată sprijini punga de cele două spătare. Pune o pernă pe mochetă, între cele două scaune. Face câteva exerciţii de respiraţie ca un karateka experimentat, după care, cu o lovitură precisă, sparge cele două cărămizi din pungă. Punga cade pe pernă, fără să facă vreun zgomot sau mizerie pe jos. Duce punga la uşă, se întoarce, ia paharul cu aspirina dizolvată şi-l varsă la rădăcina lămâiului. Tot ce face, face în ritmul muzicii de la radio. Mângâie duios singura lămâie, scofâlcită, rămasă în pomişor, care se ambiţionează să nu moară.

Acum Lionel e în baie. A terminat cu bărbieritul. E într-un maiou gri şi poartă nişte boxeri gri, mulaţi. Verifică în oglindă calitatea rasului. Din oglindă îl priveşte un Woody Allen de acum 20 de ani, când nevroza lui era la început. Asta e un fel mai literar de-a spune că Lionel poartă ochelari cu dioptrii mari, că a

început să chelească şi că e stenic (dacă Woody Allen nu s-a născut direct astenic). Mulţumit de cum arată, îşi pregăteşte un mic dejun frugal, nu lasă nimic, dar absolut nimic, în farfurie, spală vasele şi le pune la scurs, după care deschide dulapul. Alege cu grijă un costum de culoare gri – pe cel mai din dreapta – dintre cele trei costume gri, identice, pe care le are. Asortează la el o cravată gri uni şi – n-are de ales — culege o cămaşă albă de pe un umeraş. Din păcate, nu se prea găsesc cămăşi gri în comerţ, deşi sunt foarte practice, pentru că nu se observă depunerile de pe guler. în schimb, ciorapi gri şi pantofi gri se găsesc pe toate drumurile.

îndreaptă o cută invizibilă a cuverturii întinse peste patul făcut impecabil şi iese în vestibul. Ia din cuier un parpalac şi o pălărie – vă las să ghiciţi de ce culoare – şi se opreşte în faţa unei oglinzi uriaşe.

E foarte mulţumit de ceea ce vede: un bărbat pe care-l aşteaptă un viitor fericit. Peste o săptămână. Nu-şi permite să stea prea mult cu zâmbetul ăla tâmp, de fericire, pe figură şi-şi trage faţa publică de anonim: colţurile buzelor i se lasă, ochii privesc fix spre vârfurile pantofilor, umerii îi cad, iar el scade cu doi centimetri în înălţime. Ar vrea să fie atât de

şters, încât să nu se vadă nici măcar în oglindă. Se apleacă, ia punga de la Carrefour cu cărămizile sparte şi iese pe uşă.

Despre Lionel

Lionel e băiat bun. Şi român, pe deasupra. A venit în Franţa în urmă cu opt ani, ca să uite de toate umilinţele din România – dar despre asta, mai târziu. Când s-a dat jos din autobuz, la Strasbourg, ştia o singură propoziţie în limba franceză: *Bonjour, camarade professeur!* Era tot ce se prinsese de el în cei patru ani de liceu. Nu i-a fost de mare folos. A încercat şi alte propoziţii, dar toate i-au lăsat pe francezi cu gura căscată: n-au înţeles nimic.

Mult mai de folos i-a fost diploma de inginer constructor. Bula imobiliară tocmai începuse să se umfle, aşa că n-a fost prea complicat să-şi găsească de lucru. Uşor-uşor, a învăţat toată limba franceză, inclusiv pronunţia: acum graseiază mai accentuat ca Edith Piaf când cânta *Laissez vous faire, milord.*

Din şantier în şantier, Lionel a ajuns cu

cinci ani în urmă la Angers, unde şi-a depus dosarul de naturalizare pentru a deveni cetăţean francez. îndeplinea toate condiţiile cerute de Legea Sarkozy din 26 noiembrie 2003: era rezident în Franţa de mai mult de cinci ani, n-avusese niciodată vreo condamnare şi era perfect asimilat de societatea franceză – la nivel cultural şi lingvistic. Peste opt zile, mai exact luni, 14 mai, imediat după ziua lui de naştere, urma să devină cetăţean francez. Poate că autorităţile aleseseră special această zi ca să-i facă un cadou de aniversare. Şi ce cadou! Asta presupunând că autorităţile ar putea avea sentimente.

Cel mai greu a fost să-şi dovedească asimilarea. A început prin a nu mai vorbi deloc limba română. Făcea totul în franceză: gâfâia în franceză, înjura în franceză, ofta în franceză. (Făcea şi alte lucruri în franceză... când i se ivea ocazia; din anumite motive, ocazia asta i se ivea destul de rar. Mai exact, o dată pe lună.) Ajunsese să nici nu mai viseze în română, ceea ce, să recunoaştem, nu e uşor, românii fiind nişte visători consacraţi. A învăţat istoria Franţei mai bine decât francezii, iar în Revoluţia Franceză era doctor. 11 citise pe Beigbeder în întregime, ba avea în bibliotecă mai multe cărţi decât scrisese, în

total, Beigbeder. Luase plasă şi cumpărase o ediţie revizuită din *99 de franci.* Abia după ce a terminat-o, şi-a dat seama c-o mai citise o dată: nu era vina lui că toate cărţile lui Beigbeder semănau între ele.

Era abonat la *Nouvel Observateur şi* citise, odată, când era mahmur, o cronică la o carte de Attali, ceea ce-l îndreptăţea să se bage, la bistrou, în discuţii de politică monetară cu alţi beţivi. Să nu se înţeleagă de aici că Lionel ar fi beţiv, dar îi place şi lui să bea, seara, ca fiecărui om, câte un pahar-două, trei, depinde de atmosferă şi de companie – fără să depăşească, vreodată, măsura într-atât încât să cadă sub masă şi să fie scos din local în şuturi. I-ar strica dosarul de naturalizare.

La una dintre ultimele verificări făcute de o comisie de la prefectură, pronunţase chiar şi numele lui Alain Mine – într-un context pe care nu şi-l amintea –, iar comisia s-a declarat complet edificată. La o reconstituire a examenului, făcută cu doi kosovari care urmau să dea acelaşi examen, s-a dovedit că-l confundase pe Alain Mine cu Alain Giresse.

Dar cel mai greu la aceste verificări nu erau examinările de la prefectură sau primărie: pentru astea te pregăteai din timp, şi cine a trecut de examenul de rezistenţa

materialelor de la Facultatea de Construcţii din Bucureşti nu mai putea să aibă probleme la vreun examen. Cel mai greu era să treci de verificările pe care le făceau, discret, în cartier, poliţia, jandarmeria şi subdirecţia de naturalizări. Inspectorii puteau întreba pe oricine orice şi oricine putea să spună orice despre tine fără să te poţi apăra. Era suficient să i se pară cuiva că te-ai uitat nu ştiu cum la el şi să te-ngroape. De aceea, Lionel nu se uita niciodată în ochii oamenilor, ţinea privirea în pământ şi făcea tot ce putea ca să treacă neobservat. Asta îi oferea şi avantajul că vedea pe unde calcă, iar pantofii lui aveau, astfel, o durată de viaţă peste medie. Observa mai întâi încălţările interlocutorului şi abia apoi ridica, timid, privirea spre el. Vorbea în şoaptă – obicei păstrat din ţară, de frica microfoanelor ascunse în pereţi, în pat, în aer.

Ca să-şi dovedească apartenenţa deplină la cultura franceză, Lionel a mai făcut următoarele: a mâncat tot ce zboară, se târăşte şi înoată; a învăţat *pétanque,* a devenit expert în *bilboquet,* şi-a luat abonament la meciurile echipei SCO Angers; e cu cotizaţia la zi în asociaţia pescarilor de crap din Maine-et-Loire; a văzut de trei ori filmul *Bienvenu chez les Ch'tis* (ca să fie sigur că e observat în

sală), la care a râs de două ori: la a treia vizionare. Ce mai, a devenit francez!

Lionel aruncă punga cu resturile de cărămizi la ghenă. închide uşa de la ghenă şi se întoarce spre lift. în raza privirii îi apar două picioare de femeie. Ridicându-şi încetişor privirea, vede mai întâi o fustă de piele demodată, o curea subţire şi puţin roasă, un bichon frisé care obturează o pereche de sâni la limita observabilităţii, o pereche de ochelari de vedere severi şi, în cele din urmă, pe Liliane, posesoarea picioarelor, fustei, curelei, căţeluşului, sânilor şi ochelarilor. Liliane e vecina de palier a lui
Lionel. În cei cinci ani de când sunt vecini, au schimbat între ei câteva sute de „bună ziua", câteva zeci de „bună seara" şi, la sfârşitul fiecăreia din aceste conversaţii prescurtate, câte un „la revedere" mai mult decât politicos. Pe bichon îl cheamă Robespierre şi, aşa cum prevesteşte numele lui, îi urăşte în egală măsură pe oameni şi pe ceilalţi câini. Liliane îl întreabă din priviri dacă vrea să-l aştepte cu liftul. Lionel confirmă. De la parter se aude glasul inconfundabil al lui *madame* Agnès:

— Ce se-ntâmplă cu liftul la etajul patru? întrebarea rămâne fără răspuns.

— Bună ziua, domnişoară Liliane, spune

Lionel, de cum intră în liftul care poate căra maximum 200 de kilograme.

— Bună ziua, domnule Lionel, răspunde ea, încercând să-l potolească pe Robespierre, care ar vrea să-l muşte puţin pe Lionel dacă ar fi lăsat să ajungă până la el.

Şansa lui Lionel este că liftul ajunge la parter. Neşansa lui Lionel e că *madame* Agnès e prezentă la datorie şi-i observă tocmai când el se decide să-şi ia inima în dinţi şi s-o conducă pe Liliane, câţiva paşi, prin parc.

— Bună dimineaţa, *madame* Agnès, se grăbeşte Lionel să salute primul, ţinând uşa la lift deschisă, să iasă vecina cu odorul.

— Dumneavoastră eraţi, domnule Lionel? Da' uite-o şi pe domnişoara Liliane... Ce matinală sunteţi azi... înţeleg că drăguţul de Robespierre vrea să facă un pipi mic? zice *madame* Agnès, încercând să-l mângâie pe Robespierre, dar oprindu-se la timp.

— Bună ziua, *madame* Agnès. Măcar sâmbăta şi duminica să-l plimb şi eu, că în rest... profit de dumneavoastră. La revedere, *madame* Agnès. Mă grăbesc, să nu se scape pe mine. La revedere, domnule Lionel.

— La revedere, domnişoară Liliane.

După ce fata iese, *madame* Agnès îi spune lui Lionel, complice:

— Săraca domnişoară Liliane, nu se mai măritǎ: fetele bune n-au noroc. Uite eu... Noroc cu câinele ăsta, are şi ea un suflet de care să se-agaţe. Ştiţi că Robespierre e proaspăt? înainte a avut alt câine.

— Serios? se arată Lionel interesat, neştiind cum să scape mai repede.

— Un buldog. îl chema Danton. A murit de tânăr, decapitat.

— Parcă am auzit ceva...

— Pe trecerea de pietoni. Un BMW în mare viteză. Până la urmă, tot marea burghezie i-a venit de hac lui Danton. Adevărul e că lătra cam tare.

— Aşa e, confirmă Lionel, fără să ştie exact despre care Danton e vorba până la urmă: revoluţionarul sau buldogul?

Când să încerce să-şi ia la revedere şi să se fofileze în parc, portăreasa îi spune, conspirativ:

— Ieri au fost iar... De la direcţia de migraţii... Ultima verificare... V-am dat nişte referinţe... După ce primiţi cetăţenia, aţi putea candida ca primar în Angers.

— Mulţumesc, madame Agnès, nu trebuie exagerat. Vreau să fiu un cetăţean francez ordinar.

— M-am săturat de ordinari! Ne trebuie francezi de calitate. S-a umplut ţara de imigranţi. Persoanele de faţă se exclud. Cum îi mai merge lămâiului?

— Prost. Am încercat reţeta cu aspirina: nici o ameliorare.

— Nu e grav, trebuie să perseveraţi. Să nu uit, o să am nevoie de dumneavoastră.

— Oricând.

— Mâine după-masă. Vreau să facem un control inopinat prin toate apartamentele: cred că cineva face modificări interioare neautorizate.

— E grav. Cum v-aţi dat seama?

— Nemernicul a înfundat ghena cu cărămizi. Da-l prind eu: o să am grijă să fie expulzat.

Lionel scade brusc în înălţime cu alţi doi centimetri. Se uită la ceas.

— Trebuie să plec, întârzii la şantier. La revedere, *madame* Agnès.

— La revedere, domnule Lionel. Contez pe dumneavoastră. Şi nu mai munciţi atâta: azi-mâine sunteţi francez, ce naiba! Să nu uit: cu tot respectul, vă stă grozav de bine în gri.

— Nu port decât gri, spune Lionel mirat.

— De-aia sunteţi un domn bine. Nu ca

bosniacul de la şase.

Lionel părăseşte imobilul în grabă.

Baraca şefului de şantier e aşezată strategic, chiar la intrarea dinspre stradă. Deşi în inventar e trecută banal „baracă”, clădirea are tot ce-i trebuie: aer condiţionat, WC, chiar şi o bucătărioară în care domneşte o ordine desăvârşită. Lionel e şeful de şantier, aşa cum o indică o frumoasă plăcuţă de alamă aşezată pe biroul lui. Fereastra din spatele lui Lionel dă spre stradă, aşa că lumina cade exact cum trebuie peste planurile clădirii rezidenţiale pe care compania la care e angajat a început s-o construiască înainte de căderea pieţei imobiliare. E după-amiază şi Lionel face exerciţii de musculatură la mâna stângă, strângând periodic o minge de baseball pe care îi e imposibil s-o deformeze. Are mânecile de la cămaşă suflecate şi haina de la costum e pusă frumos pe spătarul scaunului. Aude un scrâşnet de frâne, dar n-are curiozitatea să vadă de unde provine. Nemulţumit de ceea ce citeşte într-o situaţie de şantier, mototoleşte hârtia. Când s-o arunce la coş, uşa de la baracă se deschide. Lionel vede intrând două perechi de bocanci militari, necunoscuţi. Pune pe birou mingea

de baseball şi ghemotocul de hârtie. Işi desuflecă rapid mânecile de la cămaşă şi-şi pune haina de la costum. Ridică privirea încetişor şi vede mai întâi o canistră galbenă, pe urmă două haine de piele ca în filmele americane cu comisari sovietici, pe urmă două maxilare pătrate ca în filmele cu Edward G. Robinson şi, la urmă, două perechi de ochelari de soare negri, ca în filmul *Blues Brothers.* Numai că posesorii bocancilor, canistrei, hainelor de piele, maxilarelor şi ochelarilor nu sunt actori şi, cu atât mai puţin, nu sunt americani. Sunt racheţi moldoveni de peste Prut. Adică mai puţin răi decît racheţii albanezi sau ucraineni. Pe şef îl cheamă Grişa, iar pe haidamacul cu canistra îl cheamă Vaniuşka, în ciuda celor doi metri şi a celor o sută douăzeci de kilograme. Până şi maică-sa, care trăieşte în raionul Bălţi, are 72 de ani şi o pensie de douăzeci de lei moldoveneşti, îl alintă Vaniuşka chiar şi atunci când el o bate ca să-i dea economiile, să le poată schimba pe vodcă. Cum se pot face economii dintr-o pensie de 20 lei e un secret pe care numai moldovenii de peste Prut îl ştiu. Şi nu-l spun nimănui.

Racheţii se apropie ameninţător de biroul lui Lionel. Grişa întreabă în română:

— Muncim şi duminica?

Vaniuşka are impresia că lui îi este adresată întrebarea şi răspunde:

— Da.

Grişa îl priveşte ca pe un imbecil, ceea ce şi este. Lionel, panicat, întreabă în franceză:

— De la inspecţia muncii?

Grişa ignoră întrebarea – sau nu înţelege o boabă de franceză, ceea ce e foarte plauzibil. Pune a doua întrebare în aer:

— în urmă cu planul?

— Da, se repede Vaniuşka să răspundă, interpretând încă o dată greşit cine este destinatarul întrebării.

De data asta, Grişa îi dă un pumn în burtă haidamacului, care începe să râdă, crezând că a început să se bată pe burtă cu şeful. Neînţelegând nimic din ce se petrece, Lionel continuă dialogul ionescian în franco-română:

— De la bancă?

între timp, cei doi racheţi au ajuns lângă birou. Grişa ia plăcuţa de alamă de pe birou şi silabiseşte:

— Li-o-nel Frun-za. Zi aşa, Ionele, ai uitat româna?

Vaniuşka (pe care prietenii nerusofoni îl strigă „Ionele!”) e cât pe-aci să răspundă „Nu!”, dar un gest al lui Grişa spre subsuoara

mâinii stângi, unde ţine pistolul, îl reduce la tăcere. Lionel începe să înţeleagă despre ce e vorba.

— Puteţi vorbi în română, eu o să vă răspund în franceză.

— *Bonjour, camarade professeur,* rosteşte Grişa singura expresie pe care o ţine minte din cei opt ani de franceză făcuţi la liceul agricol din Chişinău. Aşa e bine? Ionele, să nu mai pierdem vremea. Treaba stă cam aşa: uită-te pe geam, în spatele tău, şi spune-mi ce vezi.

Lionel se uită printre jaluzelele verticale şi vede parcat, vizavi de şantier, un autobuz vechi, de când lumea, pe care scrie mare, în româneşte: *Vizitaţi castelele de pe Valea Loarei.* întoarce privirea spre Grişa, care-i explică:

— Am 38 de salahori. Au terminat de construit socialismul în Moldova şi acum sunt şomeri. Vor să ajute la construcţia socialismului în Franţa. îmi sunt datori vânduţi: eu i-am trecut graniţa, paşapoartele lor sunt la mine, familiile lor au garantat pentru ei. Muncesc douăşpe ore pe zi, fără pauză de masă, că n-au ce să mănânce. Nu fumează, nu se pişă, n-au sindicat. Sclavi, înţelegi, sclavi. Dacă nu făceau francezii

piramida de la Luvru, oamenii mei o făceau într-o săptămână. E drept că se şi dărâma după o săptămână, râde el spre Vaniuşka, punându-l pe acesta în mare încurcătură: să râdă, să nu râdă? Ce zici?

Vaniuşka nu răspunde. Lionel încearcă o scăpare:

— Cu contracte de muncă?

— Ce contracte, ai înnebunit? Cine a auzit de contracte de muncă în construcţii? în afară de ăia care au dat faliment. îmi plăteşti douăzeci de euro de căciulă la sfârşitul fiecărei zile. Dacă vine un control, i-am încărcat în autobuz şi-am dispărut: vizităm Valea Loarei. Ziua aia nu mi-o plăteşti. Batem palma?

— Fără contracte, nu pot.

— Faci pe nebunul cu noi? Ştii că şantierele mai iau şi foc...

Grişa se sprijină în cotul stâng de birou şi-l priveşte ameninţător. Vaniuşka lasă canistrajos şi-i deşu- rubează capacul. Scoate o cutie mare de chibrituri ruseşti, aprinde unul, se sprijină în cotul mâinii drepte de birou şi apropie chibritul de Lionel. între timp, cu mâna stângă, înalţă canistra la nivelul biroului şi o înclină periculos peste planuri.

Cad câteva picături de benzină.

Cineva care ar fi ascultat la uşă s-ar fi mirat, pe bună dreptate, de cât de bine se înţeleg doi oameni care vorbesc unul în franceză şi altul în română.

Cineva chiar ascultă la uşă. Şi cum nu-şi poate explica tonul ridicat al celui care vorbeşte română, intră pe uşă. Şi nu singur, ci cu o bâtă de baseball în mână.

Lionel vede, pe deasupra flăcării chibritului, intrând în încăpere mai întâi o pereche de cizme de cauciuc verzi, pe urmă o bâtă ţinută în mâna dreaptă, care loveşte, periodic, palma mâinii stângi şi, la urmă, pe Roman.

De data asta, lui Lionel i se face frică de-a bine- lea. Aranjează jaluzelele verticale în aşa fel încât să nu se poată vedea de afară şi-l imploră pe proaspătul intrat:

— Roman, nu, te rog, nu!

Numitul Roman îl ignoră şi înaintează spre birou. Racheţii îl privesc stană de piatră. După ce-l evaluează pe fiecare, Roman ia o poziţie de primitor la baseball, ocheşte mingea de pe birou şi-i aplică o lovitură cu toată forţa. Din păcate, ratează mingea, dar stinge flacăra chibritului şi nimereşte în plin antebraţul lui

Vaniuşka. Spre norocul acestuia, pentru că flacăra începuse să-l frigă la degete. A fost singurul lui noroc: pârâitura care s-a auzit a confirmat ruperea osului. Ca tacâmul să fie complet, de durere, Vaniuşka a dat drumul canistrei, care i-a căzut pe laba piciorului stâng, rupându-i câteva tarsiene, la întâmplare. Oricât ai fi de haidamac, o asemenea combinaţie de suferinţe te face să răcneşti din toţi rărunchii. Ceea ce Vaniuşka se pregăteşte să facă. Deschide larg gura, dar nu apucă să scoată nici un sunet, pentru că Lionel îi vâră instantaneu mingea de baseball în gură. Haidamacul îşi înfige cu poftă dinţii în minge, ocazie cu care îşi rupe doi dinţi din faţă.

— Nu te-a învăţat maică-ta, când erai mic, că e periculos să te joci cu focul? pune Roman gaz peste foc, în limba rusă, după care se întoarce spre Grişa.

Acesta privise stupefiat acţiunea lui Roman, care, adevărul e, se desfăşurase în mare viteză. Grişa îşi revine din uluială şi duce mâna dreaptă spre pistol, înainte de-a ajunge la pistol, Roman îi propteşte vârful bâtei în piept şi-l avertizează:

— Nici să nu te gândeşti. Ia zi, dumle, ştii să scrii cu mâna stângă?

— Nu, răspunde Grişa, tot în ruseşte.

— Ar fi cazul să înveţi.

Cu o lovitură de baseball, la fel de puternică, îi rupe şi lui braţul drept. Nici Grişa nu apucă să ţipe, cum i-ar fi plăcut, pentru că Lionel îi înfundă în gură ghemotocul de hârtie pe care nu apucase să-l arunce la coş. Deşi maică-sa l-a învăţat de mic că nu-i frumos să vorbeşti cu gura plină, Grişa reuşeşte să articuleze:

— *Protektor?*

— *Protektor,* îi confirmă Roman, după care îi ajută, îndatoritor, pe cei doi răniţi să părăsească baraca.

Mai ales pe Vaniuşka: acesta sare într-un picior, ca la şotron, deşi nu-şi aminteşte să fi jucat vreodată jocul ăsta.

Bistroul *Aux Immigrants Heureux* e situat într-o zonă periferică a Angers-ului şi e frecventat mai ales de imigranţi cu situaţie incertă. Cunoscuse şi vremuri mai bune, pe vremea când toate literele din firma fluorescentă erau aprinse. Acum, de când cu criza, neoanele care alcătuiau primul *i* şi primul *m* din firmă erau arse, aşa că numele devenise *Aux migrants Heureux* şi atrăgea o

faună şi mai pestriţă în local. Pe patron îl cheamă Claude Fernandez şi e uns cu toate alifiile. Are doi angajaţi: un chelner – Francis – şi un picolo – Didier. Mesele sunt vechi, acoperite cu muşamale pătate impresionist şi arse, cu mucuri de ţigară, pointilist. Scaunele sunt de mai multe feluri, majoritatea cu patru picioare egale ca înălţime. Acolo unde există câte un picior mai scurt, neajunsul e rezolvat cu câte un dop de bere sau cu un şerveţel împăturit în două, în patru sau în opt, după cum e cazul. Originalitatea localului o dau farfuriile umplute cu *pepperoni* care înlocuiesc clasicele alune, măsline, grisine sau sărăţele. Se pare că *pepperoni* stimulează grozav consumul de alcool. Ca şi cum acest consum ar fi trebuit stimulat. Bistroul are doar parter, iar dedesubt există o pivniţă în care se intră printr-un chepeng aflat în spatele tejghelei. Mai trebuie spus că lumina e cât se poate de intimă – domnului Claude nu-i place să arunce banii pe fereastră-, iar atmosfera e întreţinută de un difuzor la care se aud mai ales melodii vechi, cântate de foşti emigrând: Charles Aznavour, Dalida, Enrico Macias sau Georges Brassens. În această duminică, acum, la ora 7.45 seara, Dalida tocmai povesteşte cum şi-a trăit viaţa *à sa*

manière. Bistroul este arhiplin, Francis şi Didier de-abia fac faţă comenzilor. Exact în momentul în care Dalida începe să-şi povestească o aventură din Egipt cu un tinerel care a făcut-o să se simtă bătrână, de la o masă aşezată în cel mai retras colţ se aude o voce de bas – unii ar zice de beţiv răguşit – care începe cazaciocul *Pe un drum ce duce în Rusia.*

— Roman, mai încet, deranjăm pe toată lumea, încearcă Lionel să-l potolească.

— Ţie de ce-ţi mai e frică? Peste o săptămână eşti francez, poţi să te sui şi pe masă.

— Abia peste o săptămână...

La masă cu Lionel şi Roman se mai află Kiril. Lionel stă cu spatele la sală, ca să nu fie văzut decât de cei doi comeseni. Roman se opreşte brusc din cântat, dă pe gât paharul de vodcă şi ridică două degete spre Didier. Semnul nu înseamnă „Prezent” – cine ar putea crede că Roman lipseşte duminică seara de la crâşmă? –, ci „O vodcă dublă”!

Se pare că Lionel tocmai a terminat să-i povestească lui Kiril incidentul de dimineaţă, cu racheţii moldoveni.

— Habar n-ai ce bine vorbeşte Roman

ruseşte. Pentru un polonez.

— Moldovenii nu ştiu de frică decât în limba rusă, explică, modest, Roman.

— Ce mare lucru: şi noi, în Bulgaria, am învăţat obligatoriu rusa la şcoală, minimalizează Kiril prestaţia lui Roman. Darmite ei, în Polonia.

— Asta cam aşa e, confirmă Roman.

— Unde-o fi Claude, că nu l-am văzut? se impacientează Kiril. Mâine-mi vine un transport de *pepperoni.* Deschid lista de comenzi.

Domnul Claude se află în pivniţă împreună cu domnul Sami Hirsch, agent de asigurări. Patronul bistroului tocmai s-a decis să-şi facă o asigurare împotriva inundaţiilor. Unii, mai suspicioşi, s-ar putea mira că l-a apucat prevederea tocmai duminică seara, dar o asigurare este o chestiune de inspiraţie. Şi lui Claude i-a venit inspiraţia duminică seara. Putea să-i vină să parieze pe un cal. Dar lui i-a venit să parieze pe o inundaţie.

— Nu te asiguri şi la incendiu? îl întreabă Sami, în timp ce clatină, periculos, ţevile care au fost schimbate ultima oară acum 25 de ani.

— Sami, mai uşor cu scuturatul. E imposibil să ai un incendiu şi o inundaţie în aceeaşi zi.

Se exclud între ele. Ce rost are să arunc banii pe fereastră?

— E adevărat. Mai bine-i aruncăm noi...

— Nu sunt banii voştri.

— Dar ai cui?

— Ai acţionarilor. Cum s-ar spune, ai nimănui.

— Şi asta-i adevărat.

Trebuie spus că Sami şi Claude se cunosc de ani de zile, de-aia se tutuiesc. Sami trage o primă concluzie defavorabilă lui Claude.

— Sistemul pare cam putred...

— Tot sistemul de asigurări e putred. La câte miliarde de euro aţi pierdut în ultimul timp, ce mai contează trei sute de mii de euro?

— Şi asta-i adevărat. Ai raportul de expertiză?

Claude îi întinde un plic. Sami se retrage sub un bec mai puţin chior şi numără trei mii de euro în hârtii de cinci sute. Satisfăcut de expertiză, întreabă într-o doară:

—Şi zici că ai făcut ultima revizie generală săptămâna trecută?

— Exact. Poate de-atunci... să fi ros vreun şobolan vreo ţeavă...

— Ai şobolanul?

Claude dă afirmativ din cap.

— Să fie ceva curat...

— Apa spală tot.

— Te-aştept mâine-dimineaţă să semnăm actele?

— Mâine, pe la zece.

— Plăteşti *cash* sau prin bancă?

— Ce bancă, ai înnebunit? Şi dacă nu-ţi intră banii până marţi şi am ghinionul să fie marţi inundaţia, nu m-am ars?

— Atunci, asigură-te şi pentru incendiu.

Râd amândoi de gluma lui Sami. Nu ştiu cât de bun e domnul Hirsch la asigurări, dar la bancuri e imparabil.

— Nu rămâi să bei ceva, din partea casei?

— Eu am imigrat mai demult şi nici nu sunt atât de fericit. E bine să nu fiu văzut...

— Şi asta-i adevărat, îl citează Claude.

Exact în clipa în care Dalida, excitată, anunţă *Arriva Gigi I Amoroso!,* Claude scoate capul din chepeng. Kiril îl detectează imediat şi-l strigă:

— Domnule Claude, ia fa-te-ncoa'!

— Care-i treaba, bulgarule? se prezintă patronul la datorie.

— Mâine-mi vine un transport de *pepperoni* de toate soiurile: *red, mild* şi *light.* Stimulează consumul de alcool de nu se poate. în Bulgaria, înţărcăm copiii cu *pepperoni,* nu mai

pun gura pe lapte toată viaţa. Te trec cu ceva?

— Trece-mă cu douăzeci de borcane de *red,* cinci de *mild* şi cinci de *light.* Ai şi picante?

— Fără filtru îmi vin săptămâna ailaltă.

— Să trăim până săptămâna ailaltă.

— Să trăim, de ce să nu trăim? Ia o mostră pentru Clovis.

Kiril scoate din geanta de sub masă o pungă pe care i-o dă lui Claude. Conţinutul pungii pare mai curând paralelipipedic decât cilindric, dar bulgarii sunt în stare să pună murături în orice.

în clipa aceea intră pe uşă Albert – zis Albanezii', îl ocheşte dintr-o privire pe Kiril şi se apropie de el.

— Ia zi, bulgarule, te interesează o promoţie de weekend: două fete la preţ de una?

— Fete mari?

— Aproape: n-o să simţi diferenţa.

— Kiril, mă bag şi eu: o iau pe-a doua, aia care e gratis, se trezeşte Roman din amorţeală şi mai ridică două degete, fiind observat instantaneu de Didier.

— N-o să ştii care-i prima şi care-i a doua, că sunt gemene.

— Siameze? se bagă în vorbă şi Lionel.

— Siameze, acum le-am despărţit. De un client.

Râd toţi patru. Albanezu' bagă două degete în gură şi dă un fluierat de-ntoarce toată lumea capul spre ei. Lionel se ascunde sub masă (la figurat).

în uşa bistroului apar cele două gemene. Sunt îmbrăcate la fel, în nişte rochii scurte, mulate, cu dungi ca de zebre. încearcă să se mişte la fel: ca la înot sincron, dar pe uscat. Totuşi, ceva îi face pe cei trei comeseni să se îndoiască de reuşita operaţiei de despărţire a siamezelor. Şi acel ceva nu e faptul că între cele două fete e o diferenţă de vârstă de cel puţin zece ani şi de înălţime de cel puţin zece centimetri – s-au mai văzut operaţii nereuşite de despărţire de siameze –, dar fetele sunt de culori diferite: una e albă-albă, cealaltă e neagră, dar neagră de nu poţi crede c-a fost uitată în incubator. Albanezu', mândru de colecţia lui de primăvară-vară, sondează piaţa:

— Ce ziceţi de zebrele mele? Fac orice, puteţi să le călcaţi în picioare.

— E prea devreme, strâmbă din nas Kiril. Mai pe înnoptate.

— Poate viitorul nostru francez...? încearcă

Albanezu’.

Kiril şi Roman râd în cor. Albanezu’ îşi dă seama de ce râd şi zice:

— Pardon, am uitat că azi e prima duminică din lună.

Toţi râd şi mai tare, în timp ce Lionel îi priveşte nedumerit.

— Atunci, plec. Ştiţi unde mă găsiţi. Oferta rămâne valabilă până la miezul nopţii.

Albanezu’ îşi ia fetiţele şi iese. Claude scutură un clopoţel.

— Atenţiune, ultima comandă! îmi pare rău pentru voi – şi pentru mine –, dar la ora opt e razia lunară a lui Clovis. Cine are actele-n regulă poate să rămână.

Se aud murmure de dezaprobare de la toate mesele:

— Nu-i corect, ce razie e asta la ora opt? Măcar la nouă, e duminică, ce dracu’! Suntem oameni, nu găini! Beţivi din toată lumea, uniţi-vă!

Protestele se termină rapid. Toată lumea cere nota. Francis şi Didier fac faţă cu greu ultimelor comenzi. Kiril îi spune lui Lionel:

— O să rămâi singur în tot localul.

— Vin cu voi. Singur, n-are nici un haz.

Roman devine practic:

— Mergem după Albanez: nu cred c-a apucat să le lipească.

— Eu am o treabă... se ruşinează Lionel.

— Eu zic aşa: îl conducem pe Lionel la gară, pe urmă călcăm fiecare pe zebra lui, propune Kiril.

— De acord, spune Roman, agitându-şi disperat degetele pentru o ultimă raţie de vodcă. Nu plăteşti tu? îl întreabă el pe Lionel. În cinstea cetăţeniei.

— Nu. Din superstiţie. Când o să fiu francez...

— Când o să fii francez, o să vrei să plătim nemţeşte, conchide Roman.

La opt fără două minute, localul e gol. Didier stinge şi aprinde firma de trei ori. Intr-un minut, două maşini de poliţie opresc, cu scrâşnet de frâne, în faţa bistroului. Inspectorul Clovis şi şase poliţişti descind în forţă. Doi agenţi mai tineri îi pun cu faţa la perete pe Francis şi Didier. După ce-i legitimează, inclusiv pe Claude, cel mai bătrân dintre poliţişti îi raportează lui Clovis:

— Sunt în regulă, dom' inspector.

— Cred şi eu că ăştia au actele în ordine, se enervează Clovis. Unde sunt ceilalţi? Cineva a sifonat! Pun eu mâna pe şobolan.

— Clovis, nu te enerva, ştii că ai tensiune. Pur şi simplu nu mai sunt clienţi. E criză…

Claude îl tutuia şi pe Clovis aşa cum, de altfel, tutuia pe oricine care intrase măcar o dată în cârciuma lui. Clovis se enervează şi mai tare:

— îţi baţi joc de mine? Duminica nu mai sunt beţivi? în Angers?

— Beţivi sunt tot timpul. Dar lunea până şi beţivii trebuie să meargă la lucru. Trebuia să faceţi razia cu o oră mai devreme.

— Aşa ai zis şi luna trecută. O să ajungem să facem razia la cinci dimineaţa.

— Atunci chiar că n-o să prindeţi pe nimeni, nici un beţiv nu mai e treaz la ora aia.

— Aşa e, se dă bătut Clovis. Băieţi, la mese! Aţi avut o săptămână grea.

Din toate piepturile se aude un „Mersi, şefu’” sincer. Claude îi spune lui Didier să servească fiecărui poliţist câte un *pastis* din partea casei şi se retrage în spatele tejghelei cu Clovis, care-i spune:

— Data viitoare, trebuie neapărat să arestez pe cineva, au început să mă ia la ochi.

— Găsim noi pe cineva de sacrificiu…

— Ai grijă pe cine alegi, să fie o jagardea, nu vreau să-mi fac păcat cu nimeni.

— Clovis, întotdeauna ai fost un om bun. Când ai liber săptămâna viitoare?

— Marţi.

— Mergem la un pescuit?

— Vii să mă iei?

— Se-nţelege. Bei ceva?

— Niciodată în timpul serviciului. Cu excepţia cazului în care e vorba de un Courvoisier necontrafăcut.

Claude umple două pahare de coniac din rezerva personală, din care nu servise niciodată vreun client.

Cei trei prieteni de pahar o iau pe o scurtătură, să ajungă mai repede la gară. Trec pe lângă un teren viran. Mai exact, pe lângă un teren pe care-l ştiau viran. Acum, pe el se aşezase o tabără de nomazi – într-o exprimare *politically correct.* Câteva corturi, câteva căruţe cu coviltir, multe cutii de carton şi focuri de vreascuri, ici şi colo. Din mijlocul taberei se aud nişte viori vesele şi câte un nechezat de cal, neliniştitor. Şi lătrat de câini înfometaţi.

— Ţigani români, îşi dă Lionel cu presupusul.

— Şi dacă sunt ţigani bulgari? nu se lasă Kiril mai prejos.

— Şi dacă sunt de-ai mei? ţâşneşte mândria din Roman.

— Pariu pe o sută de euro? îşi încearcă Lionel norocul.

Cei trei bat palma şi se apropie ca să verifice cine a câştigat. La marginea taberei, e aşezată o rulotă ultramodernă care le atrage atenţia printr-un glob fosforescent care urcă şi coboară, lent, ca globul din Times Square de Anul Nou. Păstrând proporţiile, pentru că ăla doar coboară şi doar o dată pe an. Globul afişează anul 2010. Pe rulotă este inscripţionată, cu litere de foc, o adresă de internet: www.sorcieresdefrance.org. Rulota are şi o firmă luminoasă pe care scrie: *Esmé, clarvăzătoare practicantă.*

Exact când băieţii se apropie, tot mai curioşi, de rulotă, globul îşi pierde ritmul şi începe să urce şi să coboare halucinant, afişând, alandala, cei mai diverşi ani. Lionel se uită la ceas, vede că razia şi scurtătura i-au economisit destule minute până la plecarea trenului şi le propune:

— Intrăm?

— Bani aruncaţi pe fereastră, zice Kiril, care făcuse la şcoală şi cursuri obligatorii de ateism ştiinţific. Nu cred în chestii de-astea.

— Mie mi-e frică, eu cred, spune Roman.

Mai bine mergem la curve, cred şi-n ele.

— Hai, mă, ne distrăm şi noi, insistă Lionel.

— Voi aţi vrut-o, se dă bătut Roman şi apasă pe soneria de la intrare.

Globul se opreşte brusc şi afişează din nou 2010. O cameră de luat vederi, în infraroşu, se roteşte indiscretă deasupra lor. Uşa se deschide pneumatic. Cei trei urcă. Uşa se închide brusc în urma lor. Jaluzele metalice coboară la ferestre. Rulota este împărţită în două compartimente printr-un perete translucid, ca la bănci. Intr-o parte stau clienţii – cam înghesuiţi, în cazul de faţă, pentru că sunt trei şi Roman face cât doi –, în cealaltă, prezicătoarea. Esmé are înjur de 40 de ani, păr negru, lung, o coroană pe cap şi, în general, arată ca o clarvăzătoare care apare la posturi de televiziune regionale. Lângă ea, un pitic – Edy-, care o ajută cu recuzita show-ului.

Comunicarea între cele două compartimente ale rulotei se face prin microfoane şi difuzoare. Totul este foarte *high-tech.* Transferul banilor şi al obiectelor de la clienţi la ghicitoare – pardon, la clarvăzătoare – se face printr-un sertar glisabil, ca la casieriile băncilor. Lionel, sigur de câştigarea pariului,

face o excepţie de la regula pe care şi-a impus-o acum cinci ani şi i se adresează în română:

— Cât costă un ghicit?

— Pardon? se miră Esmé. Vă rog să vorbiţi în franceză.

— Cât costă ghicitul? reia Lionel ruşinat în franceză.

— O sută de euro de persoană. Şi nu e ghicit, e prezicere.

— V-am spus eu că mai bine mergem la curve. Cu o sută de euro, le luăm pe gemenele albanezului, spune realist Roman.

— Nu faceţi reduceri la grupuri? intră în joc Kiril.

— Numai în caz de calamităţi naturale, precizează rece Esmé. Altfel, fiecare cu destinul lui. N-am de ce să fac reduceri. Dacă aveţi o problemă, intraţi pe rând.

— Ce preziceţi la banii ăştia? întreabă într-o doară Lionel, care e gata să abandoneze.

— Moartea, răspunde îngheţat Esmé.

— Eu plec, spune cu o voce pierdută Roman.

— Cum adică, moartea? redevine curios Lionel.

— *Nă* spun când o să muriţi.

— Eu încerc, nu stau într-o sută de euro, se decide Kiril.

Piticul împinge sertarul pe care se află o farfurioară. Kiril pune pe farfurioară o sută de euro. Piticul trage sertarul spre el şi ia bancnota. împinge din nou sertarul spre Kiril.

— Şi un fir de păr, spune severă Esmé.

Kiril are o problemă: e ras în cap. Esmé îi face semn că poate să-şi smulgă un fir din mustaţă sau din nas. Bulgarul alege mustaţa, pune firul pe farfurie şi Edy trage farfuria spre el. Esmé îi priveşte întrebător din ochi pe Lionel şi Roman: ce au de gând? Cei doi schimbă priviri lămuritoare între ei, scot câte o sută de euro din buzunar, îşi smulg câte un fir de păr din cap – Roman la întâmplare, Lionel, mai din margine, să nu-şi agraveze începutul de chelie, mai ales într-o primă duminică din lună – şi le trimit clarvăzătoarei prin intermediul farfurioarelor. Esmé ia banii, le verifică autenticitatea la un aparat cu infraroşii, bagă banii în sertar şi le dă câte un bon fiscal. Kiril citeşte cu atenţie bonul şi întreabă amuzat:

— Se plăteşte TVA la preziceri?

— Fiscul e cu ochii pe noi. De destin mai

scapi, de fisc – niciodată. A fost o glumă; nici de destin nu scapi niciodată.

-— Dacă am bon fiscal, pot să trec suta asta la deduceri personale? zice Lionel la mişto.

— Dacă mai apuci să-ţi faci declaraţia de impozit.

Esmé dă foc pe rând fiecărui fir de păr. îşi apropie mâinile la câţiva milimetri de un glob de cristal, fără să-l atingă. Globul începe să plutească între mâinile ei ca în numerele de magie de la circ. Esmé e în transă. îi face un semn din cap piticului: Edy presară scrumul din farfurioara lui Kiril peste globul de cristal. Urmează acelaşi ritual cu scrumul din celelalte două farfurioare. Esmé deplasează globul spre piedestalul lui. Iese din transă. Deschide sertarul, scoate o bancnotă de o sută, o pune pe farfurioară, pune farfurioara în sertar şi împinge sertarul spre Kiril.

— Bulgarule, ia-ţi banii înapoi. Edy, fă Storno în casa de marcat.

— De ce, sunt nemuritor? spune cu o voce nesigură Kiril, fără să se atingă de bani.

— O să mori mâine. Statutul nostru ne interzice să luăm bani de la un client dacă nu putem să-i dăm un preaviz de 24 de ore, să aibă timp să se pregătească de înmormântare.

Nu e vina mea c-ai venit aşa târziu.

— Mâine nu pot să mor: îmi vine un transport de *pepperoni.* Ce-o să zică clienţii? n-o ia Kiril în serios.

— O să-nceapă mai întâi o ninsoare în plină zi... recită Esmé.

— Ninsoare în luna mai? E o escroacă! o întrerupe Roman şi vrea să iasă, dar uşa e blocată.

— ...şi o să mori din cauza unei sinucideri, îşi continuă Esmé, imperturbabilă, prezicerea.

— Eu să mă sinucid? Niciodată! răsuflă uşurat Kiril şi îşi ia suta.

— Am zis din cauza unei sinucideri, repetă Esmé.

— La franceza ei... şopteşte Lionel.

— Ce-are franceza mea?

— Mă scuzaţi.

Esmé trage aer în piept şi-şi îndreaptă privirea spre Roman.

— Rusule, eşti pregătit?

— Nu sunt rus, sunt polonez! se enervează Roman.

— Slavule, eşti pregătit?

— Nu vreau s-aud! Păstrează-ţi banii, nu vreau s-aud!

Face o criză de isterie, e gata să rupă

clanţa, clatină rulota s-o dărâme şi începe să cânte un marş rusesc ca s-o acopere pe Esmé. Prima oară când Roman trage aer în piept, clarvăzătoarea profită de momentul de linişte ca să-şi decarteze prezicerea:

— Tu ai venit la timp: o să mori poimâine. Ai timp să te pregăteşti.

Roman se opreşte brusc din cântat. Cade în genunchi, îşi împreunează mâinile la piept şi începe să plângă. Se şterge cu dosul palmei la ochi şi la nas. Ţine mâna mai mult la nas şi miroase cu atenţie, după care începe să-şi lingă dosul palmei. Toţi îl privesc miraţi.

— Minune de la Dumnezeu, lacrimile mele au gust de vodcă, îşi face el o cruce mare şi încearcă să reizbucnească în lacrimi.

— Mare minune, confirmă Kiril.

Printre sughiţuri, Roman întreabă:

— Cum o să mor?

— înecat, dă Esmé verdictul.

Roman se ridică în picioare şi începe să râdă în hohote:

— Trişoareo! Escroaco! Târfo! Eu am fost campion al Uniunii Sovietice la 400 de metri spate! Trec oceanul înot. Dă-ne banii înapoi, hoaţo!

începe să dea cu pumnii în peretele de sticlă incasabilă care desparte cele două

compartimente. Se opreşte când încep să-l doară pumnii. Lionel, încă binedispus, întreabă ironic:

— O să mor şi eu?

— Toţi murim. Mai devreme sau mai târziu. Uite, Edy, fiu-meu, o să moară mai târziu, la 120 de ani.

— Piticania asta e fiul tău? râde Roman spre Edy, care-l priveşte urât.

— Păcatele tinereţii: l-am făcut c-un vârcolac. M-a luat cu vrăjeala şi am uitat că e lună plină.

— Cu moartea mea cum rămâne? se impacientează Lionel.

— Nu-i purta tu de grijă, că vine ea, drăguţa. Peste o săptămână: pe 13 mai.

— Nu s-ar putea pe 14? continuă Lionel s-o dea pe glumă.

— De ce?

— Luni, 14, primesc cetăţenia franceză. Măcar să mor francez.

— Nu pot, vrei să le stric statisticile?

— Şi cum o să mor?

— Mai întâi, o să-ţi taie calea o oloagă, la drum de seară. Partea bună e c-o să te culci cu ea.

— Perversule, îl încurajează Kiril.

— O să-ţi mai taie calea şi doi – ezită – de

fapt, trei ciungi. Voi doi nu mai apucaţi să-i vedeţi, îi linişteşte ea pe Roman şi Kiril. O să fiţi deja morţi.

— Ce bine, ciungii aduc ghinion, zice Kiril, mai liniştit.

— Dar ăştia au mai puţină importanţă, le ignoră Esmé comentariile. Important e că, în cele din urmă, o să mori pe neaşteptate. Adică nu chiar pe neaşteptate, că acum ştii de la mine. Gata, sunt epuizată. Puteţi pleca. Uşa e deschisă.

Stinge lumina în compartimentul lor. Roman are un acces de furie:

— îi dau foc! Şi-a bătut joc de noi!

— Roman, te rog, nu vreau scandal, se sperie Lionel.

împreună cu Kiril, încearcă să-l oprească, dar Roman scoate o brichetă şi dă foc perdeluţelor de la geamuri. în clipa în care o perdea se aprinde, din tavan începe să cadă spumă ignifugă, ca la marile hoteluri în caz de incendiu. Kiril deschide uşa şi sare afară. Se pregăteşte să iasă şi Roman, când Esmé îi spune lui Lionel în română:

— Compatriotule, să zici mersi: trebuia să mori pe 12 mai, da' ţi-am făcut cadou o zi de la mine, s-apuci să-ţi serbezi ziua de naştere.

în ziua morţii, din păcate.

— Dacă tot mi-ai făcut cadou o zi, de ce nu-mi faci mai multe?

— Puterile noastre sunt limitate. Şi aşa o să trebuiască să fac un referat, să dau explicaţii ce e cu ziua asta în plus. O să mă acuze de patriotism prost înţeles. Dar treacă de la mine, n-ai avut o viaţă prea fericită, măcar să dureze cu o zi mai mult decât ţi-a fost scris. Gata, afară, până nu mă răzgândesc.

Roman şi Lionel sar şi ei din rulotă. Lionel întinde palma către cei doi tovarăşi. Kiril nu înţelege. Lionel îi explică:

— Pariul. Câte o sută de căciulă: era româncă.

Cei doi îi întind câte o sută. Toţi trei grăbesc pasul spre gară. Sunt foarte tăcuţi.

Esmé îşi dă jos cu grijă peruca neagră, lăsând să-i cadă o coamă blondă, numai zulufi. Piticul o întreabă:

— De ce porţi perucă neagră când ai un păr aşa de frumos?

— Cine s-ar încrede într-o ţigancă blondă? Du-te şi te culcă, e târziu.

îi dă o hârtie de zece euro. Edy iese printr-o trapă din acoperiş. Esmé stinge lumina care

face globul de cristal să strălucească. Se aşază în faţa oglinzii. Cu precauţie, îşi scoate peruca blondă şi, în întunericul din încăpere, străluceşte doar capul ei, ras complet, ca un craniu de cristal.

Despre Esmé

Nimic despre Esmé – mi-e frică.

Cei trei sunt pe peronul gării Saint-Laud din Angers, în aşteptarea trenului care-l va duce pe Lionel la Nantes. Roman şi-a mai revenit puţin din şocul prezicerii, dar nu de tot. Din păcate pentru el, i-a secat al lacrimilor izvor. Constată cu voce tare:

— Că murim eu şi Kiril, nu prea contează, noi doi nu existăm pentru francezi. Dar tu, să mori cu o zi înainte s-ajungi francez cu acte, e o mare pierdere. Pentru Franţa.

— Chiar crezi în prostiile astea? se miră Kiril.

— Chiar cred, spune apăsat Roman şi i se adresează lui Lionel: Te-ai gândit ce-o să se schimbe în viaţa ta când o să fii cetăţean francez? O să respiri altfel, o să te pişi altfel, o să fuţi altfel?

— Asta în orice caz, răspunde Kiril în locul lui Lionel. Măcar mai des.

Amândoi râd în hohote, atrăgând atenţia unui impiegat. Lionel duce degetul la buze, sugerân- du-le să facă linişte.

— Acum, de ce-ţi mai e frică? Lunea ailaltă sau eşti francez, sau eşti mort şi atunci chiar că nu mai contează nimic. De ce trăieşti, ca să te-ascunzi? Ascunde-te-n pământ, acolo nu te caută nimeni! Măcar şapte ani, că pe urmă trebuie să eliberezi groapa pentru altul, îşi încheie Roman peroraţia, făcându-l pe impiegat să se apropie de ei, spre groaza lui Lionel.

Noroc că tocmai atunci trenul de Nantes trage la peron. Lionel ţâşneşte în vagon. Impiegatul începe să verifice osiile. Kiril îi face o propunere bărbătească lui Roman:

— Hai să mergem la Albanez, până nu expiră oferta: plătesc eu. Cine ştie cât mai avem de trăit?

— Noi, răspunde sec Roman.

Despre Lionel

Lucrul cel mai greu de demonstrat în dosarul de naturalizare este *respectarea bunelor moravuri.* Nu există o evidenţă clară a

bunelor moravuri, aşa că respectarea lor e foarte interpretabilă. Ca să fie sigur, Lionel nu fuma, nu juca nici un joc de cărţi la care se puteau câştiga sau pierde bani, nu se-mbăta criţă decât de unul singur – la el în garsonieră, când îl apuca disperarea – şi nu avea păreri politice. Cu femeile lucrurile se complicau. Nu că Lionel ar fi fost un afemeiat, ca să zici „Bă, da' ce afemeiat e ăsta!" Dimpotrivă: întotdeauna fusese ponderat în privinţa femeilor, viaţa de şantier nepermiţându-i relaţii mai lungi de o lună cu şantieriste fără mari pretenţii sentimentale, dar cu considerabile pretenţii fizice. Asta în România.

în Franţa, moravurile erau şi mai relaxate, dar nu pentr u candidaţii la naturalizare. De aceea, Lionel nu putea profita de promoţiile Albanezului, mai ales că toată lumea ştia că acesta îşi rotunjea veniturile cinstite, din munca de proxenet, cuveniturile ilicite din munca de informator la poliţie, profesie din care spera să obţină o pensie la bătrâneţe. Aşa că Lionel, în lungile lui deplasări şantieristice de-a lungul şi de-a latul Franţei, descoperise, lângă gara din Nantes, un salon de dans unde duminica putea veni oricine, nu numai cursanţii. De obicei, veneau femei

neconsolate din Nantes, pe care soţii, amanţii sau rudele de sex bărbătesc de la gradul doi în sus le neglijau. Veneau în căutarea unei consolări de o noapte, precedată de câteva dansuri cu figuri.

în prima seară când a intrat în acest salon – atras de un paso doble care se auzea din stradă –, Lionel a prins o văduvă mare amatoare de salsa, care până la urmă s-a dovedit o profesionistă. Lui Lionel i-a plăcut tare mult acea primă experienţă, drept care şi-a luat – cu doar 220 de euro pe an – un abonament *Fréquence* pe căile ferate franceze, abonament care-i permitea să se urce, oricând, în orice tren pe ruta Angers-Nantes-Angers şi să-şi ia bilet direct de la controlor, la clasa a doua, cu 50% reducere. Făcea 40 de minute dus, 40 de minute întors. Ca un inginer pedant ce era şi cu un apetit sexual care-l încadra statistic la frecvenţa *o dată pe lună,* specifică gulerelor albe, Lionel s-a decis să frecventeze salonul de dans în prima duminică din fiecare lună, să salte o dansatoare de ocazie, s-o ducă la un hotel de două stele din apropierea gării, s-o consoleze rapid, ca să apuce să ia trenul înapoi la timp şi să doarmă câteva ore bune, cât să nu meargă lunea obosit la serviciu. Era micul lui secret şi

al uneia, Polichinelle.

în cei cinci ani de când descoperise salonul, consolase 58 de nan teze. Sigur că un cititor mai scrupulos, dispus să înmulţească cinci ani cu douăsprezece luni, ar pune imediat întrebarea: de ce nu şaizeci de nanteze, sau două au rămas neconsolate şi după prestaţia lui Lionel? Pentru a nu-l denigra aiurea pe Lionel, trebuie să precizăm adevărul istoric că, în cele două duminici care nu ies la socoteală, a fost câte o grevă a SNCF-ului, sindicatele căilor ferate franceze nedeosebindu-se cu nimic de sindicatele altor societăţi feroviare similare: trântesc câte o grevă când ţi-e lumea mai dragă. Iar lui Lionel lumea îi era mai dragă şi mai dragă în prima duminică din fiecare lună.

Pe geamul larg deschis al salonului de dans de lângă gara din Nantes se aude un tangou pătimaş. E ora 9.40 şi în sală mai sunt doar şase amatoare de dans. Toate mestecă gumă. Se uită, toate deodată, la ceas: dacă Lionel nu vine nici cu trenul de 9.40, duminica asta e pentru ele o duminică ratată. Pe marginea sălii sunt douăsprezece scaune. Fetele sunt aşezate picior peste picior, un scaun da, un scaun nu, ca să nu se eclipseze una pe alta.

Fete – e mult spus: mai curând e vorba de nişte persoane de sex femeiesc, fiecare declarând între patruzeci şi cincizeci de ani – în funcţie de onestitatea profesională. Ele având, de fapt, între cincizeci şi şaizeci de ani, dar arătând în funcţie de priceperea chirurgului plastician la care apelaseră. S-ar putea pune întrebarea: rămăseseră doar şase femei neconsolate în Nantes? Sigur că nu. Dar există o solidaritate tacită între aceste nefericite care au pus la punct un telefon fără fii' prin care ştiu încă de sâmbătă cine sunt cele şase care au dreptul la speranţă. Regula e necruţătoare: cele cinci nealese – sau 6 în caz de grevă SNCF – îşi pierd rândul şi trec în coada listei de aşteptare. Lionel trebuie să trăiască 263 de ani ca să mulţumească toată lista, asta presupunând că se sistează înscrierile şi că Lionel, la 263 de ani, va mai putea ţine ritmul ameţitor de o dată pe lună. Pe lângă cele şase aspirante, în sală, la intrare, mai stă Fernando – corepetitor, rupător de bilete şi DJ. Are 68 de ani şi predă rumba intensiv la el acasă, după program. Pentru că are nişte vecini imposibili, cursurile de acasă le ţine fără muzică şi fără mişcări de dans. Nici una dintre cursante nu s-a plâns. Cel puţin aşa susţine el.

De obicei, Lionel face de la gară până la salon douăsprezece minute în pas normal şi cincisprezece minute când e cu chef şi vine bătând step. E ora 9.50. Fetele – să rămânem la termenul ăsta, eufemistic – măresc ritmul de mestecare a gumei. Matilde, care-şi aşteaptă rândul de peste patru ani, de dinainte de divorţ, îi strigă corepetitorului:

— Fernando, pune radioul, să vedem dacă n-a intrat SNCF-ul în grevă neanunţată şi noi stăm ca proastele!

În clipa în care Fernando vrea să se conformeze, uşa de la salon se crapă. Fetele simt frisoane peste tot şi sparg, sincron, câte un balon de gumă. Două dintre ele, mai năsoase, se umplu de gumă pe faţă. Lionel intră, îşi scoate pălăria şi face o reverenţă către fete, ca un *latin lover ce* este. Un oftat de admiraţie se aude din douăsprezece silicoane: în WC-ul trenului, Lionel şi-a lipit o mustăcioară şi şi-a dat părul – mă rog, ce i-a rămas din el – cu briantină. Cu un gest ca dintr-un musical de pe Broadway, Lionel îşi aruncă pălăria spre cuier. Pălăria pluteşte prin aer, ratează cuierul şi cade pe parchet. Un *Ah!* dezamăgit – ca la ratarea unei lovituri de la 11 metri – se aude de pe margine. Impasibil, Lionel îşi scoate parpalacul şi, cu

acelaşi gest dezinvolt, îl aruncă spre cuier. Parpalacul pluteşte prin aer, ratează ţinta şi cade pe parchet. Un *Ah!* violent îl face pe Lionel să sară în mijlocul ringului: e o fiară. Fetele sunt înfierbântate la maximum. Cu gestul învăţat de la Sharon Stone din *Basic Instinct,* fetele îşi schimbă poziţia picioarelor în ritmul muzicii. Lionel le priveşte turbat: e momentul s-aleagă. Le exclude din start pe cele două nenorocoase care se chinuie să-şi dezlipească guma de pe nas. Din cele patru rămase, o alege pe Matilde, care a văzut *Basic Instinct* de patru ori – cu gândul să-l omoare pe bărbatu-său – şi-i cunoaşte toate dedesubturile lui Sharon Stone. Aşa că Matilde nu mai are, nici ea, nimic de ascuns pentru Lionel. Violent, viitorul francez o smulge pe Matilde de pe scaun. Dansează cu ea tangoul până la capăt, după care se îndreaptă spre uşă. Din mers, Fernando îi pune pălăria pe cap şi parpalacul pe umeri. Lionel şi Matilde ies pe uşă în pas de dans. Fernando anunţă funebru:

— Fetelor, programul artistic din seara asta s-a încheiat. Urmează ultimul dans. *Damen tango!*

Cele cinci fete rămase de căruţă se scoală, dezamăgite, se cuplează două câte două, a cincea cu- plându-se cu Fernando, şi dansează un tangou de înmormântare. Ca să nu se spună c-au venit degeaba la salon.

Intre timp, Lionel urcă în camera de hotel cu Matilde. Fără prea multe vorbe – de fapt, fără nici o vorbă –, Lionel îşi îndeplineşte misiunea de misionar al amorului pe sponci. La pus lui Matilde o pernă pe faţă pentru că nu se poate uita în ochii femeilor pe care urmează să le părăsească.

E ora 1.45 noaptea. Lionel intră în blocul lui din Angers cu inima cât un purice. De pomană: la ora asta, *madame* Agnès doarme. Ajunge în cameră. Se dezbracă, îşi potriveşte ceasul să sune la ora 6.00 şi se culcă.

Capitolul 1

în care ninge în luna mai, un chinez sare în gol, Claude are un ciubuc pentru Roman, iar lui Lionel îi taie calea o oloagă, la drum de seară. Cântă Jacques Brel şi Gilbert Bécaud, în această ordine.

E luni, 7 mai. Ceasul electronic al radioului de pe noptiera lui Lionel arată 5.59. Exact când se pregăteşte să ţârâie de ora 6, Lionel sare ca un arc în capul oaselor şi-l opreşte; radioul începe imediat să difuzeze o muzică ritmată. Un zâmbet victorios se întinde pe faţa lui Lionel, de la un obraz la altul.

E deja pe covoraşul de lângă pat, unde face cea de-a zecea flotare din seria de cincizeci executată zilnic. îşi aminteşte cu mare plăcere, iuţind ritmul, cum, câteva ore mai înainte, făcea acelaşi exerciţiu, cu o femeie sub el, femeie care a insistat să-i spună că pe ea o cheamă Matilde – ca şi cum ar fi interesat pe cineva, în acele momente, cum o cheamă pe ea.

Se simte în formă maximă. Odată terminate

flo- tările, Lionel ia extensorul din debara, deschide fereastra de la balcon şi începe tracţiunile. Vede lămâiul pitic care se veştejeşte în ghiveciul de pe balcon. Ia un pahar, îl umple cu apă plată Evian, pune în el o aspirină efervescentă şi o lasă să se dizolve. Până atunci, duce extensorul în debara, de unde revine cu o pungă pe care scrie Carrefour. Potriveşte două scaune spate în spate şi le depărtează uşor, atât cât să poată sprijini punga de cele două spătare. Face câteva exerciţii de respiraţie, ca un karateka experimentat, după care simulează o lovitură fulgerătoare. Dosul palmei se opreşte la fix un milimetru de pungă. Ia punga şi o duce în debara, după care se întoarce, ia paharul cu aspirina dizolvată şi-l varsă la rădăcina lămâiului. Tot ce face, face în ritmul muzicii de la radio. Mângâie duios singura lămâie scofâlcită, care se ambiţionează să nu moară.

Acum Lionel e în baie. A terminat cu bărbieritul. E în alt maiou gri şi poartă aceiaşi boxeri gri, mulaţi. Verifică în oglindă calitatea rasului. Din oglindă îl priveşte de data asta Fred Astaire, drept care bate un step scurt – folosindu-se de papuci – şi fredonează *Puttin' on the Ritz.* Un logician pedant – care mai e şi cinefil pe deasupra – ar putea obiecta, în baza

principiului tranzitivităţii, că Woody Allen şi Fred Astaire nu prea seamănă între ei şi că, prin urmare, Lionel nu poate semăna cu ambii. E adevărat: cu Fred Astaire doar se autosugestionează că seamănă! Pe ce se bazează?

Despre Lionel

Pe Lionel nu l-a chemat dintotdeauna Lionel. Când l-au găsit abandonat într-o scară de bloc, în cumplita iarnă a lui 1953, avea deja şase luni şi un carton legat de gât, pe care scria: *Ionel Frunză, 13 mai.* De cum a ajuns în Franţa, şi-a schimbat prenumele în Lionel, pentru că Ionel e cel mai des nume la români şi şi-ar fi trădat originea din start. S-a gândit să-şi schimbe şi numele de familie – tot n-avusese niciodată o familie. Dar traducerea *mot-à-mot* – *Feuille-,* prea ducea cu gândul la foietaj. În plus, în anuarul telefonic erau o mie de Feuille.

Nici pe Fred Astaire nu l-a chemat întotdeauna aşa. Când s-a născut – pe 10 mai, aproape în aceeaşi zi cu Lionel –, purta nefirescul nume de Frederick Austerlitz. La maturitate, când a fost abandonat într-un studio de la Hollywood, ca să dea o probă, specialiştii de la RKO au scris într-un memo

către bossul David O. Selznick: „Nu ştie să cânte. Nu ştie să interpreteze. Cheleşte. Ştie ceva dans.” La bătrâneţe, Astaire a ţinut să pună lucrurile la punct, precizând că de fapt raportul specialiştilor a fost mult mai încurajator: „Nu ştie să interpreteze. Are un început de chelie. De asemenea, dansează.”

E clar acum pe ce se bazează Lionel? Nici el nu ştie să interpreteze, are un început de chelie şi... dansează! Poate să viseze.

Mulţumit de cum arată, îşi pregăteşte un mic dejun frugal, nu lasă nimic, dar absolut nimic în farfurie, spală vasele şi le pune la scurs, după care deschide dulapul. Pune cu grijă pe umeraşul cel mai din stânga costumul purtat ieri şi ia un costum identic de pe umeraşul cel mai din dreapta. Asortează la el o cravată gri uni şi culege o cămaşă albă de pe un umeraş. Se încalţă, îndreaptă o cută invizibilă a cuverturii întinse peste patul făcut impecabil şi iese în vestibul. Ia din cuier un parpalac şi o pălărie şi se opreşte în faţa oglinzii. E foarte mulţumit de ceea ce vede. Nu-şi permite să stea prea mult cu zâmbetul ăla tâmp, de fericire, pe figură şi-şi trage faţa publică de anonim: colţurile buzelor i se lasă, ochii privesc fix spre vârfurile pantofilor,

umerii îi cad şi scade cu doi centimetri în înălţime. Iese pe uşă.

Când trece prin dreptul lui Agnès, aceasta îl priveşte, plină de reproş, de după un munte de cuşcuş.

— Bună dimineaţa, *madame* Agnès.

— Bună dimineaţa, domnule Lionel, răspunde ea atât de rece, încât trebuie să mărească flacăra la primus, să nu se stingă.

— Ştiu, aseară am venit târziu acasă, se simte Lionel obligat să se scuze.

— Nu e grav. Prima duminică din lună... e de înţeles. Munciţi prea mult, domnule Lionel.

Lionel o priveşte lung: ce i-o fi apucat pe toţi cu aluzii la prima duminică din lună? Să fi răsuflat ceva de la Polichinelle? Greu de crezut.

— Nu uitaţi de controlul inopinat de după-ma- să! Mi-aţi promis.

— Contaţi pe mine, spune Lionel, care evitase, la milimetru, catastrofa. La revedere, *madame Agnès.*

— La revedere, domnule Lionel.

E ora patru după-masă. în baraca lui, în timp ce verifică o situaţie de şantier, Lionel îşi face exerciţiile pentru mâna stângă cu mingea

de baseball: vrea să încerce, în curând, să spargă cărămizi şi cu această mână. Se deschide uşa. Vede intrând mai întâi o pereche de cizme de cauciuc, pe urmă o pungă grea, de la Carrefour. Răsuflă uşurat: e Mathieu, zidarul, care-i aduce raţia pentru mâine-dimineaţă. N-are de unde să ştie că şeful nu şi-a consumat raţia pe azi.

— Cărămizile dumneavoastră, domnule inginer.

— Lasă-le lângă birou, nu poate să-l refuze Lionel, pentru că ar însemna să-i expună toată povestea cu înfundarea ghenei.

în timp ce Mathieu se apropie de birou, în baracă intră Roman. S-a schimbat de hainele de lucru şi e mai elegant ca de obicei: are o eşarfă roşie înnodată la gât. Pare descins direct din *Tragedia optimistă.*

— S-a terminat programul. M-a sunat Kiril pe mobil: a făcut toate livrările de *pepperoni* şi vrea să ne facă cinste de… ziua morţii lui.

Mathieu îl priveşte nedumerit şi presupune că polonezul a băut iar în timpul serviciului. Iese. Lionel îşi desuflecă mânecile, îşi pune haina de la costum, stinge luminile şi iese împreună cu Roman.

Despre Kiril

E timpul să spunem câte ceva, succint, despre bulgar pentru că, dacă ar fi să ne încredem în Esmé, poate să moară în orice clipă şi încă nu ştiţi cum arată. E mic de statură, îndesat şi musculos, ca halterofilii bulgari de pe vremea când câştigau toate medaliile olimpice şi mondiale, iar testele antidoping erau la începuturi. Umblă ras în cap şi şi-a lăsat o mustaţă ostentativă, ca să semene cât mai puţin cu poza care l-a făcut celebru şi pe care o au afişată, în ghereta lor, toţi poliţiştii de frontieră din spaţiul Schengen. Practic, părea o caricatură de interlop şi totul în figura lui urla: *Arestaţi-mă, sunt un infractor!* Cu toate astea, se plimbă liber ca pasărea cerului, pentru că poliţiştii suferă, în general, de orbul curcanului. Mai ales când sunt stimulaţi să sufere.

Altfel, Kiril era şi el băiat bun, ca toţi din această poveste. (Mai puţin racheţii, domnul Claude şi alţii, care n-au apărat încă.) Făcea contrabandă, de mică anvergură, cu ţigări, mai ales Marlboro. Oficial, se ocupa de importul de murături bulgăreşti. Fusese însă prins, în urmă cu doi ani, cu un camion de ardei capia umpluţi cu varză roşie – după cum

scria în documentele vamale –, dar cartoanele, sub stratul de borcane de la suprafaţă, erau umplute cu cartuşe de Marlboro fără filtru. A plătit un avocat ca lumea şi a scăpat doar cu o amendă pentru fals în declaraţii, o expulzare *par avion* şi o interdicţie de-a intra în Franţa în următorii cinci ani. De cum a ajuns la Sofia, a pierdut, din neatenţie, paşaportul pe care figura interdicţia, şi-a scos un paşaport nou – pe care nu i l-a cerut nimeni vreodată – şi s-a reîntors în Franţa unde mult îi place, bulgarii fiind cunoscuţi drept cei mai francofoni dintre slavi. S-a retras mai la nord şi s-a decis să fie mai discret: nu mai livra cu camionul, livra cu sacoşa. Avea o geantă de tenis- man profesionist în care încăpeau suficiente pachete de ţigări încât să mai rămână loc şi pentru câteva borcănaşe de *pepperoni* şi două rachete de tenis. În caz de control întâmplător, pe stradă. Dar cine să controleze un tenisman care umblă cu geanta de sport la el, de dimineaţa până seara, prin cele mai improbabile locuri?

Kiril îi aşteaptă pe băieţi în dreptul Podului Verdun, aşa cum s-a înţeles cu Roman. E extrem de binedispus: a livrat toată marfa şi acum mai are în geantă doar două rachete de

tenis profesionale. Şi în buzunarul interior al sacoului, câteva zeci de mii de euro. Mai exact, treizeci.

Băieţii o iau pe Bulevardul Carnot. Se opresc în dreptul restaurantului *Duc d'Anjou,* cel mai cunoscut şi mai scump restaurant din Angers. Se apropie de fereastra uriaşă de la intrare şi-şi pun mâinile streaşină la ochi. Se uită înăuntru: la ora asta, 4.30 după-amiaza, restaurantul e pustiu. Imaginea le e obturată de căruciorul cu deserturi, deasupra căruia tronează clasicul ananas uriaş. Băieţii îşi continuă drumul.

— Cred că ananasul ăla are o sută de ani, îşi dă cu părerea Kiril, expert în tot ce se poate conserva, în câte restaurante am fost la viaţa mea – şi am fost în câteva sute –, n-am văzut pe nimeni să aibă curaj să ceară ananasul.

— Fraţilor, am o idee, ca să nu mai ziceţi că sunt zgârcit: luni seară, după ce primesc cetăţenia, sunteţi invitaţii mei la *Duc d'Anjou.* La desert, comand ananasul!

— Care dintre noi nu vine înseamnă c-a murit deja... spune trist Roman.

— Iar începi cu tâmpeniile? râde Lionel. Eu am şi uitat ce ne-a cobit vrăjitoarea.

în clipa aia, deasupra lor încep să plutească

nişte fulgi. Toţi trei încremenesc. încearcă să-i prindă în palmă. Ce e ciudat – fulgii nu se topesc. Ridică privirile: o femeie, aplecată peste un balcon de la etajul trei al unui bloc de opt etaje, îşi dă seama că a exagerat cu bătutul unei perne din care a vrut să scoată praful: faţa de pernă s-a rupt şi fulgii plutesc liber. îşi cere scuze: Mă scuzaţi" – şi intră în casă.

— Bă, da' ştiu că v-aţi speriat, râde Lionel de ei, alb ca varul.

Kiril, care a rămas cu ochii îndreptaţi în sus, vede un chinez pe acoperişul blocului. Chinezul duce ceva în braţe. Se apropie de streaşină. Strigă:

— Société Générale, n-o să mă ai!

Sare în gol. Kiril se aşază exact sub chinez şi-l prinde în braţe înainte de-a se izbi de asfalt. Nu mai are timp să realizeze ce ţine chinezul în braţe pentru că pietroiul respectiv îi zdrobeşte capul. Chinezul are la gât o pancartă pe care scrie *Mai bine la ruletă decât la bursă! încă* ameţit de şoc, fără să-şi dea seama cum de-a scăpat cu viaţă, chinezul îşi scoate pancarta de la gât, o aruncă peste ce-a rămas din capul lui Kiril şi o ia la fugă printre blocuri. Roman cade în genunchi. îşi

împreunează mâinile la piept şi începe să plângă. Se şterge cu dosul palmei la ochi, dar dosul palmei rămâne uscat, semn că Mathieu l-a bănuit de pomană că ar fi băut în timpul serviciului.

— *Boje moi,* spune Roman în ruseşte. *O să mori din cauza unei sinucideri,* citează el gânclitor din Esmé.

— Ratate. Ce ţi-e scris, în frunte ţi-e pus, spune Lionel cu o voce de pe altă lume.

Roman, aflat aproape de cadavrul lui Kiril, se uită sub pancarta chinezului.

— Pe fruntea lui nu se mai poate citi nimic, nu mai are frunte. Să-l ducem la spital, face el o propunere aberantă.

— Ai înnebunit? Nu vezi că e mort? Vrei să vină poliţia, să-ţi ceară actele şi să te expulzeze?

Lumea începe să iasă la ferestre, să vadă cauza bufniturii. Lionel intră în panică. Deocamdată, tot ce poate vedea lumea este o pancartă de sub care ies nişte picioare şi două rachete de tenis profesionale.

— Repede, să fugim în direcţii diferite! spune precipitat Lionel.

— De ce? se scoală greoi Roman şi se mai şterge o dată la ochi, tot degeaba.

— Să nu ne poată urmări.

— Nu ne urmăreşte nimeni, zice polonezul şi se uită de jur-împrejur.

— Deocamdată.

— Cine să ne urmărească: moartea, mafia chinezească?

— Ne întâlnim peste o oră la catedrală, nu-l mai bagă Lionel în seamă. Ne facem că nu ne cunoaştem.

— Şi cum vorbim între noi? e tot mai confuz Roman.

— Facem cunoştinţă. Gata, eu o iau peste pod, tu tai-o de-a lungul apei, să ne piardă urma.

— De-a lungul apei? Ai înnebunit?

O iau la fugă amândoi, în direcţii diferite.

Lionel îl aşteaptă pe Roman la intrarea în catedrală. Frunzăreşte atent un maldăr de hârtii. Vine şi Roman. Dă să treacă pe lângă el, ignorându-l.

— Roman, sunt aici!

Roman îl priveşte mirat:

— Ne cunoaştem de undeva? zice el şi-i întinde mâna, prezentându-se: Roman Wajda.

Luat prin surprindere, Lionel îi întinde şi el mâna:

— Lionel Frunza. Apoi îşi dă seama de ridicolul situaţiei şi-i spune:

— îţi baţi joc de mine?

— N-ai zis tu că nu ne cunoaştem şi că să facem cunoştinţă? îi şopteşte Roman. Ce-i cu hârtiile astea?

— Rezultatele de la analize, pentru cetăţenie. Sunt sănătos tun. Doctorul mi-a zis c-o să trăiesc o sută de ani.

— Parcă ţiganca ţi-a dat mai puţin...

— Tu în cine crezi, în ţigănci sau în doctori?

— în doctori... în nici un caz. Intrăm?

îşi fac amândoi cruce şi intră.

— Ţi-ai făcut cruce ca noi, ortodocşii, îi atrage atenţia Lionel.

— Da, şi?

— Polonezii nu sunt catolici?

— Polonezii da, dar eu nu sunt polonez. Sunt rus. Mai nou, bielorus.

— Deci ghicitoarea... De ce zici că eşti polonez?

— Instalatorii polonezi sunt cei mai de încredere. Englezii îi adoră.

— Şi numele? întreabă, tot mai confuz, Lionel.

— Mă cheamă Vitali Semeonov. Am copilărit la Minsk, lângă un cinema. Am văzut toate filmele lui Andrej Wajda şi ale lui Roman Polanski. Când m-am decis să mă dau drept polonez, am făcut şi eu o coproducţie: Roman Wajda.

— Aprindem câte o lumânare, de sufletul lui Kiril?

Se apropie de locul unde se vând lumânări. Lionel cumpără una, Roman două. Lionel îl întreabă:

— De ce-ai cumpărat două?

— Una pentru Kiril, una pentru mine. Ai uitat c-o să mor mâine?

— Cu lucrurile astea nu se glumeşte.

— Cine glumeşte?

Aprind amândoi lumânările şi le pun sub icoana Sfintei Fecioare. Se îndreaptă spre ieşire. Roman se întoarce din drum şi mai cumpără o lumânare. Lionel glumeşte:

— Asta-i pentru mine?

— Dacă mor din senin, s-o găsi un creştin care să mi-o aprindă la cap. Ne vedem la Claude?

— La şapte fix. Mă duc acasă să mă schimb.

Ies.

Lionel intră în holul blocului. *Madame* Agnès atât aşteaptă:

— începem controlul, domnule Lionel?

— Cred c-o să trebuiască să amânăm: a murit Kiril.

— Nu e grav, şi bărbatu-meu a murit.

— Când? întreabă plin de compasiune

Lionel.

— Acum 32 de ani.

— Cât trebuie să-l fi iubit! Să purtaţi şi acum doliu după el...

— Doliu după el? Dă-l în mă-sa! Scuzaţi-mă. Cu tot respectul pentru morţi, dar nenorocitul a fost un beţiv! N-a fost bun decât să-mi lase o pensie. Port negru că slăbeşte, îi explică Agnès cochetă. Cine e Kiril?

— îl ştiţi, bulgarul... cu *pepperoni...* Il cunoaşte tot cartierul.

— Nu cunosc nici un bulgar şi nici nu-mi doresc, de când ne-a dat Kostandinov golul ăla în prelungiri. Ne-a mâncat calificarea. Mai fac şi nişte murături dulci... A murit de diabet?

— *Din cauza unei sinucideri,* citează Lionel din Esmé.

— Bine că i-a reuşit şi nu s-a făcut de râs, ca atâţia alţii. Dom'le, când vrei să te sinucizi, te sinucizi, nu te-ncurci şi nu-i încurci nici pe alţii. Kiril ăsta al dumneavoastră îmi face impresia că a fost om serios, chiar dacă bulgar. Cum rămâne cu controlul?

— Am putea amâna pe mâine?

— De acord.

Lionel urcă în garsonieră şi-şi schimbă

costumul cu unul identic, de pe umeraşul cel mai din dreapta. Apoi pleacă spre bistrou.

Atmosfera din local este destul de sobră. Sunt mai puţini consumatori ca de obicei, totuşi destui pentru o zi de luni. Asta pentru că marţea domnul Claude le dă liber celor doi angajaţi şi lui însuşi în contul duminicii lucrate. Clienţii sunt intrigaţi de absenţa farfurioarelor cu *pepperoni* în locul cărora au apărut farfurioare cu alune, lucru nemaivăzut de ani de zile. Nimeni nu întreabă de ce, dar bănuieşte. Jacques Brel se dă de ceasul morţii cântând *C'est dur de mourir au printemps.*

— Mie-mi spui? i se adresează Roman lui Brel, lingându-şi o lacrimă de pe obraz.

Când Brel îşi ia la revedere şi de la Antoine – amantul nevesti-sii – şi îşi dă duhul, pe fir – adică în difuzor – se bagă Gilbert Bécaud cu *Nathalie.* Când ajunge la partea aia cu *Quand la Place Rouge était vide.,* Roman dă un răcnet de parcă l-ar fi înjunghiat cineva. Tot localul întoarce capul spre el şi încremeneşte. Pe fază, domnul Claude, personal, îi dă primul ajutor cu o vodcă dublă.

— Unde te doare? îl întreabă el pe rus, crezând că e polonez.

— Mă doare sufletul c-a murit Kiril.

— Care Kiril? face pe prostul, foarte serios, Claude.

— Iţi baţi joc de mine? se enervează Roman. Kiril, bulgarul care aducea *pepperoni…*

— Ce să fac eu cu *pepperoni* într-un bistrou în care lumea comandă numai băutură?

— Didier, vino-ncoa' ! începe Roman să-şi piardă răbdarea.

— Da, domnule, se prezintă picoloul la masă, dar nu singur, ci însoţit de o vodcă dublă pe care rusul o execută imediat.

— Nici tu n-ai auzit de Kiril, bulgarul care aducea – îi face cu ochiul – *pepperoni red, mild* sau *light!*

— În viaţa mea n-am auzit de *pepperoni mild.* Şi nici de Kiril, răspunde îndatoritor Didier.

Didier pleacă să servească alţi clienţi. Lionel asistă stupefiat la toată scena. Claude se simte dator cu o explicaţie.

— Ascultă, Roman. A fost pe-aici, acum doi ani, un bulgar pe care, dacă mi-amintesc bine, îl chema Metodiu, dar s-ar putea să-ncurc borcanele.

— De *pepperoni,* comentează Lionel, gândindu-se la altceva.

— Făcea contrabandă cu ţigări, continuă Claude. *Di grander,* camioane de Marlboro

red, mild şi *light,* cu filtru sau fără filtru. Cel puţin aşa se vorbea în târg. L-au arestat şi l-au expulzat. De-atunci, nu l-a mai văzut nimeni. Are interdicţie de intrare în Franţa.

— Şi ăla pe care l-a storcit chinezul care s-a aruncat de la etaj?

— Un amărât care n-avea nici un act asupra lui. în schimb, i-au găsit treizeci de mii de euro în buzunarul interior al sacoului.

— De unde ştii? devine interesat Lionel.

— Mi-a spus Clovis. A pus şi-un diagnostic: *imigranţii între ei.* I-au incinerat cadavrul. Oricum, era imposibil de identificat, avea capul făcut musaca.

— A gustat Clovis? ironizează Lionel.

Roman trage un pumn în masă de sar toate alunele din farfurioara de care nu se atinsese nimeni.

— Deci Kiril, cu care am băut aseară la masa asta şi căruia i-ai comandat douăzeci de borcane de Marlboro asortate, vreau să zic *pepperoni,* n-a existat?

— Roman, cred c-ar trebui s-o laşi mai uşor cu băutura.

— De mâine. Didier, o vodcă dublă!

— Polonezule, am o treabă pentru tine, îşi aminteşte Claude. Poţi să-mi faci mâine o

revizie la instalaţia de apă? Tot e închis bistroul.

— îmi dai liber o zi? îi cere Roman voie lui Lionel.

— Nici o problemă, răspunde absent Lionel.

— Patroane, o să te cam coste revizia asta: e ultima mea zi de viaţă şi mă vând scump.

Claude îl priveşte suspicios, neînţelegând la ce face aluzie Roman.

— N-o să iei pielea de pe mine. Te-aştept mâine, la opt.

— Eu m-aş cam duce acasă, mă simt obosit, se ridică Lionel.

— Eu mai rămân, zice Roman. Dacă tot mă las de băutură de mâine, în seara asta vreau s-o fac lată.

Lionel intră în holul blocului. Vede, mai întâi, vârful unei câije, pe urmă un picior în ghips şi un altul în ciorap, pe urmă pe Robespierre sub o subsuoară de femeie şi, la urmă de tot, figura dezolată a lui Liliane. O fată cu un picior în ghips poate fi omologată la categoria oloage?

— Exact, spune Agnès în loc de bună seara. Domnişoara Liliane şi-a scrântit piciorul.

— Nu e grav, minimalizează Liliane.

— Şi tocmai acum s-a oprit şi liftul: dracii ăia de copii ai albanezilor de la opt s-au jucat cu el până l-au stricat. E un scandal. Am să-l sun pe Clovis, trebuie să ia măsuri. Am ajuns o ţară de imigranţi. Cum o să urce acum domnişoara Liliane până la etajul patru?

Lionel se uită lung la cârja şi la ghipsul lui Liliane. Doar nu degeaba face el în fiecare dimineaţă exerciţii de forţă. Se hotărăşte pentru un gest demn de Fred Astaire, dintr-un film hollywoodian.

— Domnişoară Liliane, îmi permiteţi să vă duc în braţe până la vastele dumneavoastră apartamente?

— Sunteţi prea amabil, domnule viconte, intră Liliane în rol.

Lionel o ia în braţe şi începe să urce scările. Liliane ţine în mână cârja, pe care o manevrează destul de neîndemânatic. Agnès, emoţionată, comentează:

— Ce romantic, ca la o nuntă. Atenţie, mireaso, să nu zgârii pereţii, că ţi-i pun la plată.

Pe palierul etajului trei, Lionel se opreşte să-şi t ragă sufletul. Robespierre profită de situaţie şi-i trage o limbă pe obraz. Lionel n-are cum să se apere, având mâinile ocupate.

Se strâmbă şi Robespierre înţelege că-i place şi-i mai trage o limbă. Cărăuşul repomeşte, nu înainte de-a întreba:

— Mai e mult?

— încă un etaj, domnule conte, şi calvarul dumneavoastră o să ia sfârşit.

Pe palierul etajului patru, Lionel se mai opreşte o dată, epuizat. Liliane îl izbăveşte:

— Am ajuns. Domnule marchiz, aţi fost eroic. Ajutaţi-mă să descalec.

— Dacă tot am ajuns până aici, vă duc până-n poartă.

— Cum doriţi.

Lionel, cu un oftat de uşurare – care-l îndeamnă pe bichon la un nou gest de afecţiune umedă –, îşi descarcă povara. Liliane se simte obligată la o invitaţie:

— Domnule duce, ce-aţi zice de o cafea?

— Regret, sunt atât de stors, că n-aş fi în stare să mă port ca un prinţ.

— Păcat, v-aş fi tratat regeşte…

Liliane deschide uşa apartamentului propriu şi, înainte de-a o închide la loc, îi spune:

— Noapte bună, valetule.

(Ce dialoguri se scriau pe vremuri, la Hollywood…)

Lionel priveşte lung spre uşa care se

închide şi se îndreaptă, cocârjat, spre propria garsonieră.

E ora 10. Roman, cu o canistră galbenă în mână, se îndreaptă, pe două cărări, spre fostul teren viran pe care s-a aciuat şatra de ţigani – e prea beat ca să mai fie *politically correct.* Aude scârţâitul viorilor, lătratul câinilor şi nechezatul cailor, dar nu vede globul strălucitor care să indice rulota. Pe locul pe care se aflase ieri seară, acum e un dreptunghi curat – exact de dimensiunea rulotei –, care contrastează puternic cu mizeria din jur. Vede, sticlind în întuneric, printre cartoane, la înălţimea de 140 cm, doi ochi. La înălţimea asta, nu pot fi nici de câine, nici de cal. Sunt ochi de pitic. Edy se apropie fără să scoată un cuvânt. Se opreşte la câţiva metri de Roman şi, cu o uşurinţă incredibilă, ridică un capac de canal şi intră pe jumătate în el. Acum, la înălţimea de 70 cm, ochii par de coiot. Protejat de distanţa la care se află de rus, îl întreabă:

— Vitali Semeonov, n-ai murit încă?

Râde sfidător. Furios, Roman lasă canistra şi se repede spre el. Foarte agil, Edy intră şi mai mult

în canal, până nu i se mai vede decât capul. De la înălţimea de 15 cm, ochii par de şarpe. Edy mai spune „Cenuşă şi diamant!” şi dispare în canal, trăgând capacul deasupra lui.

Roman ajunge la canal şi se chinuie să ridice capacul. Ii e imposibil: pare sudat de-o veşnicie. Se uită pe cer: e lună plină. Furios, ia canistra, stropeşte cartoanele cu benzină şi le dă foc. O ia la fugă. În urma lui se aud chirăituri.

Lionel se pregăteşte de culcare. În ultima clipă, se duce la birou, ia o foaie de hârtie A3 şi desenează un dreptunghi. II împarte în şapte căsuţe egale. Deasupra fiecărei căsuţe, scrie câte o zi a săptămânii. Se duce în vestibul şi prinde, cu patru piuneze, scadenţarul deasupra oglinzii. Cu un pix, face un *X* în căsuţa pe care scrie *luni.* încă şase zile de trăit! Stinge lumina.

Capito\u\ 2

în care madame Agnès are un pont pentru Lionel, Roman e beat mort, Claude şi Clovis nu pescuiesc nimic şi Liliane face o cafea proaspătă. Cântă Lionel Frunza — prohodul.

E marţi, 8 mai. Ceasul electronic al radioului de pe noptiera lui Lionel arată 5.59. Exact când se pregăteşte să târâie de ora 6, Lionel sare ca un arc în capul oaselor şi-l opreşte; radioul începe imediat să difuzeze o muzică ritmată. Pe Lionel îl doare puţin capul, dar asta nu-l împiedică să se simtă plin de energie.

E deja pe covoraşul de lângă pat, unde termină de executat seria de cincizeci de flotări. Ia exten- sorul din debara, deschide fereastra de la balcon şi începe tracţiunile. Vede lămâiul pitic care se veştejeşte în ghiveciul de pe balcon. Ia un pahar, îl umple cu apă plată Evian, pune în el o aspirină efervescentă şi o lasă să se dizolve. Până atunci, duce extensorul în debara, de unde

revine cu un aspirator cu care culege nişte urme invizibile de praf de pe covor. Duce aspiratorul în debara. Se întoarce, ia paharul cu aspirina dizolvată, se uită cu părere de rău la lămâi şi dă paharul pe gât. închide uşa de la balcon, fără să mai mângâie lămâia scofâlcită: soarta lămâiului pare, şi ea, pecetluită. Tot ce face, face în ritmul muzicii de la radio.

Acum, Lionel e în baie. A terminat cu bărbieritul. Verifică în oglindă calitatea rasului. Din oglindă îl priveşte de data asta Lionel Frunza, cu care seamănă leit, mai puţin expresia tristă a feţei. Se forţează şi zâmbeşte cu toţi dinţii: şi dacă povestea cu Kiril a fost pur şi simplu o coincidenţă?

Mulţumit de cum arată, îşi pregăteşte un mic dejun frugal, nu lasă nimic în farfurie, spală vasele şi le pune la scurs, după care deschide dulapul şi ia un costum de pe umeraşul cel mai din dreapta.

Nu vede nici o cută pe cuvertura patului făcut impecabil şi iese în vestibul. Ia din cuier un parpalac şi o pălărie. Se opreşte în faţa oglinzii. Vede scaden- ţarul morţii fixat deasupra oglinzii, ceea ce-l ajută să-şi compună faţa cu care a reuşit să devină un anonim perfect: colţurile buzelor i se lasă,

ochii privesc fix spre vârfurile pantofilor, umerii îi cad, iar el scade cu doi centimetri în înălţime. Iese pe uşă.

Când trece prin dreptul lui Agnès, o salută deferent:

— Bună dimineaţa, *madame.* Agnès.

— Bună dimineaţa, domnule Lionel, îi răspunde ea plină de bunăvoinţă, după care îi şopteşte: Am impresia c-am fost descoperiţi.

— în legătură cu ce? se sperie Lionel.

— Cu controlul nostru inopinat: infractorul sau a mirosit ceva, sau nu mai are bani de renovare, sau a terminat lucrările. De două zile, nici o cărămidă la ghenă.

— Şi noi cum acţionăm în situaţia asta? face pe prostul Lionel.

— Nu e grav. Stăm la pândă, nu se poate să nu se dea gol. La unii, modificarea apartamentelor e o boală, nu se pot abţine. Lămâiul?

— îşi dă duhul.

— Am un pont extraordinar: pomilor exotici le merge cel mai bine cu potasiu. Nu se compară cu aspirina.

— Unde găsesc eu potasiu?

— Cel mai bun potasiu se găseşte în cenuşă. Iar cel mai mare conţinut de potasiu îl

are cenuşa umană. Dacă aveţi o sursă...

— Sunteţi sigură?

— Mi-a spus Fatima, de la băcănie. O ştiţi, nu?

— Cum să nu? zice Lionel fără să aibă habar nici de Fatima, nici de băcănie.

— Fatima avea un smochin care se usca văzând cu ochii. Şi, dintr-odată, a dat norocul peste ea: acum patru ani, i-a murit soacra. A ars-o la crematoriu şi a pus cenuşa la rădăcina smochinului. Acum smochinul dă două recolte pe an. Din smochine, Fatima face jeleu, dulceaţă şi, în anii secetoşi, chiar şi lichior. Ce mai, a prins gustul soacră-sii, deşi a urât-o toată viaţa: o savurează aproape zilnic. Vă spun aşa, că suntem prieteni, deşi nu-i frumos să bârfeşti, dar am impresia că Fatima a început să devină dependentă de lichior.

— Potasiu ziceţi? se miră Lionel, complet aiurit de povestea portăresei. Am reţinut. Să vedem cum fac rost. La revedere, *madame* Agnès. Mulţumesc pentru pont.

— Pentru puţin. La revedere, domnule Lionel şi, vă rog, nici o vorbă despre năravul Fatimei: e o femeie respectabilă. Sau, mă rog, a fost.

Lionel iese pe uşă şi se îndreaptă spre

serviciu.

E ora 8.10. Roman şi Claude se află în pivniţa bistroului. Roman are la picioare o uriaşă geantă cu scule şi un pachet plin cu ţevi de diverse mărimi. Claude deschide un robinet din care nu curge nici o picătură de apă.

— Am închis alimentarea cu apă de la conducta principală şi am golit boilerul, poţi să te-apuci de treabă. Cât timp o să-ţi ia?

— Cinci-şase ore, depinde ce găsesc, răspunde morocănos Roman, încă mahmur după beţia, de unul singur, din noaptea precedentă.

Claude începe să urce scara spre chepengul care duce în bistrou. îl întreabă într-o doară:

— Te-nchid pe dinafară, să nu intre hoţii? Mă-ntorc la prânz şi-ţi deschid.

— De acord.

Claude iese prin chepeng. Bagă capul din nou şi întreabă:

— închid şi chepengul?

— închide-l, să nu mă găsească moartea.

Claude zâmbeşte, dar Roman n-are cum să-l vadă. Lasă chepengul şi-l blochează cu un

drug transversal. Ia toţi banii din sertarul casei de marcat şi iese în curte. Se duce la roţile vanelor şi redeschide alimentarea cu apă. îşi face o cruce mare – ca un bun creştin ce este –, se suie în maşină şi pleacă să-l ia pe Clovis: oricum, e destul de târziu pentru o partidă de pescuit la crap.

Roman se pregăteşte de lucru: întinde un şervet peste o ladă goală. Scoate din trusa de scule o bucată mare de peşte afumat şi un borcănel de castraveciori bulgăreşti în oţet – cel mai bun remediu pentru mahmureală.

Despre Roman

Roman chiar este un băiat bun: şi-ar da şi cămaşa de pe el pentru o sticlă de vodcă Stalichnaia. Până la 25 de ani, cât timp a fost campionul URSS la 400 de metri spate, n-a pus picătură de alcool în gură.

A băut însă toate poţiunile pe care i le-au dat doctorii sovietici în cantonamente. Deşi aceste poţiuni n-aveau un gust la fel de bun ca al licorilor pe care le dădeau medicii germani înotătoarelor din RDG – de ajunseseră

săracele să se bărbierească de două ori pe zi –, aveau totuşi suficiente puteri magice cât să-l facă să câştige câteva zeci de medalii şi o diplomă de inginer de instalaţii. Fără să fi trecut vreodată pe la facultate. A ajuns o forţă a naturii şi un inginer jalnic. Dar faţă de atâţia alţii de felul lui, după ce a terminat cu activitatea de performanţă, în loc să se facă antrenor, s-a dus pe şantierele patriei, unde a învăţat meseria de instalator, furând secretele de la meşteri adevăraţi. Cu diploma de inginer s-a şters efectiv la cur. După o diaree cruntă, făcută în urma unei beţii cu alcool obţinut din pâine mucegăită, filtrată prin pufoaică.

Când a crăpat imperiul sovietic şi s-a trezit că e bielorus din Minsk, a fugit imediat în Vest. A trăit din ciubucuri, fiind chiar un instalator extrem de priceput. A ajuns până la urmă la Angers, unde Lionel a închis ochii şi a strâmbat din nas la diploma lui, destul de îngălbenită şi de urât mirositoare, şi l-a angajat pe şantier.

Trăia după principiul *O viaţă avem, nu ştim cât durează – mai bine să trăim fiecare clipă ca şi cum ar fi ultima! Carpe diem!* ar fi putut zice Roman, mai pe scurt. Dacă ar fi fost latin sau cult. Dar el era slav şi incult.

Roman termină de mâncat. Scutură pe jos şervetul, ocheşte o ladă de vodcă şi ia o sticlă. Se răzgândeşte, o pune la loc şi scoate o cheie franceză din trusa de scule. începe să desfacă o garnitură. Un jet puternic de apă îl împroaşcă în faţă.

— Ce dracu'-i asta?

Claude şi Clovis sunt amândoi membri ai asociaţiei de pescari *Anjou Carpe.* De aceea, acum dau la crap, în Maine, lângă Podul Segré. Au lansete ultrasofisticate şi nu prind nimic. Scopul pescuitului sportiv nu este să prinzi peşte, ci să ai scule ultimul răcnet. Fiecare e aşezat pe un scăunel rabatabil, cu trei picioare. Folosesc ca momeală porumb cu aromă de căpşuni.

— O zi perfectă pentru pescuit, constată Claude, ca să anime atmosfera.

— Nici că se putea mai bună, întreţine Clovis focul conversaţiei.

— De mult voiam să te-ntreb: de unde-ţi vine numele ăsta – Clovis?

— De la un rege al Franţei.

— Asta o ştiam şi eu. Cine ţi l-a dat?

— Naşă-mea, a făcut liceul la seral.

— Atunci se explică, pune Claude punct frământărilor sale lăuntrice.

E ora 9.40. În subsolul localului *Aux Immigrants Heureux,* un imigrant nu e deloc fericit: instalaţia de apă a cedat complet. Ţevile au spărturi peste tot şi apa ţâşneşte din ele ca din fântânile arteziene. Roman aleargă înnebunit, ca un şobolan, dintr-o parte în alta, încercând să acopere găurile cu câlţi. Cum astupă o spărtură, apa ţâşneşte în altă parte. E disperat. Apa are deja douăzeci de centimetri înălţime. În panică, urcă pe scara metalică. încearcă să ridice chepengul; acesta a fost blocat de Claude pe dinafară, dacă vă amintiţi. Nu înţelege de ce nu se deschide şi împinge cu toată forţa. Fără succes.

E ora 11.10. Claude mulinează încet. Scoate montura din apă şi schimbă momeala: trece pe *boillies* cu aromă de scorţişoară. îl întreabă pe Clovis:

— De când venim noi la pescuit?

— De când m-am apucat de băut, răspunde Clovis lără să ezite.

— De-o viaţă de om, face Claude socoteala.

Lansează cu noua momeală şi aşază lanseta în stativ.

E ora 11.15. Roman încearcă să spargă chepengul cu un baros. Inutil. Apa a ajuns la un metru înălţime. îi vine o idee salvatoare: ia aparatul de sudură, sperând să poată tăia chepengul cu flacăra. Bagă aparatul în priză, dar nu ajunge cu el la chepeng. Găseşte un prelungitor. De data asta flama ajunge la chepeng. Reuşeşte să dea o mică gaură, între timp, apa ajunge la priză. Se produce un scurtcircuit. Roman e nevoit să arunce aparatul din mână ca să nu se electrocuteze. Rămâne complet în întuneric. Aprinde lumânarea pe care a cumpărat-o la catedrală şi o fixează de ultima treaptă.

E ora 11.55. Pescarii amatori n-au prins, evident, nimic. Claude sparge tăcerea care trebuie menţinută cu dinţii pe durata unei partide de pescuit:

— Tu îţi aminteşti când am prins ultimul peşte? — Da, când a fost Juppé premier.

— Ce memorie ai! Cred că nici nevastă-sa nu-şi mai aminteşte exact când a fost el premier.

Claude se uită la ceas şi vorbeşte mai mult pentru sine:

— E ora unu. S-a terminat cu el.

— Cu cine?

— Cu pescuitul nostru.

— Ne-am făcut norma, se uită Clovis în juvelni- cul gol. Mă laşi acasă?

— Unde vrei tu.

încep să-şi strângă lansetele.

E ora 13.02. Roman stă pe scară, chircit, cu creştetul capului lipit de chepeng. Lumânarea de-abia mai pâlpâie. Apa îi ajunge la piept. Pe genunchii ridicaţi la gură, are o ladă de vodcă. Ţine câte o sticlă în fiecare mână. Bea din amândouă deodată. Vorbeşte în rusă:

— N-am să mor înecat. Mă auzi, hoaşca dracului? N-am să mor cum vrei tu!

Aruncă sticlele goale şi, cu dinţii, deschide alte două sticle din care începe să bea simultan:

— Am să mor de comă alcoolică, o să-mi crape ficatul, inima, dar n-o să mor înecat, cum vrei tu, blestemato! Nu înecat, nu înecat!

Două lacrimi mari i se scurg pe obraz. Apa îi ajunge la gură. Ca un fost campion la 400 metri spate, se întinde deasupra apei, în pluta pe spate, cu gura în dreptul găurii făcute în chepeng. Apa continuă să urce. Stinge lumânarea.

E ora 14.10. Claude intră cu maşina în

curte. Pe geamul maşinii vede cum apa se strecoară pe sub uşa de la intrarea în bistrou. Parchează. Coboară din maşină şi închide vanele de alimentare cu apă. Se duce prin faţă, deschide uşa bistroului şi intră. E bucuros că a sosit la timp: apa abia a început să se infiltreze prin spărtura de la chepeng din care ies şi nişte bulbuci. Bulbucii încetează. Claude scoate drugul cu care a blocat chepengul şi-l pune într-o debara folosită foarte rar. Scoate telefonul mobil şi-l sună pe agentul de asigurări. îi comunică grav:

— Domnul Hirsch? Claude Fernandez la telefon. S-a întâmplat o catastrofa.

E ora 16.00. Lionel a terminat ziua de lucim. Iese din baracă. Vede un taxi. Are o presimţire. îl opreşte şi sare în el. îl întreabă pe şofer:

— Bistroul *Aux Immigrants Heureaux.* Ştii unde e?

— Dumneavoastră ce credeţi? răspunde şoferul cu o întrebare şi abia atunci Lionel observă că are de-a face cu un indian sikh – cu barbă şi turban. Ştiţi că marţea e închis?

— Tu ce crezi: ştiu sau nu ştiu?

Şoferul opreşte la câţiva metri de bistrou, pentru că nu are loc în faţă. Acolo sunt parcate trei maşini: una de la poliţie, una de la canalizare – care scoate apa cu nişte pompe – şi una de la procuratură. Mai mulţi curioşi stau în preajma perimetrului blocat de poliţie. Clovis se agită cel mai tare. Lionel plăteşte şi coboară. Taximetristul opreşte motorul, coboară şi îngroaşă rândurile curioşilor. Lionel nu îndrăzneşte să se-apropie: pompele care scot apa din pivniţă îl fac să se gândească la ce e mai rău în legătură cu Roman.

— O să mor şi eu, îşi spune el în şoaptă. Nu! dă apoi un urlet cât îl ţin plămânii, după care se face mic, să nu-l fi auzit cineva.

O doamnă distinsă, în vârstă de circa 75 de ani, aflată în spatele lui, îl încurajează.

— De acord, zice ea şi trece mai departe.

încurajat, Lionel se apropie. Fără să vrea, aude o discuţie între Claude şi un domn pe care nu-l cunoaşte din vedere, semn că nu face parte dintre clienţii fideli ai localului.

— Aţi făcut asigurarea la timp, spune Sami Hirsch. Asta zic şi eu prevedere.

— Dă-i dracului de bani, spune trist Claude.

Problema e c-a murit un om.

— Bine că nu şi-a făcut şi el asigurare, dădeam faliment.

— Nu dădeaţi oricum, vă salva statul, îl linişteşte Claude.

— De-aia e stat, să ne salveze, conchide Sami.

Lionel, cu un firicel de voce, întreabă:

— Ce s-a-ntâmplat, domnule Claude?

— O nenorocire, domnule inginer: Roman s-a-mbătat criţă şi a uitat să-nchidă vanele. A murit înecat.

Clovis aude ultimele cuvinte şi vine cu precizări:

— Ca să respectăm adevărul istoric, Roman a murit înainte să se înece. A avut o alcoolemie de 4%. Nici măcar un polonez nu rezistă la atâta alcool în sânge. Poate doar un rus...

— Nici măcar un rus, spune trist Lionel. Unde e acum?

— La morgă. Dacă nu l-au incinerat deja: era clandestin. Imposibil să-i găsim vreo rudă.

Lionel pune o întrebare care-i lasă pe toţi cu gura căscată:

— Ce s-a întâmplat cu cenuşa lui Kiril?

— Care Kiril? întreabă în cor Clovis şi Claude.

— Imigrantul căruia i-a căzut ieri pe cap un chinez, explică Lionel.

— De ce te interesează cenuşa lui? devine suspicios Clovis.

— Am întrebat şi eu, aşa, se lasă păgubaş Lionel. Plec acasă.

— Nu intri să bei ceva? îl întreabă Claude, în timp ce Clovis se uită cam câş după român.

Lionel nu răspunde şi se îndepărtează.

E ora 21.00. Liliane, într-o pijama bărbătească, având un crac al pantalonului tăiat pe lateral, ca să treacă peste ghips, stă în fotoliu şi citeşte.

Despre Liliane

Liliane e o fată bună. Are ceva din *Doamna cu căţelul,* dar dintr-o traducere foarte proastă a lui Cehov, făcută prin intermediul unei traduceri din engleză: trăsăturile i s-au asprit, e ceva mai slăbuţă şi poartă ochelari de vedere cu ramă metalică. Şi e lipsită complet de nuanţe. Judecând după tunsoarea ei băieţească, ar putea fi asemănată şi cu Amélie Poulain, după douăzeci de ani.

Liliane a fost o elevă silitoare. Şi-a luat bacalaureatul în filozofie şi toată lumea se

aştepta să urmeze dreptul. Din motive absolut inexplicabile, destinul ei, câtuşi de puţin fabulos, a facut-o să se angajeze, imediat după absolvirea liceului, ca asistentă la un cabinet notarial. Cu aerul ei sever şi serios, impune respectul necesar tuturor moştenitorilor care, de cum o văd, încetează să se certe între ei în anticameră. Ca să nu mai vorbim de cei care dau faliment: aceştia se încred absolut în calităţile ei de organizatoare a licitaţiei bunurilor personale scoase la vânzare pentru plata datoriilor acumulate. Are un salariu bun şi nu riscă să rămână fără slujbă. Domnul notar Marcel Rioret o apreciază foarte mult şi o lasă, uneori, fără a depăşi vreodată limitele legii, să cumpere unele lucruri la preţuri preferenţiale, înainte de începerea licitaţiei. Din păcate, orele suplimentare implicate de munca la notariat au făcut-o să-şi neglijeze viaţa sentimentală. Ba, mai mult, şi-a neglijat şi viaţa sexuală.

Să nu se înţeleagă de aici că Liliane s-a păstrat fată mare. Dar nici că ar avea prea multă experienţă la pat. Pentru că dezvirginarea, cu o durată totală de două minute şi patru secunde, practicată de colegul ei Richard, în recreaţia mare, înaintea orei de religie, pe o batistă, în groapa cu nisip de la

săritura în lungime, numai experienţă nu s-a putut numi.

Cu atât mai puţin *experienţă la pat.* La sfârşitul celor două minute şi patru secunde, când soneria de intrare l-a făcut pe Richard să concretizeze precoce, Liliane n-a găsit altceva mai bun de zis decât: *Oh, mon Dieu!* Ceea ce l-a făcut pe Richard, imediat, în timpul orei de religie, să i se laude lui Gérard, colegul lui de bancă – îndrăgostit de Liliane – că fata îl considera Dumnezeul ei.

Trebuie precizat că Richard făcea cele mai bune eseuri despre Revoluţia Franceză, iar Liliane, când auzea de Revoluţia Franceză, îşi pierdea pur şi simplu capul.

De la episodul din groapa cu nisip, Liliane mai adorase, ocazional, doar trei dumnezei. S-a mulţumit să-şi reverse afecţiunea asupra câinilor. După episodul nefericit cu buldogul Danton, şi-a luat un bichon frisé. Care prezintă următoarele avantaje: e mic, poate fi ţinut în sacoşă, e bun la ştergerea prafului şi, în zilele ploioase, e foarte practic la uscarea cizmelor.

Liliane aude soneria. Simte un fior pe şira spinării, ca de fiecare dată când aude o sonerie sau vede nisip. De aceea, nu merge

niciodată în vacanţe pe Coasta de Azur (şi din cauza banilor, dar asta n-are legătură cu povestea noastră). Robespierre începe să latre nervos. Intrigată, Liliane se îndreaptă spre uşa de la intrare. înainte de-a ajunge la vizor, întreabă:

— Cine e?

— Valetul, *room-service.*

Liliane se uită prin vizor şi-l vede pe Lionel, îmbrăcat într-un chimono de karatist. E uşor băut, dar foarte uşor, aşa că damful de vin roşu, ieftin, nu trece prin uşă. Asta pentru simţul olfactiv al lui Liliane, că pentru nasul lui Robespierre e o chestiune de câteva secunde să identifice un Côte du Rhône de 5 euro sticla, de la Monoprix. Bichonul începe să latre dezlănţuit. în timp ce deschide uşa, Liliane intră în joc şi-i spune, intrigată de ţinuta lui:

— N-am comandat nimic.

— Nici nu v-am adus nimic.

Lionel intră în cameră, cu privirea în pământ. Când începe să-şi ridice privirea, rămâne mască în faţa talciocului în care a intrat. Robespierre îl latră agresiv şi încearcă să-i rupă chimonoul. Se apără disperat. Se aşază pe o pernă de pe podea, în poziţia de repaus a karatiştilor. Nici el nu ştie de ce-a

venit. Până să se edifice, întreabă:

— Cafeaua la care m-aţi invitat ieri mai există?

— S-a răcit, dar fac alta. Simţiţi-vă ca acasă.

Lionel se ridică şi se aşază în aceeaşi poziţie.

— Dacă mă simţeam bine acasă, nu veneam în vizită. Mai ales la ora asta.

— E o oră foarte potrivită. Nu mă culc niciodată înainte de miezul nopţii.

Robespierre îi prinde o mânecă de care trage disperat. Liliane, cu spatele la I ionel, alege cu grijă unul dintre cele şapte ibrice disponibile, pregăteşte cafeaua, ia două căni cât mai apropiate ca formă şi toarnă cafeaua. Dintr-odată, Robespierre se opreşte din mârâit. Liliane se întoarce spre Lionel . îl vede plângând calm. Vrea să se repeadă spre el, uitând că are un picior în ghips. E gata să cadă şi să-l opărească pe Lionel cu cafea proaspătă. Pune tava pe măsuţă. Ajutându-se de cârjă, se apropie de Lionel. Se aşază într-un fotoliu art déco şi începe să-l mângâie ca pe-un copil. Cu observaţia că nici un copil nu are un început de chelie.

— Ce s-a-ntâmplat, domnule Lionel?

Lionel se opreşte din plâns şi se şterge la ochi, îşi miroase dosul palmei: nimic, apă plată.

— Mi-au murit doi prieteni. în sfârşit... doi tovarăşi. Doi tovarăşi de băutură... Doi beţivani, dacă se poate vorbi aşa despre morţi. Mi-a venit să plâng. E trist să plângi de unul singur. Mai ales dacă eşti bărbat.

— Şi dacă eşti femeie, îl consolează Liliane.

— De-aia am venit, să plâng în compania cuiva. Mai plâng puţin şi plec. Vă rog să nu vă uitaţi la mine. E umilitor. S-a vorbit ceva despre o cafea?

Liliane se ridică şi aduce cafelele. Lionel ia o sorbitură.

— E bună, zice el, după care mai ia o sorbitură. E foarte bună.

— Mersi.

— Nu, n-aveţi pentru ce, chiar e bună. Duminica trecută m-am dus cu cei doi... ezită Lionel.

— ...companioni, îl ajută Liliane.

— Exact, ăsta e termenul just pentru beţivii ăia doi. Ne-am dus toţi trei la o ghicitoare. Care ne-a ghicit c-o să murim. Şi cum o să murim.

— Domnule Lionel, doar nu credeţi în prostiile astea?

— Eu nu cred, dar ei doi sunt morţi. Şi-n curând îmi vine şi mie rândul. Duminică, de ziua mea de naştere.

— Aniversare fericită!

— Să mori de ziua ta nu e chiar o fericire.

— Domnule Lionel, vă credeam om serios.

— Lui Kiril, începe el să povestească, ignorându-i remarca – un bulgar despre care acum nimeni nu mai recunoaşte c-ar fi existat –, i-a spus că o să cadă mai întâi o ninsoare, după care o să moară din cauza unei sinucideri. Luni, pe stradă, au început să cadă peste noi fulgi de gâscă şi lui Kiril i-a căzut un chinez în cap. Şi nu singur, ci împreună cu un pietroi. Chinezul a vrut să se sinucidă. Chinezul a scăpat, Kiril a murit.

— O coincidenţă nefericită, i se putea întâmpla oricui trecea pe stradă prin locul ăla.

— Dar i s-a întâmplat lui Kiril. Lui Roman…

— Instalatorul polonez? II ştiu, mi-a montat chiuveta asta de marmură, de la falimentul personal al domnului Jicquier.

— Nu-l cunosc pe domnul Jicquier, îmi pare rău de el, dar dacă ştia că stă prost cu banii, nu trebuia să se-ntindă la chiuvetă de marmură.

— Când a cumpărat-o, stătea bine cu banii.

— Lui Roman i-a prezis c-o să moară înecat.

Unui campion de înot. Şi azi a murit înecat.

— Eu am auzit c-a murit îmbătat.

— De la cine?

— De la *madame* Agnès, care ştie direct de la Fatima, care ştie direct de la inspectorul Clovis. Toată lumea ştie de înclinaţia lui spre băutură. A lui Roman, nu a lui Clovis, încearcă Liliane să înlăture orice posibil echivoc. Mie, când mi-a montat chiuveta, mi-a băut trei sticle de Courvoisier de la lichidarea fondului de comerţ al Pivniţelor Costellot. E drept că nu mi-a mai cerut nici un ban pentru manoperă. N-are rost să mai vorbim: o altă coincidenţă nefericită.

— Două coincidenţe mortale. Ghicitoarea ne-a spus exact – se corectează – *le-a* spus exact cum o să moară.

Lionel mai ia o sorbitură de cafea, cu ceva zaţ. Bine-crescut, înghite şi zaţul. Deodată, remarcă ghipsul lui Liliane. Ciocăne cu degetul în el.

— De calitate, se pronunţă el, ca un cunoscător ce este. Pot să mă semnez pe el? La noi – se corectează –, în România aşa se obişnuia. Se semnau toţi colegii de serviciu pe el. Când osul se refăcea, ghipsul tăiat rămânea o amintire de neuitat. Pot?

Amuzată de obiceiurile româneşti la

ruperile de picioare, Liliane îi dă un pix şi Lionel se semnează, după care adaugă:

— Să rămână o urmă c-am existat. De ceilalţi doi... companioni s-a ales praful. Dacă-l întrebi pe Clovis, Kiril şi Roman nici n-au existat. Mă roade o întrebare: cineva cu un picior în ghips poate fi considerat olog?

— Mai curând şchiop. De ce?

— Ghicitoarea mi-a spus c-o să-mi taie calea o oloagă la drum de seară şi... Şi aseară, o femeie cu un picior în ghips mi-a tăiat calea. Şi... – Lionel ezită îndelung – mi-a mai spus că până la urmă o să ţi-o trag. Scuză-mă că te-am tutuit.

— Nu e grav. Şi eu voiam să-ţi propun.

Liliane vede privirea interogativă a lui Lionel şi adaugă, pentru a evita orice echivoc:

— Să ne tutuim.

— De acord.

— Asta înseamnă că ghicitoarea se mai şi înşală.

— Pe ce te bazezi?

— Pe faptul că nu mi-ai tras-o.

— Nu încă, replică scurt Lionel.

Liliane îl priveşte lung. încearcă să facă şi ea figura lui Sharon Stone din *Basic Instinct.* Nu reuşeşte, din cauza ghipsului şi a pantalonilor de pijama. Abandonează,

mărginindu-se la un zâmbet deschis oricărei continuări.

— Ţi-a spus şi cum o să mori?

— Pe neaşteptate, îi satisface Lionel curiozitatea.

— Mare scofală, aşa ştiu să ghicesc şi eu. Zău, Lionel, aveam alte pretenţii de la un inginer.

— îţi place chimonoul meu? schimbă Lionel subiectul.

— Enorm. Chiar voiam să te întreb, ce te-a apucat?

— Am vrut să-mi fac seppuku. N-am avut sabie.

— De ce să te omori?

— Pentru că nu vreau să se întâmple cum a zis ea. Dacă tot e să mor, am să mor când vreau eu. Şi... îmi pare sincer rău, nici n-am să ţi-o trag.

— Păcat. Sincer, e mare păcat să te omori numai ca să-i faci în ciudă ghicitoarei.

Lionel începe iarăşi să plângă cu lacrimi mari, îşi scoate ochelarii şi se şterge cu dosul palmei la ochi. îşi miroase dosul palmei, ceea ce-i dă o idee:

— E ceva de băut în casa asta?

Liliane se scoală şi deschide un dulap Empire, dând la iveală o colecţie de sticle în

stare să satisfacă orice gust al oricărui consumator, fie el beţiv ordinar sau *connaisseur* rafinat. Lionel îşi pune ochelarii la loc şi alege:

— Un coniac m-ar aranja.

— De care să fie?

— Nu contează, paharul să fie plin.

Liliane îi serveşte un pahar plin cu coniac Martell. Lionel îl dă pe gât ca pe-un sirop de tuse. începe să tuşească, în timp ce ochii îi ies din orbite. Noroc că se lovesc de lentilele groase ale ochelarilor şi revin în orbite.

-— Liliane... pot să-ţi zic Liliane, acum că suntem mai apropiaţi?

— Dar nu atât de apropiaţi cât ne-a fost prezis, încearcă ea să destindă atmosfera sau – mai ştii? – să-i facă o aluzie.

— Ştii să păstrezi un secret?

— Lucrez la un notariat, răspunde Liliane înţepată.

— N-am ştiut.

— Sunt asistenta maestrului Marcel Rioret. Avem biroul pe Bulevardul Carnot.

Se duce la un birou de sticlă – de la falimentul magazinului de decoraţiuni interioare Notre Maison – şi-i aduce o carte de vizită. Lionel o citeşte atent. Vădit impresionat, o bagă între faldurile

chimonoului.

— Practic, toate lichidările judiciare sunt făcute prin biroul nostru notarial. Tot ce vezi în casa asta a fost cumpărat la licitaţiile organizate de noi.

— Liliane, dacă ţi-aş spune povestea neinteresantă a vieţii mele, ai vedea că pot să mor fără nici un regret. În afara celui că n-am apucat să devin cetăţean francez. îmi vine iar să plâng. Mai dă-mi un pahar.

— Ia toată sticla. Intre noi, nu mai e cazul să salvăm aparenţele.

Lionel se şterge la ochi şi dă o duşcă pe gât, renunţând la aparenţe. Robespierre îi linge dosul palmei şi devine, dintr-odată, foarte prietenos. De-a lungul monologului lui Lionel, căţeluşul îi va sorbi fiecare lacrimă, aşa cum Liliane îi va sorbi fiecare cuvânt.

— Imediat după naştere, am fost abandonat, găsit înainte de-a îngheţa şi dus la un orfelinat. Oliver Twist se poate considera norocos faţă de cum am trăit noi la orfelinat. Ne trezeau în fiecare dimineaţă la 6. Dacă nu te sculai la timp, mâneai bătaie – de-aia mă scol şi acum înaintea ceasului. Dacă nu-ţi lăceai patul cum trebuie, mâneai bătaie. De fapt, mâneai bătaie tot timpul şi pentru orice. Şi cam asta era tot ce mâneai de-a lungul

zilei. Dar cea mai cruntă bătaie o mâneai după vizitele de duminică, dacă nu reuşeai să înduioşezi o familie să te înfieze. Mâneai bătaie şi înainte de vizită, ca să-ţi doreşti mai mult decât orice pe lume să scapi din orfelinat. Eram dresaţi să întindem mâinile şi să implorăm familiile venite să aleagă un copil pentru înfiere: *ia-mă pe mine, ia-măpe mine.* Eu nu voiam să întind mâinile. Drept care, duminică seara, eram dus în curte şi închis într-un izolator, păzit de un câine care mă lătra toată noaptea. De-aia mi-e frică de câini.

II mângâie absent pe Robespierre, care, după câteva încercări nereuşite de a bea direct din sticla de coniac – profitând de neatenţia lui –, se mulţumeşte să lingă gura sticlei imediat ce Lionel mai trage câte un gât, pecetluind astfel o prietenie pe care nimeni n-ar fi crezut-o posibilă cu câteva minute în urmă.

— înainte de revoluţie, mai era cum mai era...

— Ce revoluţie? o trece pe Liliane un fior pe şira spinării.

— Revoluţia română. Sau, mă rog, cum s-o fi numit mascarada cu morţi din decembrie ’89.

Liliane se relaxează: revoluţia română n-o excita deloc, ba chiar o lăsa rece.

— Dar înainte de ’89, în orfelinatul meu era raiul pe pământ faţă de cum am auzit că e acum. Măcar înainte personalul ştia de frica partidului, a miliţiei, unii chiar de frica lui Dumnezeu. Acum, personalul nu mai ştie de frica nimănui: partidele sunt de banc, poliţia e mână-n mână cu personalul, iar personalul nu mai are nici un Dumnezeu. Am văzut eu bine, ai şi-o sticlă de Rémy Martin?

— Ai văzut bine.

Liliane aduce noua sticlă. Robespierre latră de inimă albastră şi se ridică în două labe, lucru pe care, până în acest momen t, refuzase cu încăpăţânare, întotdeauna, să-l facă.

—Am făcut liceul la internat şi facultatea la cămin, în facultate, ca să am bani de manuale, donam sânge lunar şi-mi vindeam cartela de masă de la cantină. Cinci ani de zile, cât a durat facultatea, am fost ban- dist. Adică, alături de alţi fomişti, stăteam în dreptul benzii rulante pe care se strângeau farfuriile cu resturi de mâncare şi alegeam tot ce rămânea comestibil.

— Te servesc cu nişte fursecuri? i se face

milă lui Liliane.

— N-ar fi rău.

Liliane îi aduce o farfurioară cu fursecuri pe care Lionel le împarte cu Robespierre, deşi acesta ar fi preferat nişte *langues de chat.*

— Am ajuns inginer. După umilinţele de la orfelinat, liceu şi facultate, au venit umilinţele din stagia- tura de pe şantierele patriei. Am dus o viaţă de râmă. Când am avut prima oară ocazia să plec în Franţa – în 2002 –, mi-am propus să fac orice, numai să mi se piardă urma. Să uit de unde-am plecat şi să devin francez. Să trăiesc bine măcar în repriza a doua a vieţii mele. De fapt, pur şi simplu să trăiesc. Până atunci, mă târăsem. Nici im efort nu mi s-a păiut prea mare, numai să ajung francez. Am învăţat forme ale conjunctivului pe care nu le foloseşte nici un francez normal la cap, ştiu istoria Franţei mai bine ca orice francez...

— Şi Revoluţia Franceză? frisonează Liliane, luând şi ea o gură de coniac, fără să-i pese că bea din sticlă şi după Lionel, şi după Robespierre.

— Mai ales.

— Lionel, tu eşti alesul! ţipă isterică Liliane

şi-l pupă pe frunte.

Lionel se uită atent la ea, îi ia sticla din mână şi-şi reia monologul:

— Mi-am luat abonament la meciurile echipei SCO Angers, care nici nu ştiu în ce ligă joacă.

— în liga a doua, îl ajută Liliane competentă.

— .. .am purtat numai costume gri – deşi urăsc griul – ca să nu mă fac remarcat, am salutat primul pe toată lumea, am trecut strada numai pe verde, m-am spovedit la catolici – totul numai ca să ajung francez. Am regulat numai frigide, am devenit un vibrator cu faţă umană. Şi acum, o să mor cu o zi înainte de-a fi francez.

— Nu era mai simplu să te însori c-o franţuzoaică?

— Era mai simplu la început, dar mai complicat pe urmă. N-ai văzut *Green Card,* cu Gérard Depardieu?

— Nu.

— Nici eu. Mi l-a povestit Roman. Era cinefil.

— Am citit undeva că cinefilii înrăiţi au speranţa de viaţă mai redusă. Sau era vorba de fumători... întotdeauna i-am încurcat, spune Liliane, care între timp şi-a luat propria

sticlă de Drambouille.

— S-a ales praful de toate eforturile mele, varsă iar lacrimi Lionel.

— Nu fi copil: luni o să fii francez. Te-ai gândit care-o să fie primul lucru pe care o să-l faci după ce-o să primeşti cetăţenia?

— Primul lucru o să fie c-o să încep să înjur în româneşte de câte ori o să-mi vină. Şi primul pe care o să-l înjur o să fie Claude, patronul de la *Aux Immigrants Heureux,* după care n-am să mai calc pe-acolo.

— Ţi-a făcut ceva?

— Nu, dar aş vrea să mă ţină minte. Nu ca pe Kiril sau pe Roman.

— Pentru atâta lucru vrei să devii francez?

— Pe urmă, o să-mi scot toţi banii de la bancă şi-o să mă duc în România să înfiinţez un cămin de copii privat, şi-o să găsesc pe cineva de încredere să se ocupe de el.

— Văd că tot ce vrei să faci e legat de România.

— Păi nu sunt român?

Liliane e puţin încurcată de criza de identitate a lui Lionel.

— Şi-acum, ce-ai de gând să faci?

— Să mă duc să mă culc.

Se scoală şi se îndreaptă direct spre

dulapul cu băuturi, de unde alege la întâmplare o sticlă, care se dovedeşte a fi un Calvados de colecţie.

— Lionel, ştii ce cred eu despre toate morţile astea?

— Că destinul şi-a făcut datoria.

— Că au fost nişte coincidenţe nefericite sau că e vorba de o mână criminală.

— Care l-a împins pe chinez în gol şi l-a omorât pe Kiril din greşeală. Mai ştii... zice gânditor Lionel şi se apropie de uşă, proptindu-se de ea în ultima clipă, înainte să cadă. Nu uita: ce-am vorbit rămâne

între noi. Nu vreau scandal, că nu-mi mai dau ăştia cetăţenia.

— Lionel, o să fac tot ce pot ca să te salvez, îi spune Liliane, pasională şi uşor abţiguită, din uşă.

— E puţin.

— Atunci… o să fac totul.

— E prea mult. Noapte bună, Liliane.

— Noapte bună, Lionel.

Liliane închide uşa înainte ca Robespierre să apuce să se ia după noul său prieten care pleacă să se culce cu sticla de cidru. Căţeluşul se bagă sub pat, cu coada între picioare; oricum nu se dădea în vânt după cidru, pentru că-i producea aciditate la stomac.

Ajuns în cameră, Lionel îşi aruncă hainele pe unde apucă şi dă să se culce. În ultima clipă îşi aminteşte de scadenţar. Se duce în vestibul, bifează căsuţa *marţi,* stinge lumina şi se culcă.

Capitolul 3

în care Liliane acţionează, Gérard se mobilizează, Lionel se sinucide de două ori la rând, lămâiul primeşte o nouă şansă, iar pronia cerească primeşte o zi liberă: duminică.

E miercuri, 9 mai. Ceasul electronic al radioului de pe noptiera lui Lionel arată ora 6.00. începe să ţârâie strident, răzbunându-se pentru anii în care a fost redus la tăcere. Cu ochii încă închişi, Lionel îi aplică o lovitură de karate precisă, rupându-l în două jumătăţi egale. Deschide ochii şi vede, ca prin ceaţă, o dezordine de nedescris în cameră: chimo- noul aruncat pe jos, cioburi de sticlă lângă măsuţa din bucătărie, un papuc pe televizor şi al doilea înfundat, pe trei sferturi, în toaster. Ca să se convingă că n-a greşit camera, îşi pune ochelarii: vede exact aceeaşi dezordine, dar mult mai clar. îşi scoate ochelarii, îşi acoperă faţa cu perna, ca să nu vadă lumina de afară, şi se culcă la loc.

E ora 8.30. Liliane, sprijinindu-se în cârjă, intră în biroul lui Gérard Clément, fostul ei coleg de clasă, ajuns şeful departamentului de ştiri al postului local de televiziune *L'Anjou Libre.* Lui Gérard nu-i vine să creadă că fata după care a suspinat tot liceul îl vizitează cu noaptea în cap.

— Liliane, ce surpriză! Ia loc. Ce-ai păţit la picior?

— Un accident stupid, mi-am scrântit genunchiul, îi explică ea, după care se aşază.

— La săritura în lungime? nu se poate abţine Gérard să-şi amintească de o anumită confidenţă făcută de Richard, fostul lor coleg, în timpul unei ore de religie.

Liliane îl priveşte într-o dungă.

— Ce-ţi veni?

— lartă-mă, dar nu ştiu de ce, mi-am amintit brusc de colegul nostru Richard. Nu-l mai ţii minte pe Richard?

— Care Richard? întreabă rece Liliane.

— Richard Antonin, care făcea cele mai bune eseuri despre Revoluţia Franceză.

Liliane e curentată din cap până-n picioare. îşi revine.

— Parcă-mi amintesc...

— Inchipuie-ţi că, după ce-a făcut studii

strălucite, a ajuns psiholog la lotul naţional de săritori: în lungime şi la triplusalt. Dacă-mi permiţi să fac un joc de cuvinte, şi-a îngropat cariera în nisip.

Liliane îl mai priveşte o dată câş.

— Nici noi doi n-am ajuns mult mai bine. Eu m-am îngropat într-un notariat, tu n-ai ajuns Patrick
Poivre d'Arvor... Dar măcar eşti vedetă locală: ori de câte ori deschid televizorul, te văd.

— În liceu n-ai avut ochi pentru mine.

— Ştii că sunt mioapă de mică.

— Cum vă descurcaţi cu criza la notariat?

— Excepţional, oamenii mor mai repede ca înainte şi moştenitorii lor se ceartă la fel ca înainte. Falimentele se ţin lanţ.

— Mă bucur pentru tine. Pot să te-ntreb de ce-ai venit?

— Un subiect de media formidabil. Numai tu poţi să-l tratezi.

— Serios? Spune repede, că m-am săturat de falimente şi sinucideri.

— E vorba de o ghicitoare.

Liliane îi povesteşte cu lux de amănunte tot ce i-a spus Lionel cu o seară înainte, strict confidenţial. Gérard ia notiţe febril. Liliane pleacă la notariat, nu înainte de a-i da un pupic formal, pe obraz, ca între foşti colegi de

clasă. Gérard convoacă o şedinţă de sumar şi anunţă că va intra în direct, personal, la ştirile de la ora 11. După ce-i trimite la treabă pe subordonaţi, ia telefonul şi-l sună pe Clovis.

— Salut, Maigret! îl ia el la mişto pe inspector, ridicându-l implicit la gradul de comisar.

— Salut, Saintjust! nu se lasă mai prejos poliţistul, ridicându-l implicit la rangul de incoruptibil. N-ai emisiune, eşti în pană de subiecte?

— Din contră, am un subiect foarte tare. Am auzit că la tine în circumscripţie au început să cam moară oameni.

— Nu mai spune. De unde-ai auzit, de la morgă sau de la administraţia cimitirelor?

Gérard se uită pe notiţe şi începe să-i citească:

— Luni, 7 mai, a murit un imigrant bulgar, strivit de…

— …un obiect zburător neidentificat, îl întrerupe Clovis. Asta ca să-ţi iasă reportajul mai interesant. Când am ajuns noi la faţa locului, am găsit un om cu craniul sfărâmat, fără acte, cu treizeci de mii de euro în buzunar şi mort de-a binelea. Dacă ăsta e portretul robot al unui bulgar, atunci mortul era bulgar.

— Marţi – reia Gérard –, 8 mai, un imigrant rus, care se dădea drept polonez, moare înecat...

— Moare în comă alcoolică, pune lucrurile la punct inspectorul.

Gérard continuă imperturbabil, ca un adevărat justiţiar:

— Ce au în comun cei doi, în afară de faptul că erau amândoi imigranţi şi acum sunt amândoi morţi?

— Le plăcea băutura, răspunde prompt Clovis.

— Amândoi au fost la o clarvăzătoare care le-a prezis exact ziua morţii şi cum o să moară.

— De unde ştii? se trezeşte poliţistul din Clovis.

— Ştii că nu pot să-mi deconspir sursele. Cu ei a mai fost un al treilea imigrant: un român, Lionel Frunza.

— II ştiu, i-am făcut verificările pentru naturalizare: luni o să primească cetăţenia. S-a integrat perfect, nimeni nu l-a auzit vorbind româneşte. Şi când înjură, înjură în franceză. Complet atipic. La noi în fişe figurează ca *Dansatorul din Nantes.*

— De ce?

— Prea vrei să ştii multe. Când îmi spui

sursa ta, îţi spun şi eu sursa poreclei.

— Am o veste proastă: n-o să mai apuce să fie francez pentru c-o să moară. Duminică, 13 mai.

— Până atunci, mai e destul. Sună-mă pe 12, să-mi aminteşti.

— Poţi să pui un băiat de-ai tăi pe urmele lui? Punem şi noi un reporter de investigaţii. S-ar putea să iasă un subiect de presă ca lumea.

— O să mă ocup. Vezi cum prezinţi lucrurile, să nu mă şifonezi.

— Stai liniştit, doar mă cunoşti.

— Tocmai că te cunosc.

Gérard râde ca de-o glumă bună şi încearcă să încheie convorbirea:

— Rămânem în contact.

— Stai puţin, îl opreşte Clovis. Ştii şi *cum* o să moară?

— Pe neaşteptate, îi citeşte Gérard din carneţel.

— Mersi pentru pont, mai spune inspectorul şi închide.

Gérard închide şi el telefonul şi se apucă să-şi scrie textul cu care va intra în direct, la ora 11.

E ora 9.40. Lionel se trezeşte de-a binelea.

Se spală în dorul lelii, se îmbracă în dorul lelii, mănâncă în dorul lelii. Nu face ordine în casă nici măcar în dorul lelii. N-are nici un chef să se uite în oglindă pentru că pur şi simplu nu-i pasă cum arată azi. Ajuns la parter, îi vine în minte s-o ignore pe *madame* Agnès. Pe urmă, îşi dă seama că toate îndrăznelile au o limită. îşi bagă capul între umeri şi spune umil:

— Bună dimineaţa, *madame* Agnès.

— Bună ziua, domnule Lionel, îl corectează ea. Dimineaţă a fost când m-am trezit eu. V-aţi luat o zi liberă?

— Nu, dar am programare la un doctor, găseşte Lionel scuza cea mai la îndemână.

— Sper că nu e grav? se opreşte Agnès din călcat.

— Un control de rutină.

— Aşa da: avem nevoie de francezi sănătoşi. Şi aşa, sistemul nostru sanitar stă să crape. Să nu întâr- ziaţi. La revedere, domnule Lionel.

— La revedere, *madame Agnès.*

E ora 10.50. Lionel se plimbă agale pe Quai René Bazin. Pe faţada unui imobil somptuos, vede o placă de alamă pe care scrie: Prof. Laurent Delacroix, chirurg plastician. Lui Lionel îi trece prin cap o idee nebunească: dacă şi-ar schimba faţa ca să nu-l mai recunoască destinul? Când mai ai câteva zile

de trăit, merită să încerci orice.

Intră în sala de aşteptare. Un mobilier *ultratrendy* îl inhibă şi vrea să plece. Prea târziu: o secretară, pe care profesorul a încercat toate implanturile posibile şi care părea absorbită de un televizor cu plasmă, îl observă şi îl abordează, superamabilă:

— Aveţi programare la profesorul Delacroix?

— Nu. Abia azi m-am decis. De fapt, acum un minut, răspunde Lionel timorat.

— N-aţi ştiut că programările la profesorul Delacroix se fac cu două luni înainte? devine severă păpuşa gonflată.

— N-am ştiut. îmi cer scuze. Nu pot aştepta atât. Nu mă lasă Esmé.

— Esmé... Am înţeles, îi face ea cu ochiul, atentă să nu i se desprindă pleoapa.

Lionel se întoarce fericit c-a scăpat şi dă să plece. Secretara se preface că verifică programările pe calculator şi strigă după el, aproape disperată:

— O secundă, domnule, unde vă grăbiţi aşa? Se pare că nevasta unui şeic şi-a anulat rendez-vous-ul de la ora asta. Aveţi un noroc...

— La cât a scăzut preţul barilului de petrol, e de înţeles, încearcă Lionel s-o scuze pe nevasta şeicului.

— Intraţi, vă rog, îl îmbie secretara, zâmbindu-i din tot botoxul.

În timp ce Lionel intră în cabinet, secretara apucă să-i spună profesorului, prin interfon:

— Laurent, în sfârşit, un client! Să nu-l ratezi şi pe-ăsta, că te părăsesc.

Profesorul abia apucă să ascundă într-un sertar culegerea de sudoku pe care o cosmetiza de la prima oră, că Lionel e în faţa lui.

— Luaţi loc domnule... se opreşte el, privindu-l interogativ.

— Frunza, îl ajută potenţialul pacient. Lionel Frunza.

— Cu ce faţă vă putem servi?

— Mă gândeam la... începe s-o bâlbâie Lionel.

— Nu-mi spuneţi, lăsaţi-mă să ghicesc, îl întrerupe profesorul. Ceva în genul Brad Pitt după douăzeci de ani? Sau Robert Downeyjunior după dezintoxicare?

— Ştiu şi eu... ezită Lionel, care nu prea le are cu filmele.

— Gata, ştiu: o combinaţie de Danny Boon cu Kad Merad! Este că v-am nimerit? E cea mai cerută de bărbaţii cu personalitate.

— E prea la modă.

Profesorul îi întinde un album gros, cu

poze.

— Ca să câştigăm timp, ne-am gândit să le propunem clienţilor noştri combinaţii de feţe de masculi consacraţi, cu care să poată merge la sigur. Vă rog să răsfoiţi albumul, e făcut în Photoshop.

Lionel îi înapoiază albumul fără să-l deschidă, îi spune hotărât:

— Faceţi-mă de nerecunoscut!

— Acum sunteţi cunoscut? se miră, oarecum ironic, chirurgul.

— Aş vrea să-mi faceţi o faţă de anonim.

— Pardon? e contrariat profesorul în faţa unei cereri atât de insolite.

— Cât mai anonim.

— Anonimul Venetian? se agaţă chirurgul de un fir de pai.

— Anonimul anonim, spune decis Lionel.

Profesorul se lasă să cadă, greu, pe scaun.

— Domnule... n-am reţinut exact...

— Frunza, îl ajută Lionel.

— Exact. Deşi trecem printr-o criză economică gravă, deşi suntem cunoscuţi în branşă drept cei mai veroşi chirurgi, totuşi n-am ajuns atât de jos, încât să vă fur banii din buzunar. Faţă mai de anonim decât aveţi dumneavoastră nu se poate. Dacă vă fac o

poză, n-apăreţi în ea.

Lionel se scoală demn:

— Vă mulţumesc pentru timpul acordat.

— Plătiţi consultaţia la secretară. înainte de-a pleca, am şi eu o curiozitate: de ce vreţi să fiţi anonim?

— Ca să nu mă recunoască destinul. La revedere.

Lionel reintră în sala de aşteptare. Secretarei nu-i vine să creadă că-l revede atât de repede şi cu aceeaşi faţă de fraier. îl întreabă speriată:

— Ce s-a-ntâmplat?

— Domnul profesor a spus că nu e cazul de operaţie.

— Aşa a spus profesorul?

— Exact aşa. Şi mi-a spus să vă plătesc consultaţia. Cât vă datorez?

— Nimic, e un cadou din partea casei. Puteţi să mă aşteptaţi puţin, până mă schimb? Ies şi eu cu dumneavoastră.

— Cu mare plăcere.

Secretara intră în vestiar. Privirea lui Lionel este atrasă de televizor, unde sunt prezentate ştirile de la ora 11. Lionel îl recunoaşte pe prezentatorul vedetă – Gérard şi mai nu ştiu cum –, care tocmai încheie un discurs patetic:

— .. .iar după aceste două morţi absolut inexplicabile, se pare că va urma o a treia: un imigrant român, Lionel Frunza, care ar trebui să fie naturalizat luni, 14 mai. Dacă scapă, evident.

Lui Lionel nu-i vine să creadă ce-i aud urechile. Se ţine de biroul secretarei ca să nu cadă. Gérard continuă:

— Imigrantul român, bine-cunoscut în oraşul nostru sub porecla *Dansatorul din Nantes* – Lionel cade, dar se ridică imediat, ca să nu fie surprins de secretară –, este orfan, a cunoscut umilinţe cumplite la el în ţară – Lionel mai cade o dată, dar se ridică la fel de repede – şi a venit în Franţa, ţara drepturilor omului, ca să înceapă o viaţă nouă. Şi acum, nişte mâini criminale – nu excludem posibilitatea unei acţiuni din partea unor organizaţii xenofobe extremiste – vor să-i năiuiască visul. Să ne organizăm ca să împiedicăm această crimă. Postul nostru de televiziune va fi în fruntea oricărei acţiuni civice menite să apere viaţa acestui viitor cetăţean francez. Suntem informaţi că poliţia locală, prin inspectorul Clovis, a luat deja primele măsuri de protecţie. Vom reveni în cadrul ştirilor de la ora 13 cu noi amănunte.

— Putem pleca? aude Lionel vocea

secretarei din spatele lui, care stinge televizorul cu telecomanda.

— Da, spune Lionel, care încă nu şi-a revenit din şoc.

— Numai o clipă, mai spune retuşată şi apasă pe butonul de la interfon, după care îi spune profesorului Delacroix: Laurent, întoarce-te la nevastă! Impotentule!

II ia de braţ pe Lionel şi ies.

E ora 11.20. Lionel se află pe marginea Podului Verdun, cu picioarele atârnând deasupra râului Maine. S-a despărţit de secretară după numai câţiva paşi făcuţi împreună, dându-şi seama că azi e miercuri şi nicidecum prima duminică din lună. O doamnă distinsă, în vârstă de circa 75 de ani, aflată în spatele lui, îl încurajează.

— De acord, spune ea şi trece mai departe.

Lionel îşi scoate, cu un gest reflex, ochelarii. Ii pune în buzunarul de la piept. E gata să sară. Aude o altă voce în spatele lui:

— Din cauza unei femei? Nu merită.

Se întoarce pe jumătate. Vede un cerşetor, murdar şi beat, care pare de şaizeci de ani, deşi, probabil, are mult mai puţin. Lionel se reaşază pe balustradă, cu faţa la apă şi cu picioarele atârnând în gol. Stă într-un

echilibru precar. Ii răspunde cerşetorului, fără să se mai întoarcă spre el:

— Din cauza unei femei, dar nu din dragoste.

— Cred şi eu: din ură. Nu-i mai bine s-o omori tu pe ea? Sau ai omorât-o deja?

— O ghicitoare mi-a prezis c-o să mor duminică.

— Şi pentru atâta lucru viei să te omori? se miră cerşetorul. Mie mi-a prezis odată o ghicitoare c-o s-ajung bancher...

Se opreşte şi trage o duşcă dintr-o sticlă învelită în paginile economice ale unui număr mai vechi din *Le Figaro.* Lionel devine curios:

— Şi?

— Am ajuns bancher. Şi? La ce mi-a folosit?

— La Société Générale?

— La Crédit Lyonnais. Am trăit douăzeci de ani ca un prinţ şi acum trăiesc ca un cerşetor. Chiar, nu te poţi dispensa de o hârtie de zece euro? Sau de tot ce ai în portofel? Păcat de bani, o să se ude şi se duc pe apa Sâmbetei.

Fără să se întoarcă, Lionel îi dă o hârtie de 10 euro. Cerşetorul o ia şi mulţumeşte bine-crescut:

— Mersi. Ai un suflet bun, o s-ajungi în rai. De ce n-aştepţi până duminică, să vezi ce se-ntâmplă? Ştii ce rece e apa? M-am spălat azi-dimineaţă pe picioare.

— Nu vreau să mor când vrea ea! se răzvrăteşte Lionel. Nu vreau! Vreau să mor când vreau eu! Până acum m-am lăsat în voia sorţii. Nu mai vreau.

Tac amândoi. Cerşetorul mai bea o gură, după care îl întreabă:

— Ce faci, nu sari?

— Mi-a pierit curajul.

— Ştii să înoţi?

— Nu.

— Asta-i bine, spune cerşetorul şi-i dă un brânci în apă, după care adaugă: Prietenul la nevoie se cunoaşte.

Se uită peste balustradă şi vede cum sinucigaşul forţat ia contact cu apa. Mai verifică o dată filigranul bancnotei de zece euro în lumina soarelui şi pleacă să facă o investiţie sigură.

E ora 12.45. în anticamera notariatului domnului Marcel Rioret, o văduvă, împreună cu cele două fiice, toate trei îmbrăcate în mare doliu, îl aşteaptă pe notar să vină şi să deschidă testamentul. Cele trei nu-şi vorbesc între ele. Dar nu de durere, ci de la nişte neînţelegeri mai vechi, de când răposatul a dat de înţeles că averea nu avea să se împartă cum se aşteptau ele. Liliane se preface că lucrează, dar e vădit jenată de întârzierea

nepermis de mare a şefului ei, ceea ce o face să se întrebe dacă nu cumva domnul Rioret şi-a schimbat amanta.

— Credeţi că domnul notar mai vine? întreabă fata cea mare.

— Trebuie să apară din clipă-n clipă. V-am spus, e la un client care se află la pat.

Se aude uşa de la intrare. Toată lumea răsuflă uşurată. Pe uşă intră, însă, Lionel. E ud leoarcă şi lasă urme de mâl din râul Maine peste tot pe unde calcă. Cele trei moştenitoare sunt stupefiate: n-au văzut până acum un notar intrat la apă.

— Dumnezeule, Lionel, ce s-a-ntâmplat? Să nu răceşti.

Cum îndoliatele ştiau că prenumele notarului era Marcel, nu Lionel, se liniştesc, dar tot nu-şi explică apariţia naufragiatului. Lionel mai face un pas până în mijlocul camerei şi se opreşte. îşi stoarce poalele hainei pe covorul persan achiziţionat de domnul notar la falimentul firmei Tapis d'Ispahan.

— Am intrat numai ca să-ţi fac mizerie. O meriţi.

Lionel îşi scoate haina, o stoarce complet şi i-o dă fetei mai mari.

— Vă rog s-o ţineţi puţin.

îşi scoate şi cămaşa, pe care, după ce-o stoarce, i-o dă văduvei. Intre timp, Liliane a găsit un mop în debara şi, sprijinându-se în cârjă, încearcă să reducă din dezastrul pe care Lionel îşi dă silinţa să-l provoace. Fata mai mică se alege cu pantalonii bine storşi. Lionel e acum în chiloţi, maiou, ciorapi şi pantofi. Constată că şi chiloţii sunt uzi, dar observă, în ultima clipă, că moştenitoarele şi-au lăsat voaletele pe ochi, ca să nu vadă ce urmează. Speriată de numărul de striptease la care a asistat, Liliane îl întreabă:

— Te rog, spune-mi, ce s-a-ntâmplat?

— Cum ai putut să-mi faci una ca asta?

— Ce ţi-am făcut?

— Eu am avut încredere în tine şi ţi-am povestit ceva, iar viaţa mea intimă a devenit publică. Acum toată lumea ştie unde sunt. N-o să mă mai pot ascunde de moarte.

— Am făcut-o pentru tine! Am vrut să te salvez! Nu cred în ghicitoare, cred în organizaţii criminale în stare să-i lichideze pe imigranţii fără apărare!

Lionel începe să-şi strângă hainele de la moştenitoarele lăsate cu apa-n gură, pent ru că, să fim serioşi, prin voalete s-ar fi văzut tot. De câte ori îşi recuperează câte-un articol vestimentar, Lionel îşi cere scuze. în timp ce

vorbeşte, se îmbracă.

— Sunt trist, Liliane. Vă rog să mă scuzaţi, doamnă, i se adresează el văduvei. Azi am vrut să mă sinucid, ca să nu se împlinească prezicerea ghicitoarei. Vreţi să-mi ţineţi puţin cămaşa, să mă îmbrac? Mulţumesc. M-am aruncat în râul Maine. Vă rog să mă scuzaţi, doamnă sau domnişoară, că nu-mi dau seama după cum arătaţi.

— Domnişoară, îl ajută mezina şi-i întinde pantalonii.

— Nu ştiu să înot. M-am dus la fiind. Ca un pietroi m-am dus. Şi m-am trezit pe mal. Vă rog să mă scuzaţi, domnişoară.

— Corect, îl încurajează fata mai mare, ajutân- du-l să-şi pună haina. M-aţi nimerit.

— Mă bucur. E clar, orice aş face, o să mor duminică, de ziua mea. Clarvăzătoarea a văzut clar.

— E o prostie, o nouă coincidenţă, nu se dă bătută Liliane.

— Şi dacă mă mai sinucid o dată şi scap iar?

— Lionel, nu te juca, te rog, cu focul!

Lionel o priveşte lung. A terminat să se îmbrace, îşi ia la revedere de la onorata adunare.

— Am să plec acum, te-am pedepsit destul.

Să ştii că sunt supărat pe tine. La revedere, doamnă, la revedere, domnişoarelor. Succesiune uşoară!

Iese, evitând să calce prin băltoacele pe care le-a făcut la intrare.

Este ora 14.30. Lionel intră în show-room-ul firmei de pompe funebre *La Mort des Autres.* Proprietarul se apropie de el. Crede că hainele i s-au udat de la lacrimi. îşi ia o mutră tristă şi-i spune:

— Condoleanţe.

— Mulţumesc, da' n-am murit încă, îl linişteşte Lionel.

— Se vede. Şi nici n-o să muriţi prea curând.

— Cum v-aţi dat seama?

— Păreţi în plină formă.

— Merg la sală. Pentru karate. M-ar interesa o incinerare.

— Pentru o rudă apropiată?

— Mai apropiată... nici că se poate, spune Lionel trist.

— Vă-nţeleg durerea. Vreţi s-o ardeţi mâine?

— Pe cine?

— Pe mama.

— Eu n-am mamă, n-am tată. Am crescut la orfelinat.

— Vă-nţeleg durerea. Voiam doar să vă atrag atenţia că duminica e cam aglomerat. Toţi vor să-şi ardă rudele duminica. Parcă morţii ştiu că e duminică sau luni?

— Asta cam aşa e. Totuşi, e o deosebire între duminică şi luni. Cel puţin în cazul meu.

— Duminica se plăteşte cu 50% mai mult.

— A dracu', de-aia a ales duminica!

— Cine?

— Esmé.

— Moarta? se miră proprietarul de ieşirea lui Lionel.

— Ar fi fost bine.

— în ce sumă să ne încadrăm?

— Nu contează banii, o dată moare omul.

— Aşa le spun şi eu clienţilor mei, dar puţini au înţelepciunea dumneavoastră.

II conduce pe Lionel în faţa unui sicriu splendid, să tot arzi în el. Proprietarul îşi laudă marfa:

— E din lemn de cedru, arde foarte greu. Puteţi să-l plângeţi pe mort pe îndelete.

— Apropo, cât durează până se face scrum?

— În general, douăzeci de minute. Dar la cerere – în cazul unei dureri mari de tot – îl putem arde la foc mic, timp de o jumătate de oră.

Lionel, ca un adevărat inginer, începe să pipăie materialul cu care e căptuşit sicriul,

făcându-i semne apreciative proprietarului. După ce se convinge că face o alegere bună, îl întreabă hotărât pe proprietar:

— Aş putea să-l încerc?

-— Domnul este un excentric, îşi revine acesta din uluială. E prima oară când aud aşa ceva şi familia mea e în branşă de la Revoluţia Franceză. Atunci ne-am îmbogăţit. Ce vremuri.

— Pot? îl aduce Lionel la prezent.

—- Intrări, dar o să vă rog să vă descălţaţi, să nu-l murdăriţi.

— M-aţi înţeles greşit...

— Mi-am închipuit, se pripeşte proprietarul.

— Vreau să-l încerc de tot.

— Tot n-am înţeles.

— Adică vreau să intru în sicriu, să-i puneţi capacul, să mă coborâri în cuptor, să daţi drumul la foc mic şi, după zece minute, să mă scoateţi. Există vreun risc?

— Nici un risc. Pot să vă-ntreb de ce-o faceţi?

— Dacă, dintr-o confuzie, ajung în iad, vreau să mă obişnuiesc cu flăcările. Mă şi usuc în banii ăştia.

— Sunteţi, cu siguranţă, cel mai excentric client pe care l-am avut vreodată, spune proprietarul plin de o admiraţie sinceră. Ar fi

o problemă.

— Ce problemă?

— N-o să pot refolosi sicriul.

— Nici o problemă, îl plătesc. Când mă-ntorc din cuptor.

— V-ar deranja dacă l-aţi plăti înainte? În ultima vreme, am avut multi clienţi care au vrut moartea pe credit. Nu ne mai putem permite. Trăim vremuri grele.

— Dacă plătesc *cash,* e bine?

— Mai bine nici că se poate. Aveţi nevoie de factură?

— Glumiţi?

— Atunci opt sute de euro şi să fie într-un ceas bun. V-am făcut un discount suplimentar că vă ard fără slujbă.

— Sunteţi un adevărat om de afaceri, îl gratulează Lionel.

Scoate opt hârtii de câte o sută, destul de ude. Proprietarul le verifică în *contre-jour,* se convinge că sunt bune şi-l ajută pe Lionel să se urce în sicriu. Clientul se aşază confortabil. Proprietarul pune capacul, fixează cele patru şuruburi şi apasă pe un buton. Sicriul începe să coboare. Proprietarul vede pe un monitor cum intră în cuptor. Flăcările încep să-l ardă. În acel moment, îi sună mobilul. Răspunde cu cel mai duios glas posibil:

— Da, iubito, vin acum! Cum o să uit?

îşi pune pălăria pe cap şi iese valvârtej din showroom.

În timpul ăsta, Lionel începe să transpire abundent. Abia mai poate respira din cauza fumului. Din disperare, începe să dea lovituri de karate în capacul sicriului, ca Uma Thurman în *Kill Bill 2.*

E ora 15.50. *Madame Agnès* strânge pânzele de păianjen din hol. Atenţia îi e atrasă de deschiderea uşii: intră Lionel. E abulic şi pârlit: părul din vârful capului şi sprâncenele îi sunt uşor arse. De asemenea, hainele de pe el sunt înnegrite. Ţine în mână o pungă de hârtie.

— Bună ziua, *madame* Agnès, o salută el din inerţie.

— Bună ziua, domnule Lionel. Ce mai e nou? — Sunt nemuritor.

— Nu e grav. Ce-aveţi în pungă?

— Cenuşă. Parţial umană, adaugă el, pipăindu-şi sprâncenele. Pentru lămâi.

— Domnule Lionel, dacă vă reuşeşte figura cu cenuşa, să nu mă uitaţi c-o sticluţă de *limoncello.* Nu pentru mine, pentru Fatima, ea ne-a dat pontul.

— Numai să-mi reuşească.

E ora 21.15. Lionel a făcut un duş. S-a şi odihnit puţin. E proaspăt, dar urmele de la arsuri i se mai văd pe sprâncene şi în păr. Se îmbracă. Iese din garsonieră şi sună la uşa lui Liliane. În mod ciudat, Robespierre nu-l mai latră. Ba, mai mult, când Liliane deschide uşa, se ridică în două picioare şi începe să-l amuşine prietenos.

— Ai fost la salonul de bronzat?

— Am fost puţin în iad.

Se aşază într-un fotoliu. Liliane se îndreaptă spre dulapul cu băuturi, dar Lionel îi face semn că nu e cazul. Robespierre se bagă sub pat, jignit. După un lung moment de tăcere, Liliane spune:

— Te ascult.

— Am două veşti: una bună şi una rea. Cu care să-ncep?

— Cu aia rea. Ca să mă bucur la urmă.

— O să mor duminică.

— Asta o ştiam deja, îl ironizează ea. Şi vestea bună?

— Orice-aş face, până duminică sunt nemuritor.

— Aştept explicaţii.

— După-masă, am încercat să mă sinucid din nou. — Vezi să nu devină un obicei.

funeralii fericite!

— Am fost la crematoriul *La Mort des Autres.* M-am închis într-un sicriu. Sicriul a fost coborât în cuptor. în clipa în care am început să mă sufoc, am început să aplic lovituri de karate în capac...

— ...ca-n *Kill Bill 2,* ghiceşte imediat Liliane despre ce e vorba, fiind fană Tarantino. L-ai văzut?

— Nu, dar mi l-a povestit Roman. Am leşinat din cauza fumului. Când m-am trezit, eram din nou în show-room. Capacul spart, proprietarul dispărut. Nu mai am nici o îndoială: prezicerea o să se-nde- plinească. Mă duc să mă culc.

— Aşa devreme?

— Vreau să fiu odihnit: de mâine o să fac tot ce-o să-mi treacă prin cap.

Se scoală şi iese vesel din cameră. Robespierre îl ignoră complet.

E ora 22.00. Pe uşa comisariatului de poliţie intră agentul Patrick, proaspăt repartizat în subordinea lui Clovis. E stors, la propriu şi la figurat. Are hainele încă umede şi e pârlit pe mâini şi pe sprâncene. Intră în biroul lui Clovis şi raportează:

— Domnule inspector, nu sunt Dumnezeu.

— Asta o ştiam, spune Clovis. Alte noutăţi?

— Nu mai rezist. Obiectivul s-a culcat. Dacă mai fac mult pe pronia cerească, sunt gata antrenat pentru Legiunea Străină.

— Iţi dau liber duminică.

— Câtă mărinimie. De ce tocmai duminică?

— Duminică moare oricum, spune Clovis

adrian lustig
sumbru.

Capitalul 4

în care Lionel trăieşte ca un nemuritor, apar trei ciungi de la răsărit, iar Robespierre se îmbată criţă la Duc d'Anjou.

Pentru o noapte, SCO Angers promovează în Ligue 1.

Ejoi, 10 mai. Ceasul electronic al radioului de pe noptiera lui Lionel ar trebui să arate ora 5.59, dar nu arată nimic, fiind spart în două. Lionel se trezeşte, se uită la ceasul de la mână şi sare în picioare ca la orfelinat. începe să facă flotările şi se opreşte după o sută de bucăţi. Simte că are o energie debordantă, caracteristică oamenilor nemuritori. Ia extensorul din cămară şi execută tracţiuni fără număr. Duce extensorul în debara. Revine cu o pungă pe care scrie Carrefour. Potriveşte două scaune spate în spate şi le depărtează uşor, atât cât să poată sprijini punga de cele două spătare. Pune o pernă pe mochetă, între cele două scaune. Face câteva exerciţii de respiraţie, ca un karateka experimentat, după

care, cu o lovitură precisă, sparge cele două cărămizi din pungă. Punga cade pe pernă, fără să facă vreun zgomot sau mizerie pe jos. Pune în pungă şi resturile radioului, după care duce punga la uşă.

Ia din debara o lopăţică şi începe să sape pământul din ghiveciul lămâiului. Adaugă o parte din cenuşa rămasă de la sicriul său, toarnă apă şi mângâie lâmâia paralitică. Lămâia îl ignoră. Intră în baie, se spală pe dinţi şi se rade la sânge. La sfârşit, cântă *Puttin' on the Ritz* şi, uitând că are papucii în picioare, bate câţiva paşi de step. Vecinul de dedesubt îi bate în ţeava caloriferului. Lionel crede că e vorba de un semn de apreciere şi mai execută câţiva paşi de step. Vecinul execută de data asta nişte lovituri ritmate, cu o coadă de mătură în tavan. Lionel înţelege exact mesajul şi opreşte acest inedit număr de musical.

Reintră în cameră şi face o ordine desăvârşită. Mănâncă mai consistent ca de obicei, după care spală vasele. îi trece prin cap să se îmbrace mai extravagant, dar singura variantă la cele trei costume gri este chimonoul de karate. Purtatul chimonoului pe stradă, ziua-n amiaza mare, este considerat în

Angers, ca peste tot în Franţa, o extravaganţă care te poate duce direct în duba poliţiei. Sau într-o ambulanţă. Drept care Lionel se îmbracă în costumul gri de pe umeraşul cel mai din dreapta.

Se priveşte în oglinda din vestibul şi vede direct scadenţarul: e primul semn că a început să privească lumea de sus. Face o cruce peste dreptunghiul denumit *miercuri:* a mai trecut o zi, dar mai are trei zile şi ceva de nemurire (pentru că duminică nu ştie exact la ce oră va muri). În zilele astea va face tot ce-i va trece prin cap, fără să-i mai pese de urmări. Zâmbeşte cât poate de tare în oglindă. Zâmbetul se lăţeşte nefiresc de mult. Noroc că se loveşte de urechi şi revine la un zâmbet normal, de nemuritor. Se salută cu două degete la pălărie, ia punga cu resturi de cărămidă şi de radio şi iese, împiedi- cându-se de pragul de la intrare. Aruncă punga la ghenă şi ia liftul.

Iese din lift. Pentru prima oară de când s-a mutat în acest bloc, priveşte curios spre tavanul holului. *Madame* Agnès, care tocmai adaugă puţină sare în cuşcuş, îl vede şi are impresia că românul va trece pe lângă ea fără s-o salute. Pentru a evita această situaţie neverosimilă, îl interceptează:

— Bună dimineaţa, domnule Lionel. Totul e-n ordine?

Lionel, fără să-i arunce o privire, îşi continuă drumul spre uşă. înainte să iasă, îi spune sever:

— Sunt cam multe pânze de păianjen în acest hol.

Iese. Agnès scapă solniţa în cuşcuş. Nevenindu-i să-şi creadă urechilor, mormăie pentru ea:

— Nu e grav.

E ora 9.00. Gérard Clément intră pe uşa consulatului României. Este condus de o secretară – care-l priveşte suspicios şi îmbietor – în biroul lui Anghel. Anghel se preface ocupat, deşi, încă de dimineaţă, recalculează pe ce i s-a dus salariul din aprilie, îl invită pe Gérard să ia loc. Acesta se conformează şi-i întinde o carte de vizită. Anghel o citeşte atent, după care întreabă, într-o franceză de baltă, con- diţional-optativul nefiind punctul lui forte:

— Cu ce v-aş putea ajuta, domnule Clement?

— Nu pe mine trebuie să mă ajutaţi. Pe conaţionalul dumneavoastră, Lionel Frunza.

Anghel se lasă cu scaunul pe spate şi râde superior.

— Istoria aia cretină cu trei beţivi cărora le-a prezis o ţigancă, pardon, o clarvăzătoare c-o să moară? Iertaţi-mă – se uită din nou ostentativ pe cartea de vizită, ca să-i arate francezului că nu e demn să-şi încarce memoria cu numele lui –, domnule Clément, dar n-am fost instruiţi de Ministerul de Externe cum să-i ferim pe conaţionalii noştri de destin.

— Ştiţi cumva, domnul Frunza are vreun motiv să se lase în voia sorţii?

Anghel citeşte pentru a treia oară cartea de vizită, după care-l ironizează la greu:

— Ce-ar putea să facă împotriva destinului? Domnule producător TV – aşa scria pe cartea de vizită a lui Gérard –, vă înţeleg că sunteţi în pană de subiecte, dar ăsta chiar nu e un subiect.

— Şi dac-o să moară? nu lasă Gérard să-i scape subiectul.

— Atunci o să devină un subiect, îi arată Anghel că se pricepe.

Gérard simte că a venit momentul să fie agresiv:

— Şi dacă cei opt mii de simpatizanţi ai lui Lionel din toată Franţa, care au semnat deja pe Internet adeziunea la platforma-program a organizaţiei neguvernamentale *Salvaţi-l pe*

Lionel, o să afle că autorităţile române n-au vrut să se implice şi-o să organizeze un miting în faţa Ambasadei României?

Anghel îşi dă seama că se află în faţa unui jurnalist francez care joacă o carte mare. Citeşte din nou cartea de vizită – de fapt o ştie pe dinafară, inclusiv adresa de e-mail.

— Asta e numărul dumneavoastră de telefon?

— Da.

— O să vă contactăm noi.

Anghel se scoală în picioare şi-i întinde mâna lui Gérard, semn că audienţa s-a terminat. Dar, înainte ca Gérard să se întoarcă spre uşă, îi dă un maldăr de prospecte, ca să nu-l lase să plece cu mâna goală.

— Mănăstirile din nordul Moldovei, ăsta subiect!

Gérard îl lasă cu prospectele în aer. E hotărât să fie dur.

E ora 9.30. Lionel se îndreaptă agale spre sediul companiei la care e angajat. Uneori, fără să-şi dea seama, bate câte un step scurt. La un moment dat, se intersectează cu o doamnă distinsă, de 75 de ani, care-i spune:

— De acord.

Trece pe lângă un şantier. îi atrage atenţia inscripţia de pe un autobuz parcat vizavi:

Vizitaţi castelele de pe Valea Loarei. Autobuzul are uşa din faţă deschisă, pe post de aer condiţionat. Ceva îl face să urce.

În autobuz, doi indivizi încearcă săjoace cărţi. Le e greu pentru că fiecare se poate folosi doar de mâna stângă, având dreapta în ghips. De la umăr în jos. Cei doi ciungi sunt Grişa şi Vaniuşka. Cu ei mai e un al treilea, şoferul, care ţine de şase şi chi- biţează. Mai mult chibiţează pentru că este luat prin surprindere de intrarea intempestivă a lui Lionel. Şoferul încearcă să scoată un pistol, dar Lionel, cu o lovitură de karate bine ţintită, îi rupe braţul. Şoferul începe să urle de durere în limba moldovenească.

— Paşapoartele, spune scurt Lionel.

De frică să nu rămână şi fără mâna stângă disponibilă, Grişa îi dă actele sclavilor.

Lionel coboară din autobuz şi intră pe şantier. Toţi salahorii au auzit vaietele şoferului şi se îndreaptă spre autobuz. Cred că e un semnal nou de alarmă şi că vor vizita în sfârşit castelele de pe Valea Loarei. Fără un cuvânt, Lionel le întinde paşapoartele. Nici unul nu se apropie să şi-l ia.

— Le dai tu de mâncare copiilor noştri? îl întreabă un zidar mai în vârstă.

În spatele lui Lionel, se opreşte, cu scrâşnet

de frâne, un Bentley. Din el sar doi racheţi care-i pun, fiecare, câte un pistol la tâmplă. în faţa lui se postează Stiopa – şeful –, care i se adresează lui Lionel într-o franceză acceptabilă:

— Faci pe durul cu noi? Crezi că dac-o să mori duminică, poţi să-ţi permiţi orice?

— Aşa cred. De unde ştii c-o să mor duminică?

— Mai citim şi noi ziarele, ne mai uităm la televizor. Vrem să-ţi facem o propunere de nerefuzat.

Lionel începe se râdă, dar nu pentru că l-ar gâdila cele două pistoale care-i presează tâmplele.

— O propunere de nerefuzat? Unui om care urmează să moară peste trei zile?

— Ar putea fi cele mai frumoase trei zile din viaţa ta.

— N-ar fi prea greu, până acum, n-am avut nici una frumoasă. S-aud, zice Lionel, pe care jocul a început să-l amuze.

— îţi facem o asigurare de viaţă pe un milion de euro.

— în favoarea cui, că eu n-am pe nimeni?

— În favoarea fiului tău nelegitim pe care o să-l recunoşti acum.

— N-am nici un fiu.

— Acum o să ai: eu. Facem toate actele într-o zi, în România.

— Cine mă mai asigură când toată lumea ştie c-o să mor?

— Eu.

Din Bentley coboară un individ cu o cagulă pe faţă. Lionel recunoaşte imediat vocea:

— Bună ziua, domnule Hirsch. Vă ştiu, dumneavoastră l-aţi asigurat şi pe domnul Claude împotriva inundaţiilor.

Sami Hirsch îşi scoate cagula. Stiopa îl întreabă:

— Ce faci, ai înnebunit?

— Dacă m-a recunoscut, spune Sami, fericit că poate să respire în voie.

Stiopa deschide o servietă plină cu bancnote de cinci sute de euro.

— Semnezi acum toate actele şi ai aici o sută de mii de euro. Pe loc. Ce n-aş da să fiu în locul tău, să câştig aşa uşor banii!

— îţi cedez locul.

— Nu-mi arde de glume: semnează!

— Şi dacă n-o să mor duminică?

— Mori sigur, mi-a spus mie un pitic.

— Şi dacă, totuşi, n-o să mor duminică? se ambiţionează să spere Lionel.

— Te ajutăm noi să mori luni.

Stiopa râde. Cei doi racheţi râd şi ei, deşi n-

au înţeles nimic din ce s-a vorbit în franceză. Şi le mai amorţesc şi mâinile. Sami rămâne sobru şi îşi şterge transpiraţia de pe frunte cu cagula. Lionel trage concluzia acestei plăcute discuţii:

— Nu semnez. N-am cum să cheltuiesc atâţia bani până duminică. Dacă-mi ofereai doar cinci mii, făceam târgul, îi zâmbeşte el.

Stiopa îşi pierde răbdarea, mai ales că, din clipă în clipă, poate apărea vreo maşină a poliţiei. Scoate pistolul şi i-l plasează în mijlocul frunţii:

— Semnează!

— Trage! O să vezi că n-o să mor. Nu ţi-a spus piticul? Dă-mi pistolul, mă-mpuşc singur, să n-ai probleme cu poliţia.

Stiopa îl priveşte ca pe-un nebun. Vede că vorbeşte serios. îşi dă seama că Lionel n-are nici o şansă să-i joace un renghi pentru că racheţii sunt cu pistoalele la tâmplele lui. îi dă pistolul. Lionel scoate butoiaşul în lateral, să se asigure că are şase gloanţe: în fond, şi el vrea să verifice ipoteza c-ar fi nemuritor. Stiopa înţelege altceva din gestul lui:

— Vrei să joci ruleta rusească?

— Nu, ruleta românească! Cu şase gloanţe.

— Eşti nebun? N-ai nici o şansă.

— De-aia îi zice ruleta românească.

Lionel pune butoiaşul la loc. îşi lipeşte gura pistolului de frunte. închide ochii. Când să apese pe trăgaci, se aude sirena unei maşini de poliţie. Stiopa îi smulge arma lui Lionel şi sare în Bentley împreună cu racheţii şi cu Sami. Maşina demarează în trombă. Lângă Lionel opreşte maşina poliţiei, din care sare Clovis.

Despre Clovis

Clovis ar fi vrut să fie băiat rău. Dar viaţa de zi cu zi şi alcoolul noapte de noapte au făcut din el un băiat bun. Cum probabil bănuiţi, Clovis n-a fost din totdeauna inspector de politie. La început a fost copil, ca toată lumea.

Nu chiar ca toată lumea. Pentru că, foarte devreme, a fost internat într-o închisoare pentru delincven- ţii juvenili. Pe urmă, graţie unui program îndrăzneţ de reconversie a delincvenţilor juvenili în ofiţeri de poliţie, a fost promovat inspector. Visurile lui de tânăr ofiţer de poliţe au eşuat în Angers. A vrut să lupte împotriva crimei organizate şi a ajuns să lupte împotriva beţivilor dezorganizaţi. S-a

pregătit să combată marea delincvenţă şi a sfârşit prin a combate micile stări de ebrietate atât de populare printre emigranţi.

Era iubit de toată lumea din cartier pentru tactul cu care prefera să dea amenzi decât zile de închisoare. Nimeni n-a murit anchetat de el şi nimeni nu l-a acuzat vreodată de rasism.

Şi ar mai fi un amănunt care nu trebuie neglijat: Clovis e negru.

Lionel deschide ochii. II vede pe Clovis, care-i spune:

— Ne-am cam plictisit să te tot salvăm.

— Pardon? se miră Lionel.

— Ieri te-am scos din râu şi din cuptor, azi te-am scos din belea. Mai avem şi alte treburi de făcut decât să te tot salvăm.

— Vă mulţumesc, domnule inspector, dar nu trebuia să vă deranjaţi.

— Nici un deranj, că de-aia suntem plătiţi. Dar am şi eu o rugăminte.

— La câte-aţi făcut pentru mine... spune Lionel, care începe să se îndoiască de nemurirea lui.

— De când s-a apucat dobitocul ăla de Gérard Clément să-ncerce să te salveze, de fapt să-şi salveze ratingul de rahat, m-am

trezit că şefii mei de la Paris vor să facă o anchetă asupra morţii lui Kiril...

— Care n-a existat, îl întrerupe Lionel, dar tace imediat văzându-l pe Clovis negru de supărare.

— ...şi a morţii lui Roman, continuă inspectorul. Că de ce i-am incinerat imediat, că de ce-am închis aşa de repede dosarele? E uşor, când stai într-un birou la Paris, să respecţi regulamentele. Da' ia să-i văd în stradă.

— Cum aş putea să vă ajut?

— Dacă tot mori duminică, ia asupra ta astea două crime.

— Au fost crime? întreabă Lionel, cu o speranţă în glas.

— Ştie dracu' ce-au fost, ţie tot nu-ţi mai pasă! Eşti suspectul ideal: ai fost prieten cu ei, eşti imigrant. Ce zici, m-ajuţi?

Lionel e cam îndoit. Clovis prea l-a luat pe nepregătite: după ce că n-o să moară francez, să moară criminal în serie?

— Să vă dau acum o declaraţie? Şi dacă nu mor?

— M-am gândit şi la ipoteza asta, că nu degeaba sunt poliţist. Uite cum facem: scrii declaraţia duminică, dar vezi să scrii ceva ca lumea, credibil, să nu te faci de râs.

— O să-mi dau silinţa.

— Laşi declaraţia pe noptieră şi, dacă te trezeşti luni, o rupi. Dacă nu te mai trezeşti, o găsim noi. Ce zici?

— Mi se pare corect, acceptă Lionel să ajute un poliţist cumsecade.

— Apropo, ce voiau nenorocirii ăia?

— Mi-au făcut o propunere oneroasă... ezită Lionel să dea amănunte.

— Toţi vor să profite de moartea ta.

Clovis se suie în maşină şi pleacă. Lionel o ia în direcţia opusă.

E ora 10.15. Lionel stă la coadă la unul dintre ghişeele băncii în care îşi ţine, de cinci ani, toate economiile. Banca are trei ghişee: la două dintre ele, cozile au întotdeauna aceeaşi lungime, deci n-ai cum să-ţi încerci norocul – să te aşezi la o coadă anume. La al treilea ghişeu, care e pentru VIP-uri, nu vine niciodată nimeni, pentru că nici un VIP din Angers – presupunând că ar exista vreunul – nu-şi ţine banii în această bancă. Şi-i ţine în Elveţia, ca toată lumea de bună-credinţă. Lionel mai are trei persoane în faţă. Se întreabă dacă nu face o prostie că-şi lichidează contul. Şi dacă n-o să moară duminică?

Dacă n-o să moară, o să-şi deschidă un alt cont la o altă bancă. Când o să vadă la noua bancă suma cu care-şi va deschide contul, o să-l trateze ca pe un VIP. Ii vine rândul. Funcţionara se uită la mutra lui de anonim şi-l întreabă, deloc amabilă:

— Despre ce e vorba?

—Vreau să-mi închid contul şi să-mi scot toţi banii.

Dintr-odată, funcţionara devine interesată. Verifică pe calculator:

— Felicitări, domnule Frunza: cu dobânzile calculate la zi, aveţi 139 216 euro.

— Cam atâta credeam şi eu.

— Pot să vă întreb de ce-i scoateţi?

— Nu poţi.

Funcţionara îl priveşte pieziş – nimeni până acum n-a în drăznit s-o tutuiască fără un acord prealabil. Formează un număr de interior, discută cu cineva în şoaptă, după care spune aferată:

— Pentru o sumă aşa de mare, vă trebuie o programare.

— Când am depus banii în bancă, nu mi-a trebuit nici o programare. Sunt banii mei şi-i vreau pe toţi. Acum! mai adaugă Lionel şi bate cu pumnul în tăblia ghişeului, atrăgând atenţia întregii clientele şi a bodyguarzilor,

care se apropie.

— Domnule, vă rog să vă calmaţi, spune speriată funcţionara.

— Dacă aveţi probleme de lichidităţi, spune-mi. Anunţ mass-media şi până mâine declaraţi faliment. Vreau să vorbesc cu directorul.

Lionel devine brusc foarte popular printre clien- ţii băncii: fiecare îşi aminteşte de câte ori a fost umilit la aceste ghişee şi de câte ori a fost gata să bată cu pumnul în tăblie, dar n-a avut curaj. Funcţionara se ridică de pe scaun şi iese pe o uşă din spate. Revine însoţită de un ins foarte sigur pe el, care-i face un semn poruncitor lui Lionel să treacă la ghişeul VIP. II întreabă foarte agresiv:

— Pot să ştiu şi eu de ce ţipaţi?

— Eşti directorul? contraatacă Lionel, mai nervos ca niciodată.

— De când ne tutuim?

— De azi. Şi nu ne tututim, eu te tutuiesc. Ţi-e clar?

Adjunctul e mut de uimire: începe să-şi piardă încrederea în autoritatea sistemului bancar francez. Lionel nu-l slăbeşte o clipă:

— Nu mi-ai răspuns: eşti directorul?

— Directorul-adjunct.

— Nu discut cu valeţii.

— Domnule, vă rog să... se bâlbâie adjunctul.

— Nu mă mai ruga nimic. Dacă în trei minute nu am banii, intru în direct la Gérard Clément, la ştirile de la ora 13, şi spun că n-aţi putut să onoraţi o retragere de numerar.

Adjunctul o ia la fugă, urmărit de funcţionară. Cele două cozi de clienţi fraternizează, amestecân- du-se între ele. Toţi îl bat pe umăr pe Lionel. Apare directorul, care deschide o uşă şi-l pofteşte pe Lionel înăuntru.

— Am putea merge în biroul meu, domnule Frunza?

— De ce, avem ceva de ascuns? joacă tare Lionel, pe când ceilalţi clienţi sunt gata să vandalizeze banca dacă lui Lionel nu i se restituie banii.

— Sunteţi nemulţumit de serviciile noastre?

— Directore, te anunţ că mai ai un minut ca să-mi dai banii. Banii mei! bate cu pumnul şi în ghişeul de la VIP. Şi pe lângă bani, vreau şi un cadou de rămas-bun: o umbrelă. Tot nu mi-aţi dat niciodată nimic.

— Romain – strigă directorul către casier – pregăteşte-! banii domnului Frunza. În ce fel de bancnote preferaţi?

— în orice bancnote, dar să fie toţi. Şi

umbrela să fie nouă.

Lionel primeşte toţi banii într-un plic, o umbrelă nouă şi aplauzele clientelei. Părăseşte banca având un aer de învingător, după ce ani de zile ieşise cu un aer de condamnat.

E ora 11.15. Lionel se află în faţa unui magazin de lux, specializat în îmbrăcăminte pentru bărbaţi, în magazin, nici un client. Lionel îşi face o intrare triumfală: acum magazinul are un client şi toţi vânzătorii se reped spre el. Cursa de întâmpinare a lui Lionel este câştigată chiar de directorul magazinului. Acesta are motive serioase să se grăbească: chiar în acea dimineaţă primise un avertisment de la patronat – sau face o minune ca să crească vânzările, sau e dat afară.

— Vă interesează ceva anume? începe el să se gudure pe lângă Lionel.

— Un costum negru, sobru.

— Sunteţi invitat la un faliment? întreabă directorul, aflat încă sub impresia avertismentului primit.

— La o înmormântare.

Directorul îi strânge mâna dreaptă între mâinile sale şi încearcă să-l consoleze:

— îmi pare rău. Condoleanţe.

— N-a murit încă, îl linişteşte Lionel.

— Am înţeles, e în fază terminală. Toţi murim...

— Unii mai devreme, alţii mai târziu.

— Câtă dreptate aveţi. Din ce material să fie? revine directorul la oile lui, arătându-i un costum negru. De lână?

— E prea călduros, o să fie şi aşa destul de cald înăuntru.

— Atunci ceva uşor, din tergal?

— Nu, arde prea repede.

— Nu trebuie folosit fierul de călcat. Ce ziceţi ce croială modernă are? îi arată el un costum de firmă. Pare de pe altă lume.

— De aşa ceva am nevoie. Unde pot să-l încerc?

— Vă conduc la cabină.

Lionel intră în cabină. Toţi vânzătorii îi arată directorului că-i ţin pumnii să vândă, în sfârşit, ceva. Lionel iese şi devine chiţibuşar:

— Pantalonii trebuie puţin scurtaţi. Şi haina mă ţine aici, sub braţ.

— Ajustăm totul imediat, zice directorul, pe care-l trec toate transpiraţiile. Antoinette!

Numita Antoinette se prezintă în pas alergător cu o cutie de ace. Directorul pune, cu ajutorul acelor, semnele pentru retuşuri.

— Când o să fie gata? întreabă Lionel, lăsând impresia că e presat de timp.

— Mâine vi-l trimitem acasă.

— Mâine vi-l plătesc.

— Nu cred în ziua de mâine. îl plătiţi acum şi-l aveţi acasă peste două ore.

— De acord. Cât costă?

Directorul se uită pe etichetă şi mărturiseşte, jenat de enormitate:

— 850 de euro.

— De acord, spune Lionel. Plătesc *cash,* nu vreau factură, dar vreau 30% discount, o cămaşă de mătase, o cravată şi o batistă, albe – cadou. Batem palma?

Directorul îşi slăbeşte nodul de la cravată şi se descheie la un nasture.

Se hotărăşte să accepte propunerea Iui Lionel şi să pună diferenţa din buzunarul propriu. Cu o voce sugrumată, spune:

— De acord.

Lionel plăteşte *cash* şi lasă o carte de vizită cu adresa unde să-i fie trimise cumpărăturile. Roagă să-i fie dusă şi umbrela de la bancă: ziua se arată lipsită de precipitaţii.

E ora 12.15. Lionel se apropie de sediul firmei la care e angajat. între timp, a trecut şi

pe la un magazin de încălţăminte de unde şi-a luat nişte pantofi albi, cu şireturi. A obţinut 40% discount, o limbă de ghete şi şanuri gratis, pe deasupra. A plătit *cash,* fără factură, şi a lăsat o carte de vizită unde să-i fie trimis pachetul.

Intră în biroul directorului, care are o simpatie deosebită pentru el. Dar are o simpatie şi mai mare pentru disciplină.

— Ce-i cu tine, Lionel? Nu ü ebuia să fii pe şantier?

— Suntem cu două luni înaintea graficului.

— Şi noi cu patru luni în urmă cu vânzările. Care-i problema?

Lionel îi întinde o hârtie scrisă de mână cu câteva minute mai înainte, în biroul secretarei:

— Vreau să-mi iau două zile libere.

— S-a-ntâmplat ceva? îl întreabă directorul îngrijorat.

— Un deces în familie.

— Tu n-ai familie.

— Decesul meu.

— Lionel, sunt obosit şi nu gust nici o glumă. Mai ales dacă e macabră.

— E greu de înţeles, spune trist Lionel. Şi pentru mine.

Directorul îi semnează cererea.

— Eşti surmenat, munceşti prea mult. Profită de zilele astea libere. Ieşi şi tu la aer curat, du-te la pescuit. Menajează-te, vin vremuri grele.

— Păcat că n-o să le apuc. Vă mulţumesc, domnule director.

— Să nu uit, luni primeşti cetăţenia franceză?

— Aşa e vorba.

— Să-mi aminteşti să-ţi măresc salariul.

— De ce, o să fiu mai competent?

— Nu, dar orişicât... Eşti francez, e altceva...

Lionel iese.

E ora 13.10. Lionel a terminat de strâns lucrurile proprii din baraca de pe şantier. Când să tragă jaluzelele, se deschide uşa. Lionel îşi potriveşte la îndemână bâta de baseball, amintire de la Roman. Alarmă falsă: în cameră intră Gérard Clement, pe care-l cunoaşte de la televizor, împreună cu un tip ruşinos.

— Putem intra? întreabă Gérard.

— Aţi intrat deja.

— Sunt...

— .. .tipul de la televizor care vrea să mă

salveze cu orice preţ, îl întrerupe Lionel.

— Exact. Vrem să vă propunem o afacere.

— De fapt, două, intervine ruşinosul şi-i întinde o carte de vizită roz. Etienne Aubers, de la editura *La Vie en Rose,* se prezintă el, feciorelnic.

— Porno? întreabă Lionel, cu gândul la femeile din Nantes.

Etienne ia o mutră complet jignită şi-i expune obiectul de activitate al editurii:

— Biografii, jurnale, memorialistică. Pornografia nu mai rentează.

— Nu văd ce legătură ar putea avea asta cu mine.

— Vrem să vă propunem un contract.

— De fapt, două, se bagă iar Etienne.

— Postul nostru de televiziune ar vrea să facă un *reality-show* cu dumneavoastră, îi explică Gérard.

— Ce interes prezint eu pentru publicul dumneavoastră?

— Publicul nostru adoră să prindă o moarte în direct. Nici un *reality-show* n-a reuşit asta până acum.

— Ce vă face să credeţi c-o să mor? Sunt sănătos tun.

Scoate din cutia de carton analizele medicale şi i le întinde. Gérard refuză să le ia.

Scoate, în schimb, din buzunar un carneţel din care citeşte:

— Din informaţiile noastre, o să muriţi pe 13 mai.

— Sursa Liliane, comentează trist Lionel.

— într-o duminică. Vă daţi seama ce rating? Toate casnicele, plus soţii, plus copiii. Subiectul Lionel Frunza a devenit de importanţă naţională. France 3 e gata să preia transmisia de duminică, dacă rezistaţi viu până-n *prime-time.* O să pregătim publicul gradual. O să organizăm comitete de sprijin, o să vorbim cu organizaţiile internaţionale: Greenpeace, Médecins sans frontières, World Wildlife Fund. Toată lumea o să se solidarizeze. Am înfiinţat asociaţia *Salvaţi-l pe Lionel.* Am depăşit zece mii de adeziuni pe net. Aşteptăm nişte nume mari de la Paris să ne confirme că le putem cita printre fondatori. Vă promit c-o să fac totul...

— .. .nici nu mă aşteptam să faceţi mai puţin...

— E şansa vieţii mele şi a morţii dumneavoastră. O să fiţi considerat un erou în România. Mâine o să ajungă o televiziune românească în Angers. O să transmită *live.*

— Pe cine-o să intereseze în România? Eu n-am pe nimeni.

— Dar are televiziunea fideli. Oferta noastră e 500 de euro pe zi şi 100 000 de euro duminică, în ziua morţii.

— Când o să-i cheltuiesc?

— Aveţi dreptate, la asta nu m-am gândit. Vă dăm 50 000 sâmbătă. Dacă nu muriţi, îi păstraţi. Dacă muriţi, nu vi-i mai dăm pe ăilalţi 50 000.

— Mi se pare corect. Ce faceţi cu spectatorii, dacă nu mor?

— Ne cerem scuze, n-ar fi prima oară. Batem palma?

— Ce-ar trebui să fac în show-ul ăsta?

— Nimic. Noi instalăm nişte camere de luat vederi în living, în baie, în dormitor...

— N-am dormitor, stau într-o garsonieră.

—Vedeţi, o să vă prindă bine banii ăştia, vă mutaţi la două camere. Şi, la cum merge piaţa imobiliară, parcă văd că vă luaţi trei camere.

Lionel îşi face toate socotelile, după care răspunde ferm:

— Nu mă interesează.

— De ce? nu-i vine să creadă lui Gérard.

— Unu: eu umblu prin casă în chiloţi şi nu vreau să mă vadă toată lumea. Sunt pudic. Doi: de-abia fac ordine într-o garsonieră, darmite în trei camere. Şi trei: n-am să mor cum a zis ţiganca aia. Sau mă sinucid înainte,

sau pur şi simplu nu mor. Găsesc eu cum să scap de soartă.

Se întoarce spre Etienne, care nu mai speră prea multe de la Lionel.

— Propunerea dumneavoastră?

— Ne gândeam să vă cumpărăm memoriile, cu promisiunea fermă să le publicăm numai după moartea dumneavoastră.

— Ce vă face să credeţi c-am avut o viaţă interesantă?

Etienne roşeşte ca o fetiţă şi mărturiseşte:

— Pentru noi ar fi suficient să aveţi o moarte interesantă.

Lui Lionel propunerea i se pare tentantă, fn orice caz, demnă de un intelectual. În măsura în care inginerii pot fi consideraţi intelectuali. Una e să scrii şi alta e să te plimbi în chiloţi prin faţa camerelor de luat vederi.

— Mă interesează, se decide Lionel. Cât?

— Oferta noastră e două mii de euro avans şi…

Lionel îl întrerupe:

— Când semnăm contractul?

— Acum, dacă n-aveţi nimic împotrivă. Suntem presaţi de timp.

Etienne scoate din geantă un contract şi două mii de euro. în timp ce Lionel începe să semneze contractul, fără să-l citească, editorul

îndrăzneşte să-l întrebe:

— Aţi mai scris?

— Cereri de azil politic.

Gérard, cu coada între picioare, mai încearcă o dată:

— Pot să vă fac o vizită după prânz?

— Puteţi, de ce să nu puteţi? Mă găsiţi acasă. Sunt vecin de palier cu Liliane, dacă numele ăsta vă spune ceva.

Continuă să semneze fiecare pagină a contractului.

E ora 14.30. Lionel a trecut pe-acasă. Unde a ignorat-o pe Agnès. Care l-a ignorat pe Lionel – biata femeie a avut nişte arsuri puternice la stomac de la cuşcuşul care-i ieşise mai sărat ca niciodată. Se hotărâse să dea vina pe român.

Acum, Lionel intră într-o librărie, decis să-şi respecte contractul cu editura care-i plătise avansul. Or, primul pas în scrierea unor memorii serioase este cumpărarea unui caiet corespunzător. Se duce glonţ la raionul de papetărie şi i se adresează unei vânzătoare prietenoase:

— Domnişoară, aş dori să cumpăr un caiet.

— Ce fel de caiet? întreabă întemeiat domnişoara, ţinând cont de oferta diversificată expusă în rafturi.

— Habar n-am, răspunde sincer Lionel.

— La ce vă trebuie? încearcă fata să-l ajute.

— Vreau să-mi scriu memoriile.

— Sunteţi scriitor? cade pe spate vânzătoarea, dar se sprijină cu umerii de un raft.

— Până acum, nu.

Fata îl priveşte cu subînţeles: *Hoţule, te-ascunzi de mine?*

— Ştiu exact ce vă trebuie.

Se duce în magazie. Revine cu un caiet mare, gros, cu coperţi cartonate. l-l întinde:

— E încăpător, puteţi comite şi indiscreţii.

Ii face cu ochiul: *De-ăştia ca tine am fumat multi.* Lionel ia caietul, îl cântăreşte, pipăie grosimea foilor şi se decide să-l cumpere.

— Unde plătesc?

Vânzătoarea îi arată cu degetul unde să se ducă. În timp ce Lionel plăteşte, fata îi şopteşte admirativ altei vânzătoare:

— E scriitor.

Colega se uită în ochii lui Lionel şi oftează: *Nu mă-nnebuni, scriitor de-adevăratelea ?* Lionel îşi ia caietul şi iese.

E ora 14.59. Lionel intră în anticamera notariatului maestrului Marcel Rioret. Liliane îl întâmpină profesional:

— Lionel, ce-i cu tine?

— Am o întâlnire la ora trei cu domnul notar.

— Ştiu. Ce te-a apucat? Să nu-mi spui c-ai venit să-ţi faci testamentul!

— Am ce să las, dar n-am cui să las. M-am gândit să fac o fundaţie. Introdu-mă la domnul notar, nu-mi place să întârzii.

Liliane apasă pe un buton de interfon, îl anunţă şi-i face semn să intre. Biroul domnului Rioret seamănă cu un muzeu de mobilă stil. Lionel se aşază pe un fotoliu Empire, nu înainte de a-şi şterge insistent turul pantalonilor. Notarul citeşte din agendă:

— Lionel Frunza. Eroul nostru local. Nu ştiu dacă sunteţi la curent, dar eu am autentificat statutul organizaţiei *Salvaţi-l pe Lionel.*

— Serios? Nu ştiam, spune Lionel, copleşit de interesul pe care-l trezeşte.

— Se pare că printre fondatori o să fie nume mari. Am auzit ceva de Jack Lang, de Bernard Kouchner, mă rog, deocamdată totul e cu titlu de tatonări, dacă mă-nţelegeţi...

— Vă-nţeleg perfect.

— Probabil aţi venit să vă faceţi testamentul, nu?

— Am venit să fac o fundaţie.

— Sunteţi şi filantrop, pe deasupra... Bravo, domnule Frunza! În ce domeniu?

— Balet.

— Pot să vă pun o întrebare mai personală?

— Nu vă sfiiţi, la notar vii ca la popă.

— Sunteţi şi glumeţ, pe deasupra, îmi place de dumneavoastră. Păcat că ne-am cunoscut atât de târziu. Ce voiam să vă-ntreb: sunteţi evreu sau homosexual? Sau amândouă?

— De unde şi până unde? se miră, pe bune, Lionel.

— O fundaţie pentru balet...

— Sunt român.

— Aşa se explică. Românii – mereu surprinzători! Aveţi vreo idee despre statutul fundaţiei?

— Vă las pe dumneavoastră să-l redactaţi, am auzit că sunteţi maestru.

— Fac şi eu ce-am învăţat.

— Vreau ca fundaţia să se numească *Lionel Frunza pentru Balet* şi să dea o bursă anuală unui băiat talentat care vrea să urmeze baletul.

— Aţi văzut *Billy Eliott?* se prinde notarul.

— Nu, dar mi l-a povestit Roman.

— Roman?

— Dacă nu l-aţi cunoscut până acum, nici n-

o să-l mai cunoaşteţi. E mort.

— A făcut şi el o fundaţie? Pe la mine n-a trecut, mi-aş fi amintit.

— Da: *Băutorii de Vodcă Anonimi.* Acordă o bursă anuală unui băutor care se lasă de băut timp de un an de zile. Până acum, nimeni n-a obţinut bursa, îl ia la mişto Lionel.

— De ce? cade în plasă notarul

— Nimeni n-a îndeplinit condiţia. Dotez fundaţia cu o sută de mii de euro, iar bursa o să fie de cinci mii anual.

— Ce generos! Românii – mereu surprinzători!

— Candidaţii trebuie să îndeplinească trei condiţii: să fie talentaţi, să aibă sub 18 ani şi să fie orfani sau să provină din familii care trăiesc din salariul minim pe economie.

— Condiţiile mi se par juste.

— Până la moartea mea, vreau să fiu preşedintele juriului de acordare a bursei.

Maestrul Rioret îl priveşte lung:

— Are vreun rost să trecem această clauză în statut?

— De ce să n-aibă?

— Cu tot respectul, dar dacă tot muriţi duminică...

— Şi dacă nu mor?

— Atunci, mai are vreun rost să faceţi

fundaţia? întreb şi eu aşa. Nu-i păcat să aruncaţi banii pe... parchet?

Lionel cade pe gânduri: o sută de mii sunt bani, nu glumă...

— Ce propuneţi?

— Facem actele fundaţiei, o înregistrăm, dar nu depuneţi banii în contul ei. Lăsaţi banii într-un plic la vedere, pe noptieră, să zicem, cu instrucţiuni să fie depuşi în contul fundaţiei. Dacă nu muriţi, măcar rămâneţi cu banii. Există riscul ca banii să fie furaţi de cel sau cei care o să vă descopere cadavrul, scuzaţi-mi exprimarea...

— Şi-atunci?

— Puteţi lăsa plicul la mine, în cea mai mare siguranţă.

Lionel îl priveşte lung: figura lui Marcel Rioret exprimă orice, în afară de onestitate. Se decide:

— Facem aşa: dumneavoastră pregătiţi actele. Până mă chemaţi să le semnez, eu mă hotărăsc cum facem cu banii.

— Apropo de bani, ştiţi că toate actele astea o să coste ceva, mai ales c-o să le facem în regim de urgenţă... în plus, trebuie să prevedem ceva pentru administratorul fundaţiei, care – dacă n-aveţi pe cineva de încredere – vă propun să fiu eu...

— De acord, se grăbeşte Lionel să încheie afacerea. Faceţi toate socotelile în aşa fel încât să rămână ceva şi pentru burse.

— Nici o grijă, o să rămână. Ceva...

Cei doi îşi strâng mâinile şi Lionel iese din cabinet. Când ajunge în anticameră, Liliane observă caietul mare, cu coperţi cartonate, pe care el îl ţine în braţe ca pe-o comoară. Curioasă, îl întreabă:

— Ce-i cu caietul ăla?

— Mi-am vândut memoriile.

— Ce surpriză! Când le-ai scris?

— Diseară. Apropo, diseară eşti invitata mea la cină. La *Duc d'Anjou.* Ia-l şi pe Robespierre: o să facem un triunghi amoros liber consimţit. La ora 8 fix vin să te iau din faţa uşii. Ţinuta obligatorie. La revedere.

Lionel iese. Liliane rămâne mută de uimire. După un timp, îşi revine şi formează un număr de telefon. Când i se răspunde, spune doar atât:

— Duc d'Anjou!

Şi închide.

E ora 20.25. Lionel şi Liliane intră pe uşa restaurantului *Duc d'Anjou.* Restaurantul pare pustiu. îi întâmpină căruciorul cu deserturi, deasupra căruia tronează faimosul ananas. Lionel e îmbrăcat strălucitor, cu hainele lui de

înmormântare. Costumul negru, cravata albă şi batista albă, asortată, din buzunarul hainei, ca să nu mai vorbim de pantofii albi cu şireturi, îl fac să semene cu Fred Astaire, mai mult ca niciodată. Nici Liliane nu e mai prejos: are pe ea o rochie de seară, cu trenă şi cu spate gol.
Poartă un pantof oranj, cu toc, asortat la culoarea ghipsului şi a cârjei. Rochia de tafta – şi ea oranj – are o despicătură foarte adâncă pe partea ghipsului. Intr-un cuvânt, Liliane e ridicolă. A mai îmbrăcat această rochie o singură dată, la nunta unei verişoare din Vesoul, iar despicătură şi-a făcut-o singură, în această după-masă. Poartă mănuşi negre, care-i acoperă braţele. Şi în braţe – pe Robespierre.

Despre Robespierre

Robespierre e un căţel bun. însă, aşa cum o arată şi numele, e foarte radical: când muşcă, muşcă sănătos, astfel încât agresatul să nu-l uite toată viaţa. Nimeni nu se aşteaptă ca o stârpitură ca el – coafat, parfumat şi bine îmbrăcat – să aibă nişte dinţi atât de ascuţiri. în privinţa asta, se aseamănă mult cu femeile: cu cât sunt mai coafate, mai parfumate şi mai

bine îmbrăcate, cu atât au dinţii mai ascuţiri. Şi muşcă mai bine.

Robespierre urăşte grasele şi bărbaţii cu ochelari. De fapt, urăşte pe toată lumea, când e treaz. Pentru că trebuie spus despre el că nu prea ţine la băutură. La fel ca oamenii – cei mai buni prieteni ai câinilor –, după ce ia ceva mai mult la bord, Robespierre face pipi pe el, latră neinteligibil şi vrea să muşte pe toată lumea. A doua zi regretă amarnic, dar, spre deosebire de oameni, se ascunde într-un colţ şi-şi linge organele. Oamenii nu fac aşa ceva – pentru că nu pot.

Văzând că nu-i întâmpină nimeni, Lionel bate un step asurzitor. Imediat, se prezintă Robert, şeful de sală. Lionel îl ironizează superior:

— lartă-ne dacă te-am deranjat.

— Nici un deranj, domnule. Cu tot respectul, în Angers, lumea bună vine la restaurant după ora 9. Aveţi rezervare?

— N-avem, dar nu pare prea aglomerat, îi arată Lionel, cu un semn al capului, pustiul din sala de mese.

— După cum tocmai v-am spus, lumea bună... Lionel îi taie macaroana, adresându-i-se lui Liliane: — Mergem în altă parte, la

ăştia e plin.

Robert intră în panică. Ia repede două liste de meniu, se preface că verifică rezervările dintr-un catastif şi-i strigă unui chelner:

— Jean, masa numărul 8 pentru doamna şi domnul.

Jean se prezintă instantaneu şi-i conduce spre masa 8, amplasată foarte lateral. Lionel, ţinând-o de braţ pe Liliane, se îndreaptă spre masa centrală, aşezată sub un candelabru fastuos. În drum, mângâie duios ananasul. îi strigă lui Jean:

— Jeane, te-ai înşelat: astăzi, asta e masa numărul 8.

Jean are un schimb de priviri cu Robert, după care se apropie de masa centrală:

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule: aveţi dreptate, m-am înşelat, aceasta e masa numărul 8.

Doi picoli le trag scaunele celor doi clienţi, care se aşază vizavi unul de altul. Luminile se sting în celelalte laturi ale încăperii. Un chelner se apropie cu un sfeşnic cu o singură lumânare. Lionel îl vede şi-l alungă ferm:

— Nici să nu te gândeşti!

— Mai târziu, îi spune Robert chelnerului.

— Cât mai târziu, spune Lionel şi bate în

lemnul mesei. Lumânări – de luni încolo.

Chelnerul dispare. Şeful de sală le întinde meniurile. Cei doi citesc timoraţi felurile de mâncare cu nume sofisticate şi preţuri piperate. Liliane se simte deja inconfortabil şi începe să se foiască pe scaun, ascunzându-şi faţa în meniu. Jean stă în spatele lui Robert, cu un carneţel în mână, pregătit să-şi noteze comanda. Lionel, binedispus, îl întreabă pe şeful de sală:

— Meniul e în franceză?

— Doriţi în altă limbă?

— Denumirile astea se pot traduce şi în altă limbă?

— Denumirile da, nu şi gustul, intervine Jean cu superioritate.

— îmi permiteţi să vă dau eu nişte sugestii? se oferă Robert.

— Da, dacă-mi arăţi şi poziţia din meniu. Nu vreau să mor fără să mă pun la punct cu gastronomia franceză.

— Pentru asta trebuie să trăiţi o sută de ani.

— Nu-mi permit, spune Lionel serios.

Şeful de sală, chelnerul şi cei doi picoli râd la unison, ca de o glumă bună. încurajat de popularitatea sa printre chelneri, Lionel spune într-o doară:

— Până ne decidem, adu nişte icre negre, să fie. De Beluga, dacă se poate.

— Se-nţelege. La icre, putem să vă oferim o şampanie din partea casei?

— Din partea casei poţi să ne oferi ce vrei, acceptă Lionel. Robespierre nu refuză nimic. Nu-i aşa, Robespierre?

Câinele latră vesel. Sosesc icrele negre într-un bol de argint. Lionel ia o lingură de supă şi gustă de parc-ar fi vorba de griş cu lapte.

— Merge. Ziceai ceva şi de-o şampanie?

Un dop de la o sticlă de Moet sare până-n tavan. Profitând de euforia de la masă, Robespierre îşi bagă botul în bolul cu caviar. Lionel îl vede şi-i spune lui Robert:

—Adu-ne altele, nu-mi place să mănânc icre negre după câini. Robert, îţi plac câinii? Eu îi ador.

—Jean, adu alte icre, evită Robert să-i răspundă.

Chelnerul ia imediat bolul, se duce la bucătărie, amestecă puţin icrele cu o lingură şi le aduce înapoi la masă.

înainte de-a le face sugestii, Robert le pune o întrebare plină de bun-simţ:

— Vă e foame rău sau modic?

Lionel o priveşte interogativ pe Liliane, care, speriată de preţuri, vrea să răspundă „Deloc”, dar în ultima clipă se răzgândeşte şi, cu o voce stinsă, spune:

— Modic.

— E-n regulă, doamnă. Ca antreu, v-aş propune o spumă de trufe şi un cocktail de creveţi.

Lionel şi Liliane fac un schimb de priviri, ca între cunoscători. Aprobă amândoi sugestia, din cap. în timp ce Jean şi-a notat antreul, Robert continuă:

— Pe urmă, v-aş sugera o supă de homar.

— Homarul e proaspăt? Că mi s-a-ntâmplat să..., zice Lionel ca să se afle în treabă, pentru că n-a mâncat în viaţa lui homar.

— încă mişcă, îl întrerupe Robert jignit. Vreţi să-l vedeţi?

— Nu, mulţumesc. Ştii ceva? Văd că te pricepi. Fă-ne un meniu care să-ţi placă ţie.

— Eu nu-mi permit să mănânc în restaurantul ăsta. E prea scump, spune Robert, cu sinceră părere de rău.

Şeful de sală schimbă câteva cuvinte cu Jean, care pleacă spre bucătărie să dea comenzile. Robert face un semn şi de masă se apropie un burtos plin de importanţă.

— Permiteţi-mi să vi-l prezint pe Gustave,

somme- lier-vl nostru.

— Preferaţi un vin roşu sau unul alb? îşi intră Gustave în pâine.

— Aveţi vreun vin pentru beţivi? începe Lionel să se joace cu nervii *sommelier-ului,* o categorie socială care l-a enervat dintotdeauna pentru aroganţa cu care îşi tratează clienţii.

— Am înţeles: ieftin şi prost. Alb sau roşu?

— Roze, îl încearcă Lionel.

— Am înţeles: spălătură de butoi.

— Exact, vinul casei, confirmă Lionel.

— La carafă sau la găleată? îşi pierde cumpătul Gustave.

Lionel închide lista de vinuri: consideră că a întins coarda suficient.

— Un Château Margaux.

— Domnul este modest, răsuflă uşurat *somme- lier-vX.* V-aş recomanda un Château Pétrus, recolta 1990. Mai avem doar patru sticle.

Lionel redeschide lista de vinuri ca să caute respectivul produs, să vadă cât costă. Gustave îi întrerupe căutările:

— Nu e pe listă. Costă două mii de euro sticla. Foarte puţini clienţi îşi mai permit să-l

comande.

Dumneavoastră îmi face impresia că vă număraţi printre acei puţini aleşi.

Liliane scapă lista de vinuri în farfurie. Ca să salveze situaţia, Lionel face o comandă îndrăzneaţă:

— Adu-ne două sticle de Petrus sau cum ai zis că-i zice. Da' pe rând, să nu se răsufle.

— Perfect. Vă deranjează dacă le aducem desfăcute? Să respire puţin vinul înainte?

— Perfect, îl imită Lionel.

Chelnerii şi picolii încep baletul uzual. Lionel se apleacă peste masă şi-i şopteşte lui Liliane:

— Simte-te bine.

— O să-ncerc.

Chelnerii aduc antreurile. Comesenii îşi dau silinţa să mănânce cât mai distins. După supă, Lionel face nişte hiperbole apreciative către bucătărie – deşi n-a detectat nici o urmă de homar în supă. Ajutorii de bucătar ies pe rând în uşă să vadă cine sunt cei doi clienţi atât de excentrici.

La felul doi, Gustave aduce sticla de vin şi începe ritualul degustării. Gustave îi prezintă lui Lionel eticheta şi dopul:

— Observaţi: Château Petrus, 1990.

Lionel, binedispus, citeşte cu voce tare

eticheta:

— Château Pétrus, o mie nouă sute nouăzeci. Nici un an în plus, nici un an în minus. Am auzit c-a fost un an bun pentru vinuri...

— Cel mai bun.

Ca să-şi susţină aserţiunea, Gustave vrea să-i toarne puţin vin lui Lionel, să-l guste. Lionel îl opreşte la timp:

— Gustave, tată, unde-ai învăţat să sommeliezi? Păi nu-mi dai să miros dopul?

Gustave se înroşeşte tot: de douăzeci de ani nu i-a mai cerut nici un client dopul. Umilit, îi întinde dopul lui Lionel, care se pregăteşte să-şi îndeplinească una dintre marile dorinţe ale vieţii lui: să refuze o sticlă de vin, într-un restaurant, pe bază de dop. După ce-l miroase, cu un aer dezgustat, i-l întinde şi lui Liliane. Aceasta îl miroase, dar nu simte nimic deosebit. Vede privirea imperativă a lui Lionel şi supralicitează, prefăcându-se că-i vine să vomite. Lionel îi dă acum dopul lui Robert, care, după ce-l miroase, i-l dă lui Jean. După ce a făcut turul mesei, dopul revine la *sommelier.* Toţi îl privesc ca pe un vierme. Miroase şi el dopul. Ia sticla şi îşi pune cenuşă în cap:

— îmi cer o mie de scuze. Aduc imediat altă sticlă.

Lionel se simte obligat să-i îndulcească lui Robert pierderea a două mii de euro:

— Sticla asta puteţi s-o vindeţi la pahar, ca vinul casei.

— La beţivi, intră în vorbă Liliane.

Gustave coboară în pivniţa cu vinuri. Toată lumea îl urmăreşte cu privirea, ca pe un condamnat la moarte. Numai că Gustave nu s-a născut ieri şi nu se lasă păcălit de un client cu toane. După ce stă fix două minute în beci, revine exact cu acelaşi dop şi exact cu aceeaşi sticlă. Ii întinde dopul lui Lionel, care, după ce-l miroase, spune:

— Aşa da, măi Gustave! Vezi că, dacă vrei, poţi?

Gustave, dispreţuitor, îi toarnă, pe fundul paharului, puţin vin. Lionel ia o sorbitură, plimbă vinul prin gură cum a văzut că se face, după care îl înghite. îi spune lui Gustave, cu alură de *connaisseur.*

— Toarnă!

Gustave le umple paharele. Liliane dă paharul peste cap, ca pe-o oranjadă: i se uscase gura de la preţuri. *Somme/ier-ul* dă să plece, dar Lionel, care între timp a mai băut o

gură, îl opreşte:

— Gustave, poţi să-i spui unui băiat să-mi aducă o Coca-Cola? Şi un bol pentru Robespierre, că n-o să-l ţinem pe uscat.

În timp ce căţeluşul dă din coadă fericit, Gustave înmărmureşte. Când îşi revine, îi face semn unui picolo să se prezintă cu o cutie de Coca-Cola. în restaurant se lasă o linişte mormântală, anticipând sacrilegiul pe cale să se comită. în uşa bucătăriei s-a strâns tot personalul, în frunte cu maestrul bucătar. Lionel desface cutia, împroşcând toată masa cu lichid. Toarnă puţină Coca peste vinul din pahar şi gustă combinaţia. Strâmbă din nas şi mai toarnă puţină Coca. Mai gustă o dată. Satisfăcut, se întoarce spre Gustave şi-i spune:

— Abia acum e perfect. Mie-mi plac vinurile mai dulci.

Gustave leşină. E prins în ultima clipă de doi picoli care-l târăsc în pivniţă. Lionel îi toarnă nişte car- calete de Château Pétrus şi lui Robespierre, care e pe cale să-şi schimbe complet părerea despre bărbaţii cu ochelari. Robert se pregăteşte să anunţe felul de rezistenţă al serii. Scutură un clopoţel şi dă impresia că vorbeşte la lampă, adică la candelabru:

— Volaille de Bresse en fricassée, crêtes et rognons de coq, truffe noire!

— Stop! strigă Lionel exact când picolii vor să ridice, sincron, clopotele de argint care acoperă felul de mâncare anunţat. Adică vrei să spui că ne serveşti creste de cocoş şi – să mă ierte Liliane – coiţe de cocoş? în România, crestele de cocoş se aruncă la pisici, iar pisicile trebuie să fie flămânde rău ca să le mănânce. Nu accept să fiu luat de prost.

— îmi pare rău, domnule, dar crestele de cocoş fac parte din patrimoniul gastronomic naţional.

— Bagă mare! îi face semn Lionel luijean că se pot ridica clopotele.

Gustă din creste, caută cu disperare coiţele de cocoş care, în absenţa unei lupe, nu pot fi reperate, după care mai ia o duşcă de şampanie. Se relaxează. Se descheie la haină şi îşi scoate cravata. Liliane, care s-a abţiguit bine, îi ia cravata şi şi-o leagă în jurul frunţii, ca la petrecerile din nebunii ani ’30. Lionel se descalţă. îşi scoate ciorapii şi îşi suflecă pantalonii până la genunchi. Ia frapiera, o pune sub masă şi varsă în ea restul din sticla de şampanie. I se adresează lui Robert:

— Să ne mai aducă o sticlă de şampanie, dar să fie tot Moet, că nu-mi place să le

amestec.

Jean, chelner cu o îndelungată experienţă, desface o nouă sticlă şi-l întreabă din priviri pe Lionel dacă să o toarne direct în frapieră. Lionel dă din cap afirmativ, după care îşi bagă picioarele în frapieră. Pe faţa lui se citeşte o uşurare profundă. Ca şi pe faţa lui Robespierre, care a renunţat la bol şi bea direct din frapieră, ca oamenii mari.

— Ce înseamnă o şampanie bine frapată! se extaziază Lionel.

— Mai ales dacă e şi seacă. Te răcoreşte la fix, îi dă dreptate Jean.

Lionel depăşeşte starea de beatitudine de care a fost cuprins şi se simte obligat să-i dea o explicaţie şefului de sală:

— Ştii cum e cu pantofii ăştia de o mie de euro perechea când îi încalţi prima oară...

— Mie-mi spuneţi? Vă-nţeleg perfect.

— Ţi s-a-ntâmplat şi ţie? se bucură Lionel că şi-a găsit un tovarăş de suferinţă.

— Şi-ncă de câte ori.

Jean îşi priveşte uimit şeful, nefiind la curent cu faptul că obişnuieşte să-şi cumpere pantofi de o mie de euro. Lui Lionel încep să-i îngheţe tălpile. Ii comandă luiJean:

— Adu-mi douăşpe ceaiuri fierbinţi.

— De fructe sau verde? îl întreabă

profesional chelnerul.

— De care vrei, numai adu-le cât mai repede!

— Pe rând sau toate odată? îi prelungeşte Jean îngheţul.

— Toate deodată: apa separat, pliculeţele poţi să le păstrezi.

Jean revine cu un ceainic încăpător. Fără să-l întrebe nimic, toarnă apa fierbinte direct în frapieră. Lionel cade iarăşi într-o stare de beatitudine. Liliane se foieşte tot mai tare pe scaun: trena rochiei o jenează teribil. Lionel comandă o foarfecă. De la bucătărie vine un picolo cu o tavă de argint, acoperită de un clopot. Robert anunţă la lampă:

— Foarfece Solingen, natur.

Picolul ridică ceremonios clopotul. Lionel ia foarfecă şi îşi scoate picioarele din frapieră. Nivelul şampaniei scade vertiginos, spre disperarea lui Robespierre, care nu mai ajunge la ea. Ca să nu mai vorbim că e prima oară în viaţa lui de câine când a băut şampanie încălzită, făcută şpriţ. în semn de protest, latră nervos.

Lionel se apropie de scaunul lui Liliane, lăsând în urma lui mari băltoace, cum a mai făcut nu demult.

Taie trena rochiei în dreptul despicăturii,

croindu-i astfel fetei o minijupă ultra sexy. Toţi bărbaţii din sală pot observa cu ochiul liber că Liliane poartă un portj artier care-i susţine doar ciorapul de pe piciorul valid. Foarte îndatoritor, Jean întreabă:

— Trena să v-o punem la pachet?

— Te rog frumos, răspunde demnă Liliane.

Lui Lionel piciorul fetei îi trezeşte o dorinţă nefirească, pe care şi-o exteriorizează imediat:

— Meştere Robert, nu ştiu ce m-a apucat aşa, dintr-odată, dar îmi vine să dansez. Ai putea face rost de o orchestră *live?*

— La ora asta? se sperie şeful de sală.

— Dacă nu poţi, nu poţi. Asta e.

— Eu n-am zis că nu pot, dar chiar o orchestră...

— Eu n-am zis o orchestră simfonică, să-mi scoateţi pe urmă vorbe în Angers – bă, da' ce orchestră a vrut ăsta! Mă gândeam la ceva modest, cameral. Un pian...

— Un pian, repetă Robert către Jean.

— Un pian, confirmă Jean, notându-şi în carneţel.

— ...două viori, continuă Lionel.

— ...două viori, repetă Robert.

— .. .două viori, confirmă Jean, continuând să-şi ia notiţe.

Lionel adaugă: un contrabas, trei-patru tobe

– să fie, un *dressing* de trompete, neapărat o harfă, două acordeoane.

— Era să uit: şi ukulele.

— Cu tot respectul, dar ukulele nu se poate, refuză ferm Robert.

— De ce? se miră Lionel.

— De când a murit Marilyn Monroe, primăria, în semn de omagiu, a interzis cântatul la ukulele.

— Frumos gest. Renunţ la ukulele. Bun, ce-a rămas?

Jean începe să citească din carneţel:

— Una bucată pian, două bucăţi viori, una bucată contrabas...

în mijlocul enumerării, Liliane le face semn cu cârja: e evident că Lionel n-are cu cine dansa. îl întrerupe brutal pe Jean din recapitulare:

— Decomand totul. Păcat, aveam chef de-o salsa ca la mama ei! Robert, ştii salsa?

— Numai sub formă de sos.

— Păcat, nici nu ştii ce pierzi.

— îmi închipui, vrea să fie amabil Robert.

— E peste orice închipuire. Dacă vrei, pot să-ţi recomand un salon de dans în Nantes...

— îmi pare rău, dar în prima duminică din lună nu pot să-mi iau liber, îl refuză Robert,

privindu-l cu subînţeles.

Lionel e puţin dezorientat de răspunsul fără echivoc al şefului de sală, după care îşi aminteşte de ce se află în restaurant:

— Gata, să trecem la desert!

— Pot să vă recomand... încearcă Robert să se facă util.

— Destul cu recomandările! îl întrerupe Lionel. Desertul îl aleg eu.

— Să vă aduc lista cu deserturi?

— Nu-i nevoie. Ştiu ce vrem: ananasul.

Robert trece printr-un moment de cumpănă. Să bea cineva Château Pétrus 1990 amestecat cu Coca-Cola, se mai poate înţelege. Greu, dar se poate. Să-şi bage cineva picioarele în şampanie Moet – chiar şi asta, o dată în viaţa unui şef de sală, se poate întâmpla. Dar să comande cineva ananasul care tronează pe fiecare cărucior cu deserturi din fiecare restaurant de lux, oriunde în lume, asta nu s-a mai văzut. Robert se gândeşte că acum poate să iasă liniştit la pensie: le-a văzut pe toate. încă în stare de şoc, îl întreabă pe Lionel:

— Cum să vi-l decupăm?

— În formă de creastă de cocoş. Să fie de sufletul lui Kiril, spune Lionel cu tristeţe în

glas şi varsă nişte Château Pétrus pe mocheta restaurantului, după care îşi şterge o lacrimă şi îşi linge dosul palmei.

— Kiril bulgarul? întreabă Robert. Am auzit că s-a retras din afaceri.

— S-a retras de tot, confirmă Lionel.

— Mare păcat. Livra cele mai bune murături.

Jean pleacă la bucătărie cu ananasul: e trist ca la despărţirea de un prieten de-o viaţă. Când s-a angajat picolo la *Duc d'Anjou* – în urmă cu 40 de ani –, acelaşi ananas trona la intrare. îl cumpărase străbunicul proprietarului restaurantului. Era considerat o amintire de familie. Şi-acum, îl va mânca un român în amintirea unui bulgar.

Lionel şi Liliane îl văd pe Jean aducând ananasul într-un frumos vas de cristal, plutind într-un lichid roşiatic. Chelnerul îi şopteşte ceva la ureche lui Robert, care anunţă pompos:

— Ananas *à la bulgare.*

Liliane îşi taie o felie, o gustă, se strâmbă puţin, după care se pronunţă:

— E bun. Puţin cam acrişor.

— L-am făcut în oţet, cu boabe de piper şi o linguriţă de zahăr, îi explică Jean.

Pe Lionel nu-l interesează dulcele.

Acrişorul, în cazul de faţă. El şi-a făcut numărul pe seara de azi. Mai rămâne finalul apoteotic.

— Noi o să ne cam retragem, îl anunţă el pe Robert. Apropo, nu mai există lume bună în Angers? Văd că n-a mai venit nimeni...

—Joia e o zi mai slabă, se scuză Robert.

Lionel trage faţa de masă şi se şterge cu ea pe picioare. Toate farfuriile, tacâmurile şi paharele se răspândesc pe jos. Trezit din letargie şi încurajat de gest, Robespierre începe să alerge ca nebunul prin restaurant, încercând să apuce colţurile feţelor de masă. Deşi e beat criţă, de câteva ori insistenţele lui dau roade. Câţiva picoli aleargă după el, accentuând dezastrul.

Robert îşi ia inima în dinţi şi-l întreabă:

— Pot îndrăzni să vă aduc nota de plată?

— Poţi, că oricum n-am s-o plătesc: n-am nici un ban la mine. De curiozitate, cât era?

— 7 282 de euro, cu toate taxele incluse.

Şeful de sală îl priveşte foarte calm. La fel şi restul personalului, care, în frunte cu bucătarul-şef, s-a strâns în uşa bucătăriei. Lionel nu înţelege de ce sunt toţi atât de calmi. Face o criză de nervi. îşi dă jos ochelarii, haina, cămaşa şi maioul. îşi pune o apărătoare pentru dinţi – ca boxerii – şi începe

să ţipe, cam înfundat:

— Ce-o să-mi faceţi? O să mă bateţi? Bateţi-mă, omorâţi-mă, chemaţi poliţia, oricum nu mai am mult de trăit! Ce mai aşteptaţi, călcaţi-mă-n picioare! Pentru că, ştiţi ceva? N-o să mă puteţi omorî! Nu azi! Nu azi!

Tot personalul restaurantului începe să aplaude ca la teatru, acoperindu-l. Lumina candelabrului se stinge brusc. De unde stă, Lionel nu vede că, de fapt, toţi angajaţii se uită la o plasmă atârnată deasupra intrării în bucătărie. Se văd pe ei înşişi aplaudând, în timp ce pe ecran, suprapus lor, curge genericul emisiunii *Les restaurants de France.*

Lumina se reaprinde. Lionel începe să se îmbrace. Liliane îl recuperează cu greu pe Robespierre, care-şi va aminti multă vreme de această seară de pomină.

Sau de pomană?

Şeful de sală încearcă să-i evacueze pe cei doi consumatori. Afară, în aşteptarea unui taxi, Lionel îl întreabă pe Robert:

— Unde-au pus camera?

— Pardon? spune perplex şeful de sală.

— Camera de filmat.

— A, camera de filmat? Au fost două: una în candelabra şi una deasupra intrării în

bucătărie.

— Mi-am închipuit: prea te uitai mereu spre candelabra. N-ai fost prea profesionist.

— E prima oară când apar la televizor în direct.

— Cât te-au plătit?

— E confidenţial: 24 000.

— Pe mine 38 000. Dacă plăteam nota, ce făceai cu banii?

— îi băgăm în buzunar. Cu tot respectul cuvenit, trebuia să fiţi idiot să plătiţi nota.

— O să trebuiască să ne-nţelegem asupra drepturilor de imagine: mi-aţi folosit imaginea. Ar fi păcat să ajungem la avocaţi.

— De ce să aruncăm banii pe avocaţi? spune Robert şi scoate un plic din buzunar. 8 000 e bine?

— Rotunjeşte la 11 000 şi să uităm de avocaţi.

— De acord, spune Robert şi completează suma din plic.

— Sper c-ai rămas în câştig? întreabă grijuliu Lionel. Cu 4 000 pe Château Pétrus...

— Nu vă faceţi probleme: a fost Côte du Rhone, de la Carrefour, cinci euro sticla.

— Pentru beţivi, intervine Liliane, pe față.

— Când aţi cerut cutia de Coca-Cola, am

crezut că v-aţi prins.

— Ţi-am zis că nu mă pricep la vinuri. Şi eticheta?

— Am păstrat o sticlă goală, de pe vremea lui Mitterrand, pentru cazuri speciale.

— Atunci înseamnă că poţi să-mi dai şi cinci sute de euro pentru taxi? îngroaşă Lionel obrazul. N-am mărunt la mine.

— Nici o problemă.

După ce ia hârtia de cinci sute, Lionel aruncă o vorbă în vânt:

— Pe mâine?

— Depinde de ce rating am făcut, răspunde circumspect Robert.

— Să ne ţinem pumnii reciproc, se mănâncă bine la voi. Mai ales crestele de cocoş – au fost un deliciu.

— Domnul e prea amabil. Acum vi le-am pregătit *à laDemidoff,* data viitoare le facem *Villeroy.* Să vedeţi atunci.

— Mă ling pe degete de pe-acum. Auzi, nu poţi să-i spui unui băiat să-mi pună o ladă de şampanie Moet pentru acasă? Mi s-a părut potabilă.

— Cu mare plăcere.

Robert face un semn spre Gustave, care şi-a revenit din leşin şi a ieşit în uşa restaurantului. între timp, un taxi opreşte în

dreptul lor. Şoferul e un indian sikh, cu turban şi barbă. Lionel începe să creadă că toţi şoferii din Angers sunt sikhşi. Liliane se urcă – de fapt, e urcată cu greu de Robert şi Lionel – pe bancheta din spate. Lionel se aşază lângă şofer şi se pregăteşte să-i spună adresa. Şoferul i-o ia înainte:

— Domnule Lionel, vă las acasă?

— De unde ştii cine sunt? se miră Lionel.

— Cine nu vă cunoaşte pe dumneavoastră în oraşul nostru? Ne mai uităm şi noi la televizor, mai citim ziarele, mai vorbim cu clienţii.

— Parcă te cunosc de undeva.

— De la moartea lui Roman, instalatorul polonez.

în faţa taxiului apar Jean, cu trena de la rochia lui Liliane şi foarfecă Solingen, şi Gustave, cu lada de şampanie.

— Domnule Lionel, aţi uitat trena şi foarfecă, îi spune chelnerul.

— Păstrează trena bacşiş. împarte-o cu Gustave, deşi nu merită. M-a făcut de râs cu Château Piérrot-ul lui. Foarfecă o luăm. Era pe notă.

Gustave, de ruşine, e gata să scape lada. O scapă până la urmă în portbagajul taxiului, pe

care-l închide cam cu ură. Şoferul pleacă. Lionel se întoarce spre Liliane:

— Cât?

— Ce cât? face pe proasta Liliane.

— Cât ai luat pentru informaţia c-o să cinăm la *Duc d'Anjou?*

— Două mii, se smiorcăie ea.

— Puţin, nu ştii să te tocmeşti. Mai ia trei mii de la mine.

— Mulţumesc, eşti gentil.

Taxiul opreşte în faţa blocului. Lionel mai îngroaşă o dată obrazul şi-i spune şoferului:

— N-ai putea să mă împrumuţi c-o hârtie de două sute? Vreau să-ţi dau un bacşiş gras şi n-am mărunt.

— Cu cea mai mare plăcere. Vreau să vă rog şi eu ceva: să faceţi o fotografie cu mine.

— Cu mare plăcere.

Şoferul îi dă lui Lionel două sute de euro, în hârtii de câte zece. După care îi dă lui Liliane mobilul, să le facă o poză. Liliane are într-o mână cârja şi pe Robespierre, iar în cealaltă mână, mobilul indianului. în plus, are o alcoolemie substanţială. Când să declanşeze bliţul, inevitabilul se produce: Robespierre se smuceşte şi scapă din braţele lui Liliane, cu care ocazie o şi dărâmă. Bliţul se declanşează totuşi. Toţi încep să-l strige pe Robespierre. În

balcoane răsar cetăţeni nervoşi. Unul dintre ei, proaspăt trezit din somn, înţelege greşit strigătele repetate: *Robespierre, Robespierre! şi* strigă la rândul lui:

— Să luăm Bastilia!

— E deja luată! i se răspunde din alt balcon.

La auzul cuvântului „Bastilia”, Liliane se ridică instantaneu de la pământ şi începe şi ea să strige: „Robespierre”. Din toate balcoanele se strigă sacadat:

— Ro-bes-pi-erre, Ro-bes-pi-erre, Ro-bes-pi-erre!

Deja la ferestre sunt câteva zeci de oameni. Unul dintre ei începe să fluture un steag al echipei SCO Angers şi să cânte:

— *Allez Angers, allez Angers, allez!*

Se lasă o tăcere mormântală: iniţial, nimeni nu preia chemarea. Dar după un scurt moment, glasul cristalin al lui Liliane sparge tăcerea nopţii:

— *Allez Angers, allez Angers, allez!*

De data asta, chemarea e preluată din toate balcoanele. Suporterul cu steagul supralicitează:

— Cine nu sare, cine nu sare, ori este gabor, ori e prost de moare!

Toţi încep să sară, punând în pericol structura de rezistenţă a balcoanelor. Liliane

sare într-un picior, drept care mai cade o dată. între timp, s-a trezit şi *madame* Agnès. Iese afară în cămaşă de noapte, lăsând să i se vadă diverse. Nu-i pasă. O ridică de jos pe Liliane şi o întreabă, cu lacrimi în ochi:

— Am promovat în Ligue 1?

— Am promovat, *madame* Agnès, am promovat!

— *Inch Allah,* mulţumeşte Agnès cerului.

Se ţin de gât şi sar amândouă ca apucatele. De ele se apropie un tânăr cu hainele sfâşiate şi muşcat de mâini şi de faţă. îl ţine în braţe pe Robespierre, care continuă să se înfrupte din el. O întreabă pe Liliane:

— A dumneavoastră e bestia?

— A mea, se bucură Liliane, uitând pentru o clipă de performanţa istorică a echipei din Angers.

Stagiarul Patrick – căci despre el e vorba – îi dă animalul şi se retrage în beznă. Lionel şi indianul se opresc din strigăte. Lionel îi dă şoferului un bacşiş generos de zece euro. Şoferul descarcă lada de şampanie şi demarează fericit. Lionel încarcă în braţe lada şi-i spune lui Agnès:

— Ce seară animată.

— Nu e grav. Important e c-am promovat.

Lionel şi Liliane urcă la etajul patru cu

liftul. Liliane îl aşteaptă în faţa liftului până se întoarce din garsoniera în care a depozitat şampania. Cavaler, vine cu o sticlă şi o ajută să se deplaseze până la apartament. Intră şi el cu ea. Robespierre, răpus de oboseală şi sătul de şampanie şi carne crudă, se bagă direct sub pat. Lionel dă cep şampaniei şi toarnă în două pahare de cristal – unul de culoare verde şi unul de culoare roşie – achiziţionate la falimentul fabricii de sticlărie Blanchard şi Fiii. Dau amândoi peste cap şampania. Liliane face un număr din Patricia Kaas cu *Ce soir je ne vous plais pas? Lionel* e aproape gata să intervină cu un citat din Gabi Luncă: *Şi-am să te bat, cu scândura de la pat, pân ' la ziuă praf te fac,* dar se abţine. începe să plângă; în ultimul timp, plânge cam uşor. Bea o gură de şampanie direct din sticlă şi spune:

— Mi-e clar: pot să fac tot ce vreau, dar duminică tot o să mor. Degeaba mă împotrivesc, o să se-ntâm- ple cum a zis Esmé. Până la urmă, o să trebuiască să ţi-o şi trag.

— Ce mai aştepţi? îi pune Liliane o întrebare plină de bun-simţ.

— Nu pot să profit, eşti beată.

— Eşti manierat, îi întoarce ea complimentul.

Lionel se uită la sticla de şampanie în lumina lămpii. Constată c-a mai rămas de-o înghiţitură. O înghite.

— Plec, am de lucru.

— La ora asta? Ce?

— O să vezi. De fapt, o să citeşti. Noapte bună, Liliane.

— Noapte bună, Lionel.

Pleacă. Intră în garsonieră. Se aşază la birou. Pune pe birou caietul cumpărat la librărie şi caligrafiază pe copertă, cu litere mari: *MEMORII.* Deschide caietul şi, după lungi momente de gândire, scrie pe prima pagină: *Numele meu este Ionel Frunză.* Ezită, după care, înaintea prenumelui, strecoară un *L,* din *I* mare face un *i* mic şi şterge căciuliţa de pe *a.* Se scoală şi începe să se plimbe prin cameră, foarte concentrat. Se reaşază la birou şi scrie: *M-am născut*

pe 13 mai 1953. Se scoală iar, se aşază în fotoliu şi se concentrează. Se duce la birou, pune o virgulă după 1953 şi adaugă: *în satul Pietreşti.* Se scoală, foarte satisfăcut, şi pune de ceai: ce-a fost mai greu – începutul – a fost scris. Restul va veni de la sine. Străfulgerat de o idee, se întoarce la birou şi transformă punctul de după Pietreşti în virgulă şi adaugă: *judeţul Gorj* Citeşte cu voce tare începutul memoriilor:

— Numele meu este Lionel Frunza. M-am născut pe 13 mai 1953, în satul Pietreşti, judeţul Gorj.

Nici că se putea un început mai concis, mai convingător şi, în acelaşi timp, foarte modern. Totuşi, ceva îl nelinişteşte. Pune în apa fierbinte un pliculeţ cu ceai de tei, cunoscut pentru efectul lui liniştitor. Bea ceaiul cu înghiţituri mici. Deplin liniştit, ştie ce-i lipseşte din începutul memoriilor ca să fie perfect. Redeschide caietul, transformă punctul de după Gorj în virgulă şi adaugă: *România.* Aşa da: toţi cititorii francezi vor înţelege despre ce e vorba.

Stinge lumina şi se bagă în pat. Adoarme.

Capitolul 5

în care Lionel dă de pomană aşa cum cere datina, amă- răţii din Angers zic bogdaproste, o televiziune din România transmite de la faţa locului, iar consulatul începe să se implice.

E vineri, 11 mai. De când nu mai are ceas deşteptător, Lionel a pierdut noţiunea timpului. În gură are un gust de plumb, deşi n-a băut niciodată plumb. A băut însă atâta şampanie câtă se bea la *Traviata* într-o stagiune. Numai că ăia nu beau Moet, ăia beau vin spumant. în cel mai bun caz. La Opera din Bucureşti se bea apă carbogazoasă cu lămâie. Când s-au prevăzut lămâi în deviz.

îl dor toţi muşchii, deşi n-a făcut nici o flotare şi nici o tracţiune. Se uită pe noptieră şi vede o grămadă de hârtii de cinci sute de euro. Se uită spre birou şi observă un caiet cu coperţi groase. începe să-şi amintească pe ce lume trăieşte. Şi cât mai are de trăit. După o socoteală rapidă, constată că mai are două zile pline şi ceva – nu se ştie cât – dintr-o a treia, ziua de duminică. în fond, nu e mare

brânză să fii nemuritor. Ba chiar îţi răpeşte din farmecul vieţii: ce poate fi mai plictisitor decât să ştii că nu ţi se poate întâmpla nimic care să te surprindă? E ca şi cum ai vedea un film a suta oară: şi dacă e o capodoperă, tot te plictiseşti. Mai ales în cazul lui, cu un film al vieţii atât de banal, încât ar fi fost aprobat până şi de Consilul Culturii pe vremea ailaltă. Unde mai pui că s-a dovedit adevărată şi aserţiunea că banii n-aduc fericirea. Ieri a câştigat câţi bani a vrut şi acum n-are ce face cu ei. Banii aduc fericirea când nu-i ai şi speri să-i ai. Atunci, da: o bancnotă găsită pe stradă, o primă la sfârşit de an, un rest dat greşit de o vânzătoare, orice poate să-ţi aducă fericirea. Dar aşa, să câştigi bani fără să faci nimic – e plictisitor. întrebaţi orice politician, orice bancher, orice moştenitor şi-o să vedeţi că se plictiseşte de moarte şi că ar da orice să fie obligat să muncească. Săracii oameni bogaţi...

Aceste panseuri triste îl fac pe Lionel să numere banii de pe noptieră. Nu-i vine să creadă. îi mai numără o dată. O mică avere. Asta îi complică şi mai mult existenţa – atât cât a rămas din ea: cui să lase toate astea?

Privirea lui Lionel este atrasă de lămâiul de pe terasă: arată mai jigărit ca niciodată, deşi l-

a tratat cu cenuşă. Ba ieri seară i-a dat şi puţină şampanie, de pe fundul sticlei. Ia o hotărâre gravă: dacă un lămâi prăpădit e în stare să moară demn, închis pe un balcon, se va închide şi el în casă şi va încerca să moară cu demnitate. E genul de hotărâre pe care beţivii consacraţi o iau de multe ori în viaţă. Mai ales când li se termină banii, şi-au vândut deja paltonul şi pe pantofii scâlciaţi nu pot lua nimic. Ca beţiv amator, Lionel trebuie înţeles că a luat această hotărâre.

E ora 9.30. Se aude un ţârâit de sonerie. Intrigat, Lionel ascunde banii în sertar şi se duce la uşă: e îmbrăcat în boxeri şi în maieu. Se uită pe vizor: e *madame* Agnès.

Despre Agnès

Agnès e o fată bună, chiar dacă nu mai e de mult fată şi e mai curând matroană. Dar cine a auzit să se zică, vreodată, despre o femeie: *E o matroană bună?* Chiar dacă nu s-a spus explicit până acum, implicit – din pasiunea ei pentru cuşcuş – se putea înţelege că este de origine arabă. Mai precis, algeriană. E născută la Alger, tatăl ei a fost sergent în poliţia franceză şi, la retragerea francezilor

din colonii, ai ei au decis să se mute în Franţa, preferând să rămână loiali şi să trăiască mai bine. Agnès consideră că această loialitate o îndreptăţeşte să se comporte ca o franţuzoaică pursânge şi să-i privească de sus pe francezii mai recenţi decât ea. Ca s-o spunem pe-a dreaptă, e chiar puţin xenofobă. Scuzabil însă, pentru că o face fără să-şi dea seama. Pur şi simplu aşa îi vine.

Se căsătorise de foarte tânără cu un algerian la fel de loialist. Dar care s-a dovedit mai loial absintului. A murit la 42 de ani, după ce a orbit în prealabil, lăsând după el nici un regret şi o pensie penibilă. Spre norocul ei, n-au avut copii, aşa că a înfiat blocurile la parterul cărora a locuit şi a funcţionat ca portăreasă. Are 80 de kilograme, în viu, dimineaţa şi 82 seara, înainte de culcare. Nu se cântăreşte niciodată – o deprimă.

Lionel îi deschide. înainte să apuce s-o blocheze, Agnès e în garsonieră. închide uşa în urma ei şi-i spune:

— Domnule Lionel, nu m-aşteptam la atâta nere- cunoştinţă din partea dumneavoastră. Eu, care... despre dumneavoastră... cu oricine am vorbit... Zău, nu m-aşteptam. E grav.

— Ce s-a-ntâmplat, *madame.* Agnès? Să mor eu dacă înţeleg, îşi arată Lionel nedumerirea printr-o exprimare destul de ambiguă.

— Să fiu eu ultima din Angers care să afle c-o să muriţi duminică... e jignitor, credeţi-mă. Pot să m-aşez pe ceva?

— Vă rog, simţiţi-vă ca acasă.

— Acasă n-am un spaţiu aşa de mare. E adevărat că n-am televizor – din pensia Iu' nenorocita' de bărbatu-meu, de-abia mi-am luat un radio –, dar puteaţi să-mi spuneţi. Ne-am întâlnit zilnic... Am ajuns de râsul târgului... Să aflu de la Fatima... hai că-mi vine să şi plâng, se şterge ea la ochi cu o batistă cât o faţă de masă.

— Nu trebuie să plângeţi, încă n-am murit, încearcă s-o consoleze Lionel.

— Nu de-aia plâng. Plâng de ruşine. Cum ai putut să-mi faci una ca asta? Pot să te tutuiesc, acum că tot o să mori?

— Tutuieşte-mă fără milă, o merit. Nu ţi-am spus fiindcă n-am ştiut că te interesează.

— Pe mine mă interesează tot ce mişcă în blocul ăsta, darmite ce n-o să mai mişte... Scuză-mă dacă am fost prea directă.

— Nu e grav.

— Apropo: ştii că nebunul ăla iar a început

să arunce cărămizi la ghenă? Şi un radio cu ceas, ceea ce mă face să cred că, totuşi, e vorba de sârbii de la trei. Sârbii sunt morţi după mecanismele cu ceas.

— Dacă nu mor duminică, îţi promit că luni vin în control cu tine.

— Cum să nu mori duminică? Ne faci de râs. După ce mobilizare s-a făcut ca să fii salvat, ar fi ingrat din partea ta să nu mori. N-aş mai putea să ies din casă de ruşine.

— O să-ncerc să nu te fac de ruşine, dar, înţe- lege-mă şi pe mine, aş prefera să trăiesc.

— Toţi preferăm multe, dar fiecare trebuie să accepte ce i-a fost scris. N-ai nişte apă rece?

Lionel se duce la frigider şi umple un pahar cu Evian. Intre timp, Agnès evaluează, cu un ochi expert, lucrurile din casă. Bea dintr-o înghiţitură tot paharul, după care pune o întrebare, aparent dezinteresată:

— Ce-o să se întâmple cu toate lucrurile astea după – cu tot respectul – moartea ta? Am auzit că n-ai pe nimeni.

— De unde-ai auzit?

— De la Fatima; stă toată ziua cu ochii-n televizor. Până i se aburesc lentilele. De la vinul de smochine, mă-nţelegi.

— Blestemul soacrei, îşi aminteşte Lionel de

antanta cordială dintre Fatima şi soacră-sa, după ce aceasta din urmă s-a retras în urnă.

Inginerul e în cumpănă. Până acum nu s-a gândit la acest aspect: ce se va întâmpla cu lucrurile lui – multe, puţine, tot s-a adunat ceva. îi vine o idee:

— La noi în ţară...

— Nu e Franţa ţara ta? îl întrerupe mirată Agnès.

— Vreau să spun, în România – se corectează Lionel – există obiceiul ca rudele mortului să împartă la săraci lucrurile rămase după el.

— Nu-s proşti românii. Eu zic să nu pierdem timpul: facem un inventar şi de săraci mă ocup eu.

— Există lume amărâtă în Angers?

— Mai multă decât crezi. Ce număr purtai la pantof?

— Purtam? La trecut...

— Păi de luni n-o să-i mai porţi.

— 42, răspunde trist Lionel.

— Perfect, e un număr comun, îi plasăm uşor. La costum?

— 50.

— Dacă nu le vine bine, îl mai ajustează şi ei. Calul de dar nu se caută de dinţi – proverb algerian. Să nu uit să te-ntreb: la voi, adică la

români – se corectează ea – se zice ceva când primeşti de pomană?

Lionel face un efort să-şi aducă aminte cuvântul ăla imposibil pe care-l zic românii când primesc ceva de la un mort. Şi-l aminteşte. Călcându-şi pe inimă, spune în româneşte:

— Bogdaproste.

— Scrie-mi pe ceva, că nu ţin minte.

Ii scrie cuvântul pe un bileţel. Intre timp, Agnès face o inspecţie a aparaturii din bucătărie.

— Perfect. Asta e parola noastră: când vine cineva şi spune – se chinuie să citească – bog-da-pros-te, înseamnă că vine din partea mea şi poţi să-l serveşti cu un obiect. Ai să vezi, în câteva ore o să se răspândească zvonul că dai din casă şi-o să te trezeşti pe cap cu toţi profitorii. Nu deschizi decât la cine ştie parola: bogdaproste, citeşte ea, de data asta mult mai bine. Ne-am înţeles?

— E clar.

— N-ai vrea să-ncepi cu mine?

— Ce? întreabă Lionel nedumerit.

— împărţeala. Toată viaţa mi-am dorit un robot de bucătărie.

— Ia-l, *madame* Agnès. Să fie de sufletul lui Lionel.

— Bogdaproste, spune Agnès sigură pe ea, fără să mai fie nevoie de bileţel.

Scoate robotul din priză şi pleacă spre uşă. Când să iasă, îi spune:

— După televizor vin mai târziu.

— Care televizor? se miră Lionel.

— Ala, arată ea spre singurul televizor din încăpere. Ca să te iert că nu mi-ai spus. Te-am iertat.

Iese. Lionel se uită după ea perplex.

E ora 9.40. La uşă sună cineva. Lionel se miră de operativitatea portăresei. Se uită pe vizor şi-l vede pe Gérard.

Despre Gérard,

Gérard e şi el băiat bun. Ceea ce e foarte rău pentru un ziarist. Un ziarist, ca să fie băgat în seamă, trebuie să fie rău, să scrie contondent, să n-aibă mamă, să n-aibă tată, să n-aibă nici un Dumnezeu şi să ştie doar de frica patronului. Cu condiţia ca patronul să fie cineva, să aibă protecţie politică sau să aibă mulţi bani.

Din păcate pentru el, Gérard s-a îngropat în provincie unde n-a avut nici măcar ocazia unui şantaj mai ca lumea, care să-l propulseze la

Paris. Şi când te gândeşti că fusese unul dintre cei mai buni stu- denţi la filozofie! Se plimba prin Bernard Henri Lévy ca pe un gazon proaspăt tuns într-o zi ploioasă şi avea câte-un citat din Jean-Paul Sartre la îndemână pentru orice împrejurare. Dar ce să faci cu citatele din Sartre când dai doar ştiri cu deciziile primarului sau cu devalizarea unui magazin de bijuterii de unde s-au furat bunuri de trei sute de euro? Noroc cu imigranţii ăştia care începuseră să se omoare între ei. Ideea mobilizării generale pentru salvarea românului blestemat îl adusese în atenţia mai multor grupuri de presă. începuse deja să-şi facă bagajele pentru Paris. De fapt, era hotărât să nu-şi ia cu el decât un bagaj de mână. Ca Rastignac, în alt roman. Doar că Rastignac nu-şi pusese laptopul în bocceluţă.

Gérard intră în garsonieră pe caii cei mari.

— Domnule Frunza, am numai veşti mari. Aveţi un pahar cu apă?

Lionel începe să regrete că nu s-a aprovizionat cu mai multă apă plată: se anunţa o zi fierbinte. Ca primă măsură de raţionalizare, se hotărăşte să treacă lămâiul pe apă de la robinet. Asemenea celorlalţi vizitatori ai lui Lionel, Gérard soarbe apa

dintr-o înghiţitură.

— Asociaţia *Salvaţi-l pe Lionel* are deja aproape treizeci de mii de aderenţi. Pe Twitter şi Facebook sunteţi cea mai notorie personalitate din Angers.

La mitingul de mâine, contăm pe cel puţin zece mii de manifestanţi. Dacă nu plouă.

— Ce miting?

— Pentru salvarea dumneavoastră. S-a mobilizat şi primăria: au găsit bani pentru ridicarea unui monument pe locul unde a murit Kiril.

— Primăria a găsit bani?

— A găsit banii lui Kiril: aţi uitat că martirul bulgar avea asupra lui 30 000 de euro?

— înţeleg că monumentul se ridică din banii lui Kiril?

— Păi din ai cui? se miră Gérard. Bugetul primăriei a fost votat anul trecut. Cine putea să prevadă c-o să moară Kiril?

— Esmé.

— Esmé nu e consilier municipal.

— Cum se cheamă monumentul?

— Monumentul Imigrantului Necunoscut. O să fie o statuie. S-a făcut un concurs de creaţie. A câştigat un proiect foarte frumos, am văzut macheta: un bărbat voinic, cu o

ceafă groasă, având într-o mână un borcan de murături, gol, şi în cealaltă o umbrelă, închisă.

— De ce o umbrelă?

— Aţi uitat de umbrela bulgărească? Asasinarea lui Markov la Paris, de către un agent secret bulgar care a tras în el cu o armă camuflată într-o umbrelă?

— Am uitat. De ce nu-i zice atunci Monumentul Bulgarului Necunoscut? Dacă tot se face pe banii lui.

— A fost o propunere şi în sensul ăsta. A căzut la vot: s-a considerat că ar băga zâzanie între imigranţi. Noi o să transmitem în direct imagini de la miting. Seara, o să dea ceva şi France 3. Mi s-a spus c-a venit şi o televiziune din România.

— Vorbeşti serios?

— Mi-a spus Clovis: au cerut autorizaţie să parcheze carul de transmisie pe carosabil. Şi acum, cea mai tare: duminică, o să facem un *sit-în* în jurul blocului.

— Ce-i aia *sit-iri?*

— Un miting tăcut, la care toţi participaţi ţii ocupă paşnic o incintă, se aşază în fund şi nu pleacă de-acolo nici bătuţi. De obicei, sunt bătuţi măr. E o invenţie americană. La noi n-o să fie cazul de bătaie, avem toate aprobările. Să vedem pe unde-o să treacă moartea! râde

Gérard ca de o glumă bună.

Lionel e de-a dreptul uluit: nu-i vine să creadă că un anonim ca el a putut stârni atâta interes. Ii pare şi mai rău că trebuie să moară. Gérard îi întrerupe fără milă autocompătimirea:

— Să revenim la lucruri serioase: v-aţi mai gândit la ideea mea de *reality-show?* Să ştiţi că emisiunea de la restaurant a făcut o audienţă record.

— Ţi-am spus, sunt un pudic.

— La cât vă evaluaţi pudoarea?

Lionel nu se gândise niciodată la cât costă pudoarea cuiva. Mai ales dacă era vorba de un bărbat care crescuse la orfelinat şi făcuse armata.

— Noi suntem dispuşi să vă oferim 300 000 de euro, îi propune sec Gérard, întinzându-i un contract.

Lionel citeşte cifra de pe contract şi întreabă precaut:

— Trebuie să fac şi striptease în banii ăştia?

— Faceţi ce doriţi. Noi montăm trei camere de luat vederi. Dumneavoastră o să ştiţi unde sunt şi apăreţi unde vreţi, când vreţi şi îmbrăcat cum vreţi. Avem o singură condiţie: când simţiţi c-o să muriţi, să muriţi în câmpul vizual al uneia dintre camere.

— Doar atât?

— Atât şi nimic mai mult. începem transmisia sâmbătă la miezul nopţii şi o terminăm duminică, la miezul nopţii.

— Şi dacă mor mai devreme?

— Nu-i nimic, noi continuăm să ţinem camera pe dumneavoastră. Vă asigur că nimeni n-o să se mişte din faţa televizorului sperând că n-aţi murit. în timpul ăsta, mai băgăm câte-un calup de publicitate.

— Pare destul de simplu... începe să basculeze Lionel. Mă gândesc că la 400 000 aş putea s-o dau dracului de pudoare... în fond, dacă tot mor... mi se poate trece cu vederea.

Fără o vorbă, Gérard ia contractul şi-l rupe. Lionel începe să regrete că a sărit calul. Gérard scoate din geantă alt contract pe care e trecută suma cerută de Lionel. Acesta constată că a început să devină previzibil.

— Semnaţi aici, îi arată Gérard.

— Când primesc banii? întreabă Lionel, în timp ce semnează.

— Mâine-dimineaţă, când instalăm camerele.

— îi vreau *cash,* mi-am închis contul la bancă.

— Se-nţelege.

— Cum o să vă recuperaţi investiţia?

— Avem zeci de propuneri de contracte de publicitate: toată lumea aşteaptă semnătura dumneavoastră.

— Dacă nu e secret, de la cine sunt propunerile?

— Companii de asigurări, producători de lumânări, de sicrie, de lenjerie bărbătească, de produse de slăbit. Ca să nu mai vorbesc de micii comercianţi, ca restaurantul *Duc d'Anjou,* bistroul *Aux Immigrants Heureux,* crematoriul *La Mort des Autres, o* librărie, un magazin de haine de lux. Până şi un salon de dans din Nantes, care ne-a lăsat paf pe toţi: s-a înscris la licitaţia pentru prima reclamă de după ce se instalează *rigor mortis...*

— Când se instalează... ce-ai zis tu, aleluia tangou şi salsa.

— Domnule Frunza, începe să-mi placă să fac afaceri cu dumneavoastră. Păcat că e ultima.

— Nu se ştie niciodată, poate pe lumea cealaltă...

Gérard bate în lemn, după care îi spune:

— Trebuie să plec, să semnăm contractele de publicitate. Să nu uit: vedeţi că, de mâine, din două în două ore, o să avem o emisiune: *Oameni care l-au cunoscut pe Lionel.*

— L-au cunoscut... Deja la trecut...

— N-o luaţi prea personal, e o găselniţă jurnalistică. O să fie de top. Am trimis o echipă de filmare în România, pe urmele dumneavoastră: orfelinat, facultate, şantiere. Apropo, îmi puteţi da un nume de amantă la care aţi ţinut mai mult şi care să se ţină încă bine?

— Era una, Jana, pe şantierul Dunăre-Marea Neagră. Avea şaişpe ani când i-am tras-o. Să nu păţesc ca Polanski.

Gérard îşi notează într-un carnet: Jana, şantier Dunăre-Marea Neagră, 16 ani, Polanski.

— O găsim. Dacă mai trăieşte, o găsim. La revedere, ne vedem mâine-dimineaţă.

Gérard iese valvârtej pe uşă. E gata să se ciocnească nas în nas cu Ahmed, vânzătorul de răcoritoare din faţa catedralei. Ahmed îi spune lui Gérard, con- fundându-1:

— Bogdaproste.

Gérard se uită la el siderat, dar nu vrea nici un conflict interetnic. Drept care îi răspunde:

— De acord.

Lionel, care a auzit parola, îl introduce pe amărât în cameră.

— Sunt Ahmed, nepotul lui Agnès. Am auzit prin ce necaz treceţi. Aş vrea să fiu alături de

dumneavoastră... La înmormântare... N-am şi eu un costum ca lumea... O să vină atâta lume... N-aş vrea să vă fac de râs...

Lionel deschide dulapul şi-i arată cele trei costume gri. Lui Ahmed însă îi sare în ochi costumul negru, nou-nouţ. Pipăie stofa ca un adevărat cunoscător şi-i spune lui Lionel:

— Asta cred că m-ar aranja.

— Asta mă aranjează şi pe mine, o să-l port la înmormântare. Nici eu nu vreau să mă fac de râs.

Uşor dezamăgit, Ahmed ia la întâmplare unul dintre costumele gri, cu tot cu umeraş.

— Pot să iau unul şi pentru frate-meu, Mehmet? N-a putut să vină, a rămas să vândă.

— Să vină personal, vreau să-l cunosc.

— O să se termine costumele.

— Asta e, îl purtaţi pe ăsta, cu schimbul.

— Atunci... eu vă mulţumesc şi, cum s-ar zice, bogdaproste.

Când îl conduce pe uşă-afară pe Ahmed, Lionel vede că s-a format deja o codiţă de trei persoane. Primul din coadă e Gamal, egipteanul, proprietarul unei prăvălii cu antichităţi de pe vremea faraonilor, pe care nu i le cumpără nimeni.

— Bogdaproste, spune Gamal, cu aerul că ar avea un mesaj secret de la Tutankhamon personal pentru Lionel.

Lionel îl conduce la dulap.

adrian lustig

E ora 10.00. Pe locul unde a căzut la datorie Kiril, de fapt, pe locul unde i-a căzut în cap lui Kiril un chinez din cauza unei datorii la bancă şi a forţei gravitaţionale, trei francezi din Martinica se prefac că lucrează la piedestalul unei statui a imigrantului necunoscut. Se prefac, pentru că materialele de construcţii pe care le-au primit le-au dat şi ei mai departe, de sufletul lui Kiril. După ce au scos cofra- jul, în locul unui paralelipiped de un metru patruzeci înălţime, cu o bază de un metru pătrat, a apărut un cubuleţ cu latura de douăzeci de centimetri. Pe care statuia va trebui să stea, în echilibru, într-un picior. Lângă cei trei francezi este parcată o dubiţă cu o antenă parabolică deasupra ei. Lângă dubiţă, cunoscutul reporter frenetic Valentin Viorel Voicu, zis şi Triplu Ve, transmite în direct pentru ştirile de dimineaţă. A început fraza la ora 10.00 şi acum, la 10.08, încă n-a terminat-o. Martinichezii – sau cum li s-o zice – îl ignoră complet, fiind preocupaţi să mai detecteze un ultim strop pe fundul cutiilor de bere. Reporterul vorbeşte româneşte (perfect) :

— Dragi telespectatori, aşa cum am transmis şi ieri-seară, când, din păcate, n-am putut să vă spun prea multe din cauza

timpului infim alocat nouă, ne aflăm în oraşul Angers, din centrul Franţei, sau din nord-vestul Franţei, după nişte cercetări mai recente, unde un conaţional, inginerul Ionel Frunză, cunoscut pe aceste meleaguri şi ca Lionel Frunza – (cântă) *A ruginit frunza din vii şi rândunelele-au plecat-,* scuzaţi-mi acest scurt intermezzo liric, dar sunt realmente emoţionat, unde-am rămas? A, da, conaţionalul nostru, cunoscut, din câte am reuşit să aflăm, şi ca *Dansatorul din Nantes* – de ce? nu ştim, dar vom afla în timp util –, deci băiatul ăsta urmează să moară. Dar până să ajungem la el, vă vom spune povestea de la începutul ei. Precizez, dacă mai era nevoie, că suntem singura televiziune din România care transmite de la faţa locului. Ei bine, din acest loc a început totul. Cu un chinez care a căzut pe capul unui bulgar. La propriu. Şi nu singur, ci acompaniat de un bolovan. După cum vedeţi, primăria din Angers a pus deja un semn de avertisment. Filmează te rog aici – îi spune operatorului să îndrepte obiectivul spre un semn triunghiular pe care este desenat un chinez căzând în cap, recog- noscibil după ochii alungiţi caricatural şi după pălăriuţa circulară, cu ţugui. Dacă înţeleg bine, este vorba de indicatorul rutier *Atenţie, cad*

chinezi! Dar mai multe amănunte o să aflăm de la aceşti simpatici francezi.

Se apropie cu microfonul de muncitori şi-i întreabă, în engleză (fără greşeală) :

— La ce lucraţi voi aici?

Martinicanii îl privesc complet nedumeriţi. Reporterul le repetă întrebarea prin senine. Un martinic îi răspunde (într-o franceză aproximativă) :

— Monument erou luptă Est. Serbia.

Triplu Ve, care nu ştie o boabă franceză – în afară de *mersi* şi de expresia *déjà vu,* pe care o pronunţă cu accent englezesc ori de câte ori se referă la transmisiunile în direct ale altor colegi de breaslă de la posturi de televiziune concurente –, traduce pentru privitorii postului, nu înainte de a-i mulţumi lui moş Martin:

— *Mersi.* După cum aţi înţeles, aici se construieşte un monument dedicat eroilor din Est care s-au transferat în Vest prin Serbia, în anii dictaturii comuniste. Să ne înclinăm cu respect în faţa acelor înotători de excepţie.

Pe stradă se apropie de reporter un grup de manifestând care se antrenează pentru marşul de a doua zi. Duc materiale propagandistice, cum ar li portrete ale lui Lionel făcute după legitimaţia de la clubul

pescarilor de crap sau pancarte pe care scrie: „Sal- vaţi-l pe Lionel!”, „Lionel, suntem cu tine!”, „Nu, morţii arbitrare!” Sunt şi pancarte mai puţin anga- jante, cum ar fi una pe care scrie: „Cu Lionel, până la moarte!”, ceea ce ar putea da de înţeles că după moarte îl vor abandona. Manifestantii se antrenează strigând „Salvaţi-l pe Lionel!” Triplu Ve îi face semn operatorului să focalizeze pe mărşăluitori şi îndreaptă microfonul spre ei. Încercând să-i acopere, el se adresează telespectatorilor:

— După cum vedeţi, întregul Angers şi întreaga Franţă sunt alături de românul nostru, Ionel Frunză. Numai funcţionarii noştri diplomatici, plătiţi din banii noştri, ignoră această dramă pe cale să se producă. Dar asta e ceva *déjà vu.*

Triplu Ve e mândru de el: într-o singură transmisie în direct, din Franţa, a reuşit să-şi plaseze tot vocabularul franţuzesc.

De grupul muncitorilor se apropie un funcţionar de la primărie. Priveşte mirat cubuleţul de ciment şi-i întreabă:

— Asta e tot ce-a ieşit?

— S-a scumpit cimentul, îi explică Martin 1. Ce-o să faceţi cu statuia?

— N-ai tu treabă, îl liniştеşte funcţionarul.

Avem soluţii la orice.

Martin 2 şi Martin 3 nu înţeleg nimic. Valentin Viorel Voicu şi mai puţin.

E ora 10.15. în biroul lui de la consulat, Anghel priveşte nervos transmisia lui Triplu Ve. în picioare, lângă birou, Ana Briceag, asistenta lui, freacă un ness. Nervozitatea şefului o face, pentru prima oară în scurta ei carieră diplomatică, să rateze spuma unui ness. Exact când Voicu termină de zis *déjà vu,* sună telefonul de pe canalul diplomatic. Anghel dă televizorul pe mut şi ridică receptorul.

— Anghele, te uiţi? se aude vocea furioasă a directorului din minister.

— Mă uit, domnule director.

îi face semn din cap Anei să iasă.

— Şi ce pastele mă-tii aştepţi, să moară omul? se ambalează directorul.

— Vă rog să folosiţi un limbaj diplomatic, spune speriat Anghel.

— Când o să te trimit la post, în Burundi, o să foloseşti numai limbajul diplomatic. Dacă până mâine nu rezolvi, te zbor!

— Dumneavoastră ce-aţi face în locul meu?

— Eu nu sunt în locul tău şi tu nu eşti în locul meu!

Directorul trânteşte telefonul. Anghel iese valvâr- tej din birou.

E ora 15.30. Coada la pomana lui Lionel se întinde până în stradă, încurcând circulaţia. În ultimele ore, cel mai uzitat cuvânt în Angers a fost bogdaproste. Din păcate, toate lucrurile bune au un sfârşit. Aşa şi lucrurile din casa lui Lionel: n-a mai rămas nimic de dat. Românul nu şi-a închipuit niciodată că există atâţia oameni amărâţi în Angers. Şi, aproape toţi, rude cu *madame Agnès.* Iese la uşă şi anunţă:

— îmi pare rău, nu mai am nimic de dat.

Următorul la rând e Omar, marocanul care strânge gunoiul în Jardin des Plantes.

— Domnule Bogdaproste, nu se poate să-mi faceţi una ca asta, încurcă gunoierul borcanele. Sunt Ornai', mă cunoaşte *madame* Agnès. Stau de două ore la coadă. Accept orice, văd că aveţi un lămâi, se uită el prin fanta de lumină dintre Lionel şi tocul uşii.

— îmi pare rău, Omar, dar pe ăla nu-l dau.

— Atunci daţi-mi nişte bani şi-mi cumpăr eu ceva ce v-aţi dorit dumneavoastră şi nu vi l-aţi cumpărat, iar dacă vi l-aţi fi cumpărat aţi fi putut să mi-l daţi mie acum.

Toţi cei de la coadă sunt uimiţi de

complexitatea frazei formulate de Omar. Lionel e de-a dreptul complexat de logica marocanului. II bagă în vestibul şi-i dă o hârtie de două sute de euro.

— Ia banii, dar nu mai spune la nimeni.

— Mai mult decât în visul meu, să vă răsplătească Dumnezeu, îi spune arabul şi vrea să-i pupe mâna.

Lionel încearcă să-şi amintească unde a mai auzit vorbele astea.

— la-ţi un costum autentic de matador. Toată viaţa mi-am dorit unul.

— Am deja unul, spune Omar. Nu uitaţi că strămoşii mei au stăpânit Spania. Păstrez banii, dar la înmormântarea dumneavoastră vin îmbrăcat în matador. Şi-mi îmbrac şi copiii în picadori.

— Te rog încă o dată, să nu spui nimănui de banii ăştia.

— Cum o să spun? Dacă află nemâncaţii ăştia, nu mai scăpaţi de ei.

Omar pleacă. Următorul la rând e Samir, kurdul. Văzând că i se închide uşa în nas, Samir începe să scoată nişte strigăte de „Bogdaproste" ca un războinic sioux. Lui Lionel puţinul păr care i-a rămas pe cap i se face măciucă. În panică, deschide uşa debaralei. Vede o pungă de la Carrefour în

care mai sunt două cărămizi întregi. Crapă uşa şi-i dă punga lui Samir, spunându-i:

— Poftim, să-ţi faci o casă.

Samir încetează să strige. Pentru el, care toată viaţa a dormit în cort, două cărămizi înseamnă începutul unui vis frumos. Lionel e hotărât să se ţină tare: nu va mai deschide nimănui. Timp de o jumătate de oră, soneria continuă să sune. Se aud şi nişte pumni zdraveni în uşă. Chiar şi nişte înjurături în mai multe limbi străine, necunoscute lui Lionel. Ignoră totul. Se întinde pe salteaua care e pusă direct pe podea. Desface o sticlă de şampanie şi se bucură că a făcut câţiva oameni fericiţi.

E ora 16.30. Lucrurile s-au liniştit de tot, iar sticla de şampanie s-a golit de tot. Se aude un ţârâit timid de sonerie. Lionel se duce la uşă în vârful picioarelor. Se uită pe vizor şi vede o văduvă. I se pare cunoscută. Da, e moştenitoarea din anticamera notarului. Cea care i-a ţinut hainele ude. Sui prins de această apariţie, uită că e doar în boxeri şi în maiou şi-i deschide.

— îmi cer scuze pentru atunci...

— Nu trebuie. Vă stă foarte bine în boxeri.

Atunci erau şi mulaţi. Vreau să spun muiaţi.

— Pot să vă ajut cu ceva?

— Cu multe. Dar o să mă mulţumesc şi cu mai puţin, nu sunt pretenţioasă. După atâta doliu... Ţineţi-mi puţin asta.

Văduva îi dă pălăriuţa neagră, cu voaletă. Pe urmă îi dă haina de la taior. Pe urmă fusta, bluza, pantofii, colanţii, furoul, sutienul şi, la urmă, chiloţii. Văduva seamănă acum cu o femeie goală, iar Lionel cu un garderobier. Situaţia devine penibilă pentru că Lionel e doar în chiloţi, iar văduva se ţine foarte bine. Doamna are şi o explicaţie pentru acest strip-tease fără muzică:

— Sunt din Nantes, dacă asta vă spune ceva.

— Trebuie să-mi spună? întreabă Lionel, încercând să-şi camufleze cât mai bine surescitarea cu hainele văduvei.

— Acum un an, mi-a venit rândul să fac parte dintre cele şase dansatoare care-şi puteau încerca norocul la dumneavoastră în prima duminică din lună. îmi pregătisem o costumaţie irezistibilă. Cred că m-aţi fi ales.

— Aşa cred şi eu, spune Lionel, cu ochii fixaţi pe sânii ei.

— Duminica aia, la prânz, bărbatul meu a

făcut apoplexie.

— Aţi gătit ceva picant?

— N-a făcut apoplexia la mine acasă. A făcut-o acasă la amantă. Ca să respect aparenţele, am păstrat doliu după el. Astăzi se împlinesc douăsprezece luni de la înmormântare. De câteva minute, nu mai sunt în doliu.

— Am observat.

— Am auzit c-o să muriţi duminică.

— Aşa se zice. Mai precis, e una, Esmé, care zice.

— Esmé e una care n-a fost aleasă într-o duminică, nu-i aşa?

— Nu-i aşa.

— Nu contează. Eu am venit pentru dreptul meu: vreau dansul care mi s-ar fi cuvenit.

— V-aş servi cu plăcere, dar n-am radiocasetofon. S-a stricat.

— Putem sări peste dans.

— N-am nici pat.

— Ce, ăla de la hotelul gării era pat?

Lionel nu mai are scăpare. Dă drumul hainelor şi se bucură că a păstrat măcar salteaua.

E ora 17.40. Lionel, întins pe saltea, cască leneş. Se gândeşte la câte partide de amor a

ratat în cei cinci ani de abstinenţă cvasitotală, irosiţi în aşteptarea cetăţeniei franceze. Oare câte femei din Nantes ar fi putut face fericite? Sau din Angers? Sau din regiunea Maine-et-Loire? Se opreşte aici cu geografia, pentru că aude un ţârâit de sonerie. Ar putea fi un amărât care nu s-a putut învoi de la serviciu la timp şi încearcă o ultimă şansă. Lionel îi strigă:

— Nu mai am nimic de dat!

Omul de la uşă sau n-aude, sau nu înţelege franceza, pentru că mai sună o dată, lung. Lionel se scoală nervos că a fost întrerupt din Turul Franţei şi se apropie de uşă. Se uită pe vizor. Ceea ce vede nu e nicidecum un arab şi cu atât mai puţin un amărât. Individul îşi şterge transpiraţia de pe frunte cu o batistă, după care scoate un pieptene din buzunarul de la piept şi şi-l trece prin freză. Fără să ştie de ce, Lionel presimte că dincolo de uşă se află braţul lung al Securităţii.

De fapt, e Anghel, de la consulat.

Despre Anghel

Anghel nu e nici pe departe un băiat bun. Ba, la viaţa lui, a fost chiar foarte rău. Acum a

îmbătrânit şi nu mai găseşte satisfacţiile de pe vremuri, când se puteajuca în voie cu destinele oamenilor. Ca să nu-şi piardă îndemânarea, le face rapoarte scurte colegilor din consulat, care se feresc de el. Dar nu îndeajuns.

La şcoala de ofiţeri din Băneasa – înainte de a-şi da, la ordin, examenul de intrare în diplomaţie –, era reputat pentru viteza de reacţie şi pentru lovitura de pumn. în zilele aşa-zisei revoluţii române, fusese când terorist, când revoluţionar. Era s-o şi încurce. Noroc că s-au recunoscut între ei în subteranele CC-ului. Ce-au mai râs!

Tempi passati. S-au dus vremurile bune când Securitatea era Securitate şi nu trebuia să se ascundă după acronime de doi lei şi un sfert.

Lionel îi spune:

— Ia preşul din faţa uşii! Atât mi-a rămas.

Omul se apleacă şi ia preşul. După care, în loc de „bogdaproste”, spune, în româneşte:

— Sunt Anghel, de la consulat.

Lionel ezită între a deschide şi a nu deschide. Deschide.

— Intraţi, îi spune el, evident, în franceză.

Anghel intră cu preşul într-o mână şi cu o servietă Samsonite – cumpărată din banii proprii – în cealaltă. Se opreşte în vestibul ca să aprecieze situaţia locativă a *obiectivului.* Indus în eroare de goliciunea garsonierei, crede că Lionel e un nenorocit care împuşcă francul. în Franţa. Aşa că-l ia tare, pe româneşte:

— Zi aşa, Ionele, ai uitat limba română?

— Vă rog să nu mă tutuiţi, că nu suntem în România, îi răspunde Lionel în franceză. Noi, în Franţa, ne adresăm la persoana a doua plural. Faceţi un efort. Altfel, vă dau afară. Dacă aveţi dificultăţi de exprimare în franceză, puteţi vorbi în română. Dar eu o să vă răspund în franceză.

Lui Anghel îi vine să-i tragă un dos de labă. Se abţine în ultima clipă, realizând că, din păcate, nu se află în România.

Lasă preşul în vestibul, intră în casă şi se aşază pe singurul scaun rămas. Lionel se întinde pe saltea.

— Trăiţi ca un pustnic, începe Anghel să se exprime în franco-română.

— Pustnicii n-aveau lumină electrică. Scurt,

că mă grăbesc: nu mai am mult de trăit.

Anghel îşi deschide tacticos geanta: ştie că *obiectivul* trebuie ţinut sub presiune, ca să clacheze. Asta înainte de-a aplica cealaltă metodă sigură: bătaia.

— Domnule Frunză, am primit ordin să vă salvez. Deşi, personal, cred că totul e o prostie, cu rezonanţe de mistică burgheză, am venit să vă ofer un bilet dus-întors, cu TAROM-ul, până la Bucureşti. Plecaţi diseară şi vă întoarceţi luni. Aveţi aici şi un voucher, să vă petreceri weekendul la o pensiune, în Munţii Retezat. E un loc în care nici moartea nu poate ajunge.

— De ce? întreabă Lionel, dintr-odată interesat.

— Din cauza drumurilor, râde Anghel de atâta inocenţă. N-au fost reparate de treizeci de ani.

— Propunerea dumneavoastră e o prostie.

— Aşa am zis şi eu, dar şefii mei sunt de altă părere. Vă mai dăm şi treizeci de euro diurnă, ridică Anghel oferta la un nivel la care puţini români pot să reziste.

— Ce fel de diurnă? se preface Lionel că nu pricepe, francez *în spe* fiind.

— De supravieţuire. Sperăm să vă ajungă

banii ăştia să supravieţuiţi: în România, viaţa unui om a rămas ieftină.

Anghel îi întinde biletul, voucherul şi plicul cu bani.

— Vă rog să semnaţi aici de primire.

Lionel are chef de hâijoneală. Citeşte biletul de avion şi spune:

— Văd că e la clasa economic. Vreau la business class. Şi nu cu TAROM-ul, vreau cu Lufthansa, are mâncarea mai bună.

Trebuie reamintit că Lionel n-a călătorit în viaţa lui cu avionul. Anghel începe să-l urască. Dar, în fond, nu dă de la el şi acceptă:

— Dau un telefon şi se rezolvă. Când ajungeţi la ghişeul Lufthansa din aeroport, o să aveţi un bilet la business class.

Lionel scoate banii din plic şi vede că sunt doar şaizeci de euro.

— Ce-i porcăria asta?

— Două zile de diurnă a câte treizeci de euro: sâmbătă şi duminică.

— Vă bateţi joc de mine? Păi, ziua de azi şi ziua de luni?

Anghel, în disperare de cauză, mai scoate şaizeci de euro.

— E împotriva normelor, dar ce nu facem noi ca să salvăm un cetăţean român care de luni va fi cetăţean francez?

— Iar treizeci de euro e puţin. Nu poţi nici măcar să comanzi o porţie de creste de cocoş. Şi eu mănânc creste de trei ori pe zi.

— Creste de cocoş? începe Anghel să-şi piardă răbdarea.

— Şi coiţe de cocoş la micul dejun. Aţi încercat vreodată? Sunt un deliciu. Daţi-mi trei sute pe zi şi batem palma.

— E mai mult decât diurna prim-ministrului.

— El nu e în pericol să moară.

Anghel e disperat: are mână liberă să-i satisfacă anumite toane lui Lionel, dar dacă acceptă diurna asta, s-ar putea să-i fie imputată.

— N-am atâţia bani la mine, n-am fost pregătit.

— Veniţi altă dată, când o să fiţi pregătit.

Anghel se caută prin toate buzunarele, inclusiv prin cel în care ascunde banii de nevastă-sa. Reuşeşte să încropească suma de o mie două sute de euro. îi întinde banii lui Lionel, alături de o hârtie cu antet, pe care-o completează în grabă.

— Vă rog să-mi semnaţi aici de primire.

— înainte de-a semna, pot să vă rog ceva?

— Sigur. Că până acum nu m-aţi rugat

nimic, încearcă Anghel o ironie ieftină.

— Puteţi să mă primiţi luni în audienţă?

— Cu cea mai mare plăcere, crede Anghel că partida a a luat sfârşit. De ce?

— Ca să te scuip în gură, îi spune calm *obiectivul.* Dacă nu vin, înseamnă c-am murit.

Lionel îi aruncă în faţă biletul, voucherul, banii şi foaia cu antet. Se ridică de pe saltea şi urlă:

— Ieşi afară!

— Pardon? se miră Anghel, adunând cu grijă banii de pe podea.

— Afară! N-am nevoie de grija voastră! Din cauza voastră am fugit din ţară! Lăsaţi-mă măcar să mor în pace. Afară!

Anghel a terminat de făcut curăţenie pe jos. Bagă toate hârtiile în Samsonite, banii în buzunarul secret şi scoate o altă hârtie, pe care i-o întinde lui Lionel. Revine la limba română:

— Ştiam c-aşa o să reacţionezi, ţi-am citit dosarul. Poţi să-mi semnezi o declaraţie c-am încercat să te salvez?

Lionel îl prinde de piept şi începe să-l împingă spre uşă. Anghel nu mai rabdă: încearcă să-i dea un dos de labă, să-l ţină minte:

— Asta ca să nu uiţi de unde-ai plecat.

Numai că dosarul lui Frunză Ionel nu mai fusese actualizat de mult şi nu conţinea informaţia recentă că era un karateka performant. Lionel parează lovitura cu braţele făcute X.

— Cât o să mai trăiesc, n-o să mă mai bată nimeni vreodată!

Anghel simte o durere ascuţită în braţ. Stoic, spune:

— De noi ai scăpat. De moarte – nu.

— Hai, *Allons enfants de la patrie* de-aici până nu mă enervez! Şi ia şi preşul, să nu zici c-ai bătut drumul de pomană până la Angers.

Anghel îşi continuă drumul spre uşă fără să se aplece să ia preşul. Lionel strigă după el:

— Ai dreptate, ce să faci tu cu un preş? Tu *eşti.* un preş! Pentru asta ai fost şcolit.

Deşi sună ca dracu', Lionel chiar aşa i-a zis. Anghel se îndepărtează, mormăind ceva din care un cititor de pe buze experimentat ar fi identificat cu certitudine cuvântul „mă-tii".

E ora 19.00. în sala de consiliu a primăriei din Angers este întrunită celula de criză constituită pentru prevenirea tulburărilor posibile în urma manifestaţiilor de masă

anunţate întru salvarea lui Lionel: marşul de sâmbătă şi mitingul de duminică. Subprefectul lace prezenţa.

— Armata?

— Prezent, răspunde un general.

— Poliţia?

— Prezent, răspunde Clovis, considerat cel mai în măsură să coordoneze operaţiunile specifice.

— Jandarmeria?

— Prezent, răspunde un căpitan jignit că a fost strigat după Clovis.

— Pompierii?

— Prezent, răspunde un domn fără nici un grad la vedere, dar cu o strălucitoare cască de alamă.

— Serviciile secrete? întreabă subprefectul cu o voce uşor scăzută.

Cinci indivizi, despre care toată lumea se întrebase până acum ce căutau acolo, toţi fiind deghizaţi în boschetari, lasă capetele în jos.

Subprefectul numără capetele plecate:

— Unu, doi, trei, patru, cinci. Toate serviciile secrete – cel puţin alea de care ştiu eu – sunt prezente. Domnilor, are cineva de raportat vreo situaţie specială, care ar putea scăpa de sub control?

Ca de obicei la astfel de reuniuni, toţi cei prezenţi tac mâlc, semn că situaţia e sub control. Subprefectul vrea totuşi să se asigure:

— Clovis, ai vreo informaţie interesantă despre domnul Frunza, pe care ar trebui s-o cunoască toţi cei de faţă?

— În afară de faptul că s-a culcat cu toate femeile din Nantes, e un tip absolut banal.

Generalul cere un pahar cu apă. E din Nantes.

E ora 20.15. Lionel se află la birou, în faţa caietului de memorii; n-a mai scris nici un rând. A vrut să înceapă cu viaţa de la orfelinat. Ciudat cum îşi amintea fiecare detaliu, fiecare bătaie, fiecare durere. Şi-a amintit că, atunci când a început să citească, primul lucru care l-a şocat a fost afişul de la intrarea în sala unde erau expuşi pentru înfiere. Scria mare, cu litere de tipar: *Nu hrăniţi orfanii, se învaţă prost!* Pe cine ar putea interesa, în Franţa, viaţa unui orfan român? Face o socoteală în cap şi îşi dă seama că toată viaţa lui încape pe maximum douăzeci de pagini, la două rânduri şi cu corp 16. Se hotărăşte să-i dea banii înapoi lui Etienne. Soneria sună pentru a enşpea oară.

De data asta e Liliane. Vede casa goală şi – reflex profesional – îl întreabă:

— Ai dat faliment personal?

— Nu, am dat de pomană lucrurile care nu-mi mai trebuiau. Un obicei românesc.

— Şi dacă n-o să mori?

— O să-mi cumpăr altele. Am câştigat la bani zilele astea, c-o să fiu cel mai bogat mort din cimitir.

— Eşti irecuperabil, ai înnebunit de tot. De când ţi-a cobit escroaca aia c-o să mori, nu faci decât să-ţi plângi de milă. Scuză-mă, dar pentru un inginer eşti destul de infantil. Şi te şi repeţi. Mi-e tot mai greu să te suport.

— Şi mie.

— Pardon? se opăreşte Liliane, înţelegând greşit.

— Şi mie mi-e tot mai greu să mă suport. Mai am o zi de trăit şi-mi dau seama că n-am ce face cu ea.

— Şi dac-ai mai avea treizeci de ani de trăit?

— Ar fi acelaşi lucru: n-aş avea ce face cu ei. M-am gândit zilele astea dacă există ceva pentru care ar merita să fac orice ca să mai trăiesc. Crede-mă, n-am găsit nimic. Iar să trăiesc doar ca să trăiesc n-are nici un haz.

— Dacă toată lumea ar gândi ca tine, am fi o lume de sinucigaşi.

— *Suntem* o lume de sinucigaşi, dar puţini au curaj s-o facă.

— Noapte bună. Luni o să râdem de toate astea.

— Nu stai la o şampanie?

— Când o să avem ce sărbători.

— Duminică e ziua mea.

— Vorbim duminică.

Lionel o conduce până la uşă. închide uşa în urma ei. Observă că n-a bifat ziua *de joi* în calendar. O bifează. Desface o sticlă de şampanie.

Capitolul 6

în care apar oameni care l-au cunoscut pe Lionel, populaţia din Angers sare în apărarea lui, Sandu Mutălăul devine erou necunoscut, iar prezicerea lui Esmé privind-o pe oloagă se adevereşte. Lionel are o revelaţie.

E sâmbătă, 12 mai, ora 8.45. Lionel se trezeşte cu greu. Vede pe fereastră un soare splendid, să nu-ţi mai vină să mori. Avea dreptate săracul Jacques Brel: *C'est dur de mourir au printemps.* Se scoală alene din pat şi se îndreaptă spre debara, ca să ia extensorul. Debaraua e – pardon de expresie – goală puşcă. La fel şi restul garsonierei: parcă prin casă au trecut portăreii sau, şi mai rău, ţiganii – pardon de expresie. Se uită cu tristeţe la lămâi: e clar c-o să-şi dea duhul odată cu el. Face o ultimă tentativă: varsă în ghiveci toată cenuşa care i-a mai rămas şi-l inundă cu Evian de la frigider. Reintră în cameră. Se dezmeticeşte cu greu: şampania Moet lasă urme adânci asupra memoriei recente, fapt constatat clinic. îşi aminteşte ce s-a întâmplat cu o zi înainte, cum a dat totul

de pomană şi cum s-a hotărât să-şi aştepte moartea în linişte.

Liniştea e tulburată de sonerie. Lionel nu se mai oboseşte să întrebe cine e şi deschide. La uşă e Gérard cu băieţii de la tehnic, care au venit să instaleze camerele de luat vederi pentru cel mai mortal *reality-shmv* din istoria televiziunii. I-au adus şi un televizor cu plasmă, să se vadă în condiţii optime.

— Merge treaba, domnule Frunza? se interesează Gérard, în timp ce tehnicienii încep să întindă cablurile.

— Unsă. Mai exact, stropită, îi arată Lionel două sticle de şampanie căzute la datorie.

— Nu e grav. Văd că v-aţi hotărât să evoluaţi într-un decor minimal, îi arată Gérard scenografia îndrăzneaţă, constând într-o saltea, un scaun şi un birou.

— Vreau să evoluez în voie. Ai adus banii?

Producătorul scoate dintr-o servietă Lancel un plic care dă pe afară şi o foaie cu antet. După episodul cu Anghel de la consulat, Lionel citeşte atent hârtia. Constată o neconcordanţă pe care i-o semnalează:

— Noi ne-am înţeles la 400 000 şi chitanţa e pentru 450 000. Ţi-ai pus şi tu ceva deoparte?

— Scuzaţi-mă, am uitat să vă spun: am mărit suma cu 50 000 pentru că vrem să vă

rugăm să începem transmisia de la 10 seara în loc de 12. Am adunat atâta publicitate, că nu facem faţă altfel. E vreo problemă?

Lionel începe să numere banii. Sunt fix 450 000. Semnează chitanţa.

— Nici o problemă, răspunde el, ascunzând banii sub saltea de faţă cu toată echipa de televiziune, alcătuită numai din oameni foarte integri, ca toţi cei care lucrează în acest domeniu reputat în primul rând pentru moralitate şi, în ultimul rând, pentru talent.

— Trebuie să plec. Nu uitaţi să deschideţi televizorul peste o oră. O să aveţi nişte surprize. Băieţii au făcut o treabă grozavă în România.

— Mă uit, neapărat.

— Lăsaţi-l aprins tot timpul, o să avem o transmisie în direct când marşul o să ajungă la Jardin des Plantes.

— Crezi c-o să vină cineva?

— Contăm pe minimum zece mii de participând, în orice caz, asta e cifra pe care o s-o declarăm.

— Şi dac-o să fie mai puţini?

— Noi alegem unghiul de filmare, îi face Gérard cu ochiul. Aveţi încredere, suntem profesionişti. Pe curând... şi, dacă nu ne mai vedem în viaţa asta, nu uitaţi că „Existenţa

noastră ţine de efemer”, cum a zis Sartre.

— Se pricepea.

Gérard pleacă. Tehnicienii continuă să întindă firele. Lionel se aşază pe saltea, deasupra banilor. Ca măsură de precauţie.

E ora 9.30. La capătul Bulevardului Camot, începe să se închege coloana manifestauţilor. Autorizaţia pentru demonstraţie a fost cerută în numele organizaţiei non-guvernamentale *Salvaţi-l pe Lionel'.* Primul rând este alcătuit din personalităţi atât locale, cât şi de la Paris. Pilierii care întind de-o parte şi de alta a rândului bannerul cu lozinca mobilizatoare „Salvaţi-l pe Lionel!” sunt doi rapperi voinici, aflaţi pe poziţiile 7, respectiv 9, în ultimul top publicat de revista *Nil/. Talonneur* este chiar Claude Fernandez, patronul bistroului *Aux Immigrants Heureux,* care a lăsat baltă lucrările de reamenajare a localului pentru a-i aduce un ultim omagiu clientului său. Trebuie spus că domnul Claude s-a implicat masiv în operaţiunea de salvare a lui Lionel, fiind ales în unanimitate trezorierul organizaţiei. Ţinându-l de braţ pe patron, la dreapta lui stă Fernando, corepetitorul din Nantes, iar la stânga profesorul de chirurgie plastică Laurent Delacroix, fervent apărător al

drepturilor omului – când i se iveşte ocazia. La braţetă cu profesorul stă domnul Anatole, ms alb, din partea asociaţiei pescarilor de crap din regiune. Omul nu vrea să-l piardă pe Lionel, singurul membru al asociaţiei cu cotizaţia la zi. Mai este şi un cunoscut politician de toate culorile şi din toate circumscripţiile, care a cerut să nu i se dea numele şi să fie filmat doar din profil. Poartă ochelari negri şi un fular roşu, care-i ascunde ridurile de pe gât. Nu trebuie uitat nici Ahmed, care-l ţine de braţ pe politician, al cărui simpatizant a fost de pe vremea când acesta era troţkist pe faţă şi frontist prin spate. Ahmed poartă un costum gri, pe care n-a apucat să-l ajusteze, drept care pantalonii i se opresc deasupra şosetelor. Dar nimeni nu observă pentru că Ahmed nu poartă şosete. Poziţia lui în rândul întâi se explică prin insistenţele lui *madame* Agnès, devenită, retroactiv, membră fondatoare a ONG-ului. Mai sunt şi două junioare, în T-shirt şi fără sutien, care vor să-şi arate susţinerea cu orice preţ. Au fost recomandate de profesorul Delacroix, care le modelase conştiinţele înainte de criza economică. în total, la o numărătoare onestă, sunt vreo două sute de simpatizanţi pro-Lionel, dintre care cel puţin

treizeci sunt beneficiari ai pomenii lui din ziua precedentă. Situaţia nu e disperată, pentru că sâmbăta lumea se trezeşte mai greu. Dacă-i punem la socoteală şi pe jandarmii deplasaţi ca să asigure ordinea, pe poliţiştii în civili şi pe agenţii secreţi care urmează să se infiltreze pe traseu, putem conta, deja, pe cinci sute de participanţi.

După un mic consiliu de război, coloana se pune în mişcare. Animatorii, selecţionaţi cu grijă dintre suporterii echipei SCO Angers, sunt plătiţi cu cincizeci de euro pentru o prestaţie de opt ore, maximum de timp permis de sindicatul lor. Băieţii ar sta şi mai mult, dar în seara asta echipa lor favorită are un meci de tradiţie cu echipa din Arles, meci care se poate termina cu o excitantă bătaie între suporteri, încep să urle, sacadat, în portavoce:

— Salvaţi-l pe Lionel! Salvaţi-l pe Lionel! Salvaţi-l pe Lionel!

La ferestrele blocurilor încep să apară curioşi care întreabă:

— Cine-i Lionel?

— Nu ştim, dar trebuie salvat cu orice preţ! vine răspunsul din diferite părţi ale coloanei.

—Venim şi noi, v-ajungem din urmă, spun tot mai mulţi familişti din Angers, amatori de o plimbare în aer liber pentru o cauză nobilă.

În mai puţin de o jumătate de oră, coloana numără peste patru sute de oameni după estimările poliţiei şi două mii după estimările presei.

E ora 10.00. Lionel deschide televizorul. Pe ecran apare un generic îndoliat: „Oameni care l-au cunoscut pe Lionel”, pe muzica stenică a marşului fùnebru. Folosirea perfectului compus îi dă frisoane mai mari decât muzica.

Emisiunea începe promiţător, într-un azil de bătrâni, unde reporterul – experimentatul Lucien Racaille – a descoperit-o pe Florica Amântulesei, fostă femeie de serviciu la Casa de Copii numărul 4. Florica are 82 de ani, este complet senilă şi molfăie o ciocolată cu alune dăruită de reporter. Lucien îi pune întrebările prin intermediul unei traducătoare recomandate de Centrul Cultural Francez de la Bucureşti. Traducătoarea trebuie să repete fiecare întrebare de mai multe ori, prescurtând-o de fiecare dată, până o aude Florica. Din contră, fiecare răspuns este repetat de mai multe ori, adăugit de fiecare dată, până când înţelege şi Lucien despre ce e vorba. Reportajul a fost trimis în ultima clipă şi nu a mai putut fi editat. Telespectatorii sunt puşi în situaţia de-a asculta un dialog de surzi,

cu o surdă autentică: Florica.

Singurul care reuşeşte să înţeleagă ceva e Lionel. Iată, pe scurt, ce a spus fosta femeie de serviciu:

— Maică, eu am lucrat peste patruzeci de ani la orfelinat şi am ieşit cu o pensie de căcat (traducerea franceză fiind *pensie modică).* Merita să lucrezi acolo, chiar dacă salariul era mic: furam mâncarea copiilor (traducerea: *mâneam ce mâncau şi copiii)* şi luam acasă tot ce puteam: hârtie igienică, săpun, detergent (traducerea: *aduceam de acasă tot ce puteam, ca să îmbunătăţim traiul copiilor: ciocolată, came, hârtie igienică).* Copiii erau foarte răi *(neastâmpăraţî)* şi trebuiau bătuţi *(îndrumaţi)* cu nuiaua *(cu vorba bună).* Mi-amintesc de Ionel. Pe toţi îi chema Ionel, în afara ălora pe care-i chema Vasilică. Mi-amintesc de unul, Ionel, care nu voia niciodată să întindă mâinile şi să zică: *la-mă pe mine.* Noaptea îl închideam afară *(îl izolam),* într-o baracă (*într-un izolator)* păzit de un câine *(cu lumina stinsă).*

Aici, traducătoarea şi-a şters o lacrimă, spre mirarea lui Lucien Racaille, care, din traducere, a înţeles că orfanii români o duseseră ca în sânul lui Avram.

Lionel încearcă să-şi aducă aminte cum

arăta Florica tânără. Nu reuşeşte. Se duce la baie.

Când se întoarce, are un atac de nostalgie: Lucien îi ia un interviu Janei, amanta lui minoră. A lui
Lionel, să nu se înţeleagă greşit. Lucien Racaille n-a avut niciodată o amantă. Minoră. Amante majore, a avut câteva. Şi speră ca diseară să puncteze şi la interpreta emotivă de limba română: se vede după felul în care îi soarbe din ochi traducerile.

Jana nu s-a schimbat prea mult: are doar douăzeci de kilograme şi treizeci de ani în plus. E în parc, cu o nepoţică. Lucien intră direct în subiect:

— Ne aflăm în frumosul oraş Agigea, unde stăm de vorbă cu doamnajana, care l-a cunoscut pe Lionel în nişte împrejurări particulare. DoamnăJana, ne puteţi spune în ce împrejurări l-aţi cunoscut pe Lionel?

Jana îi răspunde cu o întrebare precaută:

— Emisiunea se dă şi în România? Pentru că eu... între timp... am devenit femeie serioasă. Adică sunt o femeie serioasă, cu bărbat, cu copii. Asta e nepoţica mea, Angelica. Uită-te, mamă, în aparat, să te vadă francejii! o îndeamnă ea pe fetiţă, care aruncă o lopăţică de nisip drept în cameră. Bine, eu

eram serioasă şi când l-am cunoscut pe Lionel. Era un băiat tare linuţ. Şi timid. Dacă n-aduceam eu vorba... eram şi astăzi fată mare... Glumesc, bineînţeles. Că n-am fost nici atunci când l-am cunoscut pe Lionel. A fost o epocă de realizări măreţe.

Nitam-nisam, începe să cânte *Partidul, Ceausescu, România.* Lionel crede că trăieşte un coşmar. Lucien se uită la traducătoare, aşteptându-se să cânte şi ea versiunea în franceză a acestui frumos cântec popular românesc. Traducătoarea e mută: nu interpretează nimic. Momentul penibil e salvat tot de Jana, care se opreşte brusc din cântat:

— Nu mi-aţi răspuns, emisiunea se dă şi în România?

— Nu cred, răspunde Lucien.

— Atunci, pot să vă fac o confidenţă: Ionel era un dulce. Şi dansa un twist cu figuri de ne dădea pe toate pe spate. Dacă nu l-aş fi văzut dansând, nu ştiu dacă m-aş fi uitat la el, era cam pricăjit. Mai avea şi ochelari, ce mai, moartea pasiunii! Dar când dansa, era Fred Astaire, nu alta. îl ştiţi, nu? Dansatorul de step din filmele americane. în Franţa aveaţi *Telecine- matecdt* Noi aveam.

Lionel e emoţionat până la Dumnezeu: ce emisiuni ştiu să facă francezii ăştia! Zău dacă

nu merită să devii cetăţean francez numai pentru atât! S-o descopere ei pe Jana tocmai la Agigea şi să-i smulgă mărturisirea că, pentru ea, el a fost Fred Astaire, ăsta da, profesionalism! în cadru intră însă brusc un bărbat care-i trage o pereche de palme Janei, o apucă de-o aripă şi o scoate din cadru. Emisiunea e întreruptă de un calup de publicitate.

Lionel stinge televizorul.

E ora 11.00. Conform desfăşurătorului, mărşăluitorii ajung în locul unde urmează să fie dezvelită statuia imigrantului necunoscut. Sunt mai multe televiziuni la faţa locului, dar cea mai bună poziţie o are televiziunea din România. Explicaţia e simplă: ca să economisească banii de hotel, Triplu Ve, operatorul şi şoferul au dormit în maşină, lângă monument. Când s-au trezit de dimineaţă, au avut o mare surpriză: deşi la culcare lăsaseră un piedestal gol, acum un frumos cearşaf acoperă ceva care pare a fi un om.

Demonstranţii se opresc în faţa monumentului. Francis şi Didier – chelnerii de la bistroul imigranţilor fericiţi – servesc toată adunătura cu *pepperoni* din două borcane

mari, rămase de la ultima livrare a lui Kiril. însărcinatul cu afaceri culturale al primăriei ţine un scurt discurs plin de bun-simţ:

— Dezvelim, în această zi festivă, un monument dedicat imigranţilor care au căutat în Franţa pământul făgăduinţei şi nu l-au găsit. Prin eforturile primăriei, am reuşit să facem un monument modest, dar semnificativ pentru solidaritatea dintre noi şi ei.

Trage de un şnur şi cearşaful cade. Rămâne o statuie de bronz, care ţine, ridicată spre cer, o umbrelă închisă şi sub braţ un borcan.

Triplu Ve se simte atins de aripa inspiraţiei şi începe să peroreze pentru fidelii lui telespectatori:

— După cum observaţi, francezii au un obicei foarte original la dezvelirea statuilor: servesc *pepperoni* din borcane mari. Poate o să învăţăm şi noi câte ceva de la această mare cultură. O să mă apropii şi eu ca să gust.

îi face semn operatorului să se ţină după el prin mulţime. Ajunge cu greu la Didier, îşi bagă mâna până la cot în borcan şi pescuieşte un *pepperone* roşu. Muşcă din el. îi ies ochii din cap ca la melc. Vrea să facă un comentariu, dar, pentru prima oară în glorioasa lui carieră, nu reuşeşte să articuleze nici un sunet. Cel care coordonează ştirile din

studioul din România se orientează şi bagă publicitate.

Când îi revine vocea lui Triplu Ve, manifestanţii sunt deja departe. în urma lor au rămas două borcane goale la picioarele statuii, în care s-au strâns deja câteva monede aruncate de trecători miloşi. Freneticul reporter se uită mai atent la statuie. Mutra imigrantului necunoscut i se pare cunoscută. Seamănă leit cu Sandu Mutălăul, mimul care făcea bani pe litoralul românesc reuşind să stea nemişcat mi- nute-n şir, ca o statuie. Cei mai multi bani îi scotea pozând ca Jupiter pe digul de la Neptun. De câţiva ani, dispăruse din peisaj. Pe vremuri. Triplu Ve lăcuse un reportaj de senzaţie cu mimul, reuşind să vorbească singur un sfert de oră, timp în care Sandu nu scosese un cuvânt, nu clipise, nu respirase. Sau, cel puţin, nu se văzuse că respira.

Se apropie de statuie şi-i şopteşte:

— Sandule, tu eşti? Hai, mă, că nu spun la nimeni.

Statuia rămâne de bronz. ReporteraIni îi vine o idee. Se apleacă spre borcane. Are impresia că şi statuia îşi apleacă uşor privirea. Triplu Ve se decide: ia cele două borcane cu bani şi o rupe la fugă. Operatorul – după el.

Sandu Mutălăul aruncă umbrela şi borcanul şi se ia după ei. Trecătorii din Angers rămân statuie.

E ora 12.10. Lionel reaprinde televizorul. Are un şoc: o vede pe Esmé în prim-plan.

Despre Esmé, totuşi

Esmé a fugit din ţară prin anii ’70, după publicarea „Tezelor din iulie”, în semn de protest faţă de noua orientare politică din România, ca urmare a vizitei făcută de Ceauşeşti în China şi Coreea de Nord. Avea pe-atunci doar patru ani, putând revendica oricând statutul de cea mai tânără disidentă. Părinţii ei erau ţigani căldărari. Au ascuns-o într-o căruţă cu coviltir când au trecut graniţa în Austria.

Foarte de tânără, a dovedit însuşiri paranormale, făcând să dispară numeroase portofele pe toate liniile de metrou din Paris, dar şi la cozile de la Tumul Eiffel, Luvru şi, performanţă foarte rară, la Muzeul Rodin, unde nu prea e aglomeraţie. La frageda vârstă de şaisprezece ani, a devenit clarvăzătoare practicantă într-o zonă cu vad din Marché aux Puces.

Din cauza concurenţei foarte mari din capitala Franţei şi a unei anchete nefondate a poliţiei, a mai emigrat o dată. De data asta pe Valea Loarei, unde abundă turiştii cu viitor. Pe care aceştia vor să şi-l cunoască anticipat.

Deşi *freelancer prin* vocaţie, ca toată naţia ei, a militat pentru înfiinţarea asociaţiei nonprofit *Sorcières de France.* Ca membră fondatoare, s-a bătut ca o drăcoaică pentru recunoaşterea vrăjitoriei ca profesiune liberală, fiind prima care a primit licenţa de liberă practică în acest domeniu de viitor. A militat pentru interzicerea rugurilor în Franţa şi a arderii de vii a vrăjitoarelor dovedite. Pentru meritele ei organizatorice incontestabile, a fost aleasă trezorier pentru regiunea Maine-et-Loire. În această calitate, se zbate să obţină reducerea TVA-ului la 5% pentru serviciile de magie şi ghicit, ca în cazul restaurantelor. A comandat un studiu la Ernest & Young care să certifice că această scădere nu va avea un impact semnificativ asupra încasărilor la buget. Ba, din contră, scăderea TVA-ului ar putea avea efecte benefice asupra economiei Franţei, pentru că tot mai multe vrăjitoare vor înceta să lucreze la negru, preferând să plătească un impozit mai mic. Astfel, într-un viitor nu prea îndepărtat,

magia neagră va dispărea cu totul, lăsând locul magiei albe.

În ultimul timp, Esmé s-a simţit tot mai obosită. A început să i se pară că nu mai vede atât de clar în globul de cristal. Ii e frică să-şi ghicească propria moarte. Ar însemna să încalce statutul asociaţiei *Sorcières de France.*

Interviul are loc în rulota ei. Esmé arată strălucitor, cu coama de păr blond proaspăt scoasă de la curăţătoria ecologică. Cu o mână mângâie globul de cristal, cu cealaltă, ţeasta lui Edy, piticul. Gérard în persoană e cel care-i ia interviul. Se află în jumătatea de rulotă destinată clienţilor, înghesuit cu toată echipa tehnică. Esmé a insistat să fie respectate toate condiţiile unui ghicit ca lumea, iar uşa de la rulotă să fie închisă, să nu i se răspândească puterile magice în câmp deschis. Gérard începe cu o scurtă introducere:

— De aici a început totul. Cum a spus cândva Sartre, citez: *Totul trebuie să aibă un început,* am încheiat citatul.

— Şi un sfârşit, îl completează Esmé pe Sartre.

Gérard rămâne blocat pentru câteva secunde: nu se aştepta ca ghicitoarea să fie

atât de familiară cu Jean-Paul. îşi revine şi pune o întrebare de retardât:

— Pot să vă întreb cu ce vă ocupaţi?

— Nu se vede?

— Preziceţi viitorul?

— Nu sunt atât de expertă. De-abia sunt în stare să ghicesc moartea. M-am specializat în acest domeniu plin de viitor. Sunt *freelancer,* dar sunt şi consultantă *-part-time* – la două societăţi de asigurări pe viaţă. Vă rog să mă înţelegeţi, n-o fac pentru bani. Am nevoie de o pensie ca să pot să-l întreţin pe-ăsta mic, arată ea spre Edy. O să trăiască o sută douăzeci de ani. O să facă americanii un film despre el. Am vândut deja drepturile de autor. Din ce credeţi că mi-am cumpărat rulota asta?

— Interesant. Dar cred că telespectatorii noştri ar fi mult mai interesaţi să afle dacă vă menţineţi prezicerea pentru Lionel Frunza.

Lionel dă sonorul la maximum. Cade în genunchi şi îşi face trei cruci mari. Esmé mângâie, absentă, globul de cristal şi scarpină ţeasta piticului. Spune:

— Noi nu menţinem, noi nu retractăm. Noi spunem exact ce-o să se întâmple. Şi aşa, trebuie să vă spun că lui Lionel i-am dat o zi în plus, de la mine, din motive care mă privesc. îmi pare rău, dar noi, vrăjitoarele, spre

deosebire de popi, medici şi avocaţi, chiar păstrăm secretul profesional. Altceva? dă semne Esmé că s-a terminat consultaţia.

— Aţi putea să le transmiteţi ceva telespectatorilor noştri?

— Staţi liniştiţi la locurile voastre: c-o moarte toţi suntem datori, le spune ea, privind în cameră.

— Frumos spus. Citatul e tot din Sartre, că nu-l ştiam?

— E din mai multi.

Esmé stinge lumina globului de cristal. Gérard se uită la ceas şi îşi dă seama că mai are câteva minute de emisie. Are o inspiraţie de zile mari, ca să tragă de timp:

— Aţi putea să-mi ghiciţi şi mie moartea?

— Eu nu ghicesc, eu comunic, răspunde Esmé înţepată. Vă costă o sută de euro şi un fir de păr.

Gérard ezită: se gândeşte la ce a păţit Lionel. Dar profesionistul din el învinge. Trage o sută de euro din portofel şi un fir de păr din frezâ. Le pune pe farfurioara pe care i-a trimis-o Edy prin intermediul sertăraşului. Piticul trage spre el farfurioara şi retrimite sertăraşul cu un bon fiscal.

— Păstraţi bonul până la ieşirea din rulotă, îşi ia Esmé măsuri de prevedere, pentru cazul

în care cineva de la Fisc s-ar uita la emisiune. O să puteţi să-l decontaţi.

Esmé arde firul de păr. Face să leviteze globul de cristal. Extenuată, îi spune cu dispreţ lui Gérard:

— Dumneavoastră sunteţi mort de mult. Altfel, o să trăiţi până la optzeci şi doi de ani. O să muriţi de plictiseală într-un azil de bătrâni, pe Coasta de Azur. N-o să vă plângă nimeni. Gata.

Esmé stinge luminile în partea ei. Gérard e mut. Uită să bage o frază de încheiere. Se gândeşte dacă să se bucure sau să plângă. Se bucură: în fond, optzeci şi doi de ani e o vârstă frumoasă, iar Coasta de Azur e un loc unde să tot mori. Chiar şi de plictiseală.

Lionel vede începutul calupului de publicitate şi stinge televizorul. Deschide o sticlă de şampanie.

E ora 21.45. Lionel e băut bine. A dormit puţin după masă, dar când s-a trezit, a început să bea şi mai tare. Vrea să plece vesel de pe lumea asta. Sună soneria. Se duce la uşă în paşi de cha-cha-cha. Deschide. E Liliane, în pardesiu şi cu o valijoară. Intră, călcându-l pe picior cu cârja. Lionel nu protestează, e anesteziat cu Moet.

— Am venit să-mi iau la revedere. Plec s-o

văd pe mama. La Vesoul. N-am mai văzut-o de mult. Mă întorc luni. Am să-ţi sun la uşă.

— Dacă nu-ţi răspund, sper c-o să înţelegi situaţia.

— Prostule, n-o să mori. Ce-ai făcut azi, toată ziua, închis în casă?

— Bilanţul.

— Ai ieşit pe plus sau pe minus?

— Pe zero. N-am avut trecut, n-am viitor şi, în curând, n-o să mai am nici prezent. Şi zi aşa, mă laşi singur în faţa morţii? glumeşte Lionel.

— Iar te repeţi. Te-ai uitat la tine cum arăţi? Cum îndrăzneşti să te prezinţi în halul ăsta în faţa unei femei?

Lionel se duce în faţa oglinzii din hol. Într-adevăr, arată deplorabil. E neras, are cearcăne sub ochi. Maioul e mai mult murdar decât gri-murdar, iar boxerii – să nu mai vorbim. Mai e şi desculţ pe deasupra. E jalnic. Băut fiind, are chef de glumă:

— Tu eşti femeie? Am crezut că eşti o prietenă.

— N-ai avut niciodată ochi pentru mine.

— Sunt miop. Când am venit în Franţa, aveam dioptrii minus 3. Mi-am neglijat vederea. Auzisem că Franţa are nevoie de cetăţeni miopi.

— Franţa şi oculiştii.

E ora 10.00. Pe toate televizoarele puse pe frecvenţa postului *L'Anjou Libre* începe transmisia în direct a morţii lui Lionel. După o imagine scurtă – un tablou cu chenar de doliu în care se află o fotografie mărită a românului, luată din arhivele poliţiei, totul pe muzică de Gustav Mahler –, o vedem pe Liliane apropiindu-se de el. Ii scoate ochelarii: lui Lionel, nu lui Mahler. Ii spune:

— Ştii că ai ochi frumoşi?

Jumătate dintre telespectatoare lăcrimează uşor, amintindu-şi de Michelle Morgan şi de Jean Gabin, într-o situaţie similară.

— Ştiu, mi-a spus-o şi mama.

— Tu n-ai mamă, eşti orfan.

— Atunci, nu mi-a mai spus nimeni.

Lionel îi scoate şi el ochelarii. Se văd amândoi ca prin ceaţă, ca pe *Quai des brumes.* Lionel o sărută:

— Se pare că nu mă pot împotrivi sorţii.

— Nu vreau să profit de tine, eşti beat.

N-o spune prea convinsă. Spectatorii se aşază mai bine în scaune. Unii deschid cutii de bere, alţii îşi trimit copiii la culcare. În regia tehnică, Gérard e pus în faţa unei decizii cruciale: să continue transmisia, riscând o amendă grasă, sau să bage publicitate? încă

speră ca lucrurile să nu degenereze.

Lionel îi vine în ajutor: arată spre ghips.

— O să fie cam complicat.

Liliane deschide valijoara şi scoate foarfecă Solingen. Câţiva telespectatori cu musca pe căciulă se gândesc la Lorena Bobbitt. Liliane, calmă, începe să-şi taie ghipsul. Grijuliu, Lionel o întreabă:

— N-o să te doară?

Liliane înţelege greşit şi-i răspunde:

— Nu mai sunt fecioară.

Telespectatorii încep să se sune între ei, trans- miţându-şi o parolă scurtă – *Treci imediat pe Anjou Libre!-,* după care închid repede, să nu piardă nimic din ce urmează. Gérard e ud.

Liliane termină de tăiat ghipsul. Spre surprinderea lui Lionel, fata n-are nimic la genunchi. O priveşte interogativ. Ea îi explică:

— Trebuia să fac ceva ca să mă bagi în seamă. Acum mai crezi că ghicitoarea a prevăzut c-o oloagă o să-ţi taie calea la drum de seară?

— Şi cum rămâne cu ce urmează să facem acum?

Lionel începe s-o dezbrace. Liliane stinge lumina: nu vrea să fie văzută goală de Lionel. Noroc că nu ştie nimic de sutele de mii de

spectatori care o privesc avizi. Gérard bagă publicitate. Spectatorii rămân *sur leur soif.*

Nu şi Liliane. În plin orgasm, ea strigă:

— O, mon Dieu!

— Mi s-a mai spus, nu se abţine Lionel.

Gérard şi toţi tehnicienii sunt cu ochii pe monitoare, ignorând apelurile revoltate ale abonaţilor care ameninţă că vor cere operatorului de cablu scoaterea postului L'Anjou Libre din ofertă. Calupul de publicitate ţine doar douăsprezece minute şi asta nu pentru că aşa cer normele, ci pentru că nici Lionel nu mai e ce-a fost. Mai e şi beat pe deasupra: se ştie că şampania moleşeşte.

Când se revine în direct, telespectatorii mai apucă să vadă o jumătate de sân, în timp ce Liliane îşi pune sutienul. Stau amândoi pe marginea saltelei. Văd viaţa în roz – încă nu şi-au pus ochelarii.

—Acum pot să mor ferice, îi spune Lionel, exacerbând frustarea telespectatorilor de sex bărbătesc.

— Plăcerea a fost de partea mea, domnule Lionel, se alintă Liliane.

— Ba a mea, nu se lasă Lionel.

— Ba a mea, nu se lasă Liliane.

S-ar mai fi contrazis şi azi, dacă ea n-ar fi avut bilet de tren. Se uită Ia ceas. El înţelege

aluzia.

— Păcat că te-am descoperit abia azi. Chiar trebuie să pleci la Vesoul?

Liliane lasă impresia că ezită. Telespectatorii încep să spere că vor fi satisfăcuţi. Gérard face semn către regia tehnică să pregătească un nou calup publicitar. Tehnicienii din carul de transmisie comentează încă, apreciativ, prestaţia lui Lionel. Liliane pune capăt oricăror speranţe:

— Chiar trebuie. Ne vedem luni. La atâţia ani pierduţi, în care am trecut unul pe lângă altul, ce mai contează o zi?

Câteva telespectatoare din Nantes îşi şterg pe furiş o lacrimă, să nu fie văzute de soţi. Printre ele, şi soţia generalului răspunzător de pacea socială din Angers.

Liliane s-a îmbrăcat la loc, mai puţin ghipsul şi pardesiul.

— Dar e vorba de acea zi... spune trist Lionel.

— Ziua ta de naştere, ai uitat? Mâine împlineşti cincizeci şi şase de ani.

— Dacă o să-i împlinesc...

— Iar începi? Trebuie să plec, pierd trenul.

Se sărută. Lung. Lung de tot. Telespectatorii bărbaţi profită ca să-şi mai deschidă o bere. Se desprind din sărut. Lionel

îşi şterge o lacrimă şi spune:

— Eu rămân s-o *aştept.*

îşi dă seama de ce-a spus. O ia în braţe pe Liliane şi începe s-o învârtă în jurul lui, ca la patinaj artistic, în proba de perechi. începe să strige ca un apucat:

— Sunt salvat! Sunt salvat! Sunt salvat!

Liliane nu înţelege nimic. întreabă:

— Adică?

— Ghicitoarea mi-a prezis că moartea o să vină *pe neaşteptate.* Or, eu o s-o *aştept*| O să vadă că tot timpul am aşteptat-o. Trebuie să se ţină de cuvânt: a zis c-o să mor pe neaşteptate, or, eu o s-o aştept. Trebuie să se ţină de cuvânt!

O mai sărută o dată pe Liliane. De data asta, scurt. Fata îl priveşte ca pe un nebun. Dar n-are timp să-l analizeze pentru că pierde trenul. Lionel n-o lasă să iasă. A apucat să se uite de jur-împrejur şi să vadă pustiul din casă. E clar: nu aşa se primeşte un musafir. Mai ales pe *Doamna Moarte.*

Surescitat, o roagă pe Liliane:

— Nu pot s-o primesc aşa, e de neam prost. Inde- plineşte-mi o ultimă dorinţă, orice condamnat are dreptul la o ultimă dorinţă.

— Tu eşti condamnat să te duci la culcare.

— Adu-mi o vază de la tine. O să cumpăr

mâine un buchet de flori. Stai puţin, ai un patefon?

— Am, de la falimentul casei de discuri O, la, la. Mai vrei ceva?

— Un disc cu valsuri. Crezi că *Moartea* dansează vals?

— Ţine-mi valiza, mă-ntorc imediat.

Liliane revine cu o vază, un patefon şi un disc de vinii cu *Valurile Dunării.* 1 le dă. îşi recuperează valiza. Cheamă liftul. Lionel o întreabă:

— Ce faci cu Robespierre?

— Se ocupă *madame* Agnès. I-am lăsat cheia de la casă.

— L-aş ţine eu, dar mi-e frică să n-o latre. Să n-o sperie.

Liftul vine. Liliane îl ia şi coboară. Lionel vede ce oră e şi strigă în casa scării:

— Madame Agnès! Madame Agnès!

Portăreasa, care se uita la televizorul primit de pomană şi chiar se mira că inginerul ieşise din cadru, îl aude. Iese în casa scării:

— Da, Lionel.

— Vrei să urci până sus?

— O clipă, să pun ceva pe mine.

Agnès, ştiind că va debuta pe micul ecran, se costumează ca de bairam. Urcă. Ii face cu ochiul lui Lionel şi-l întreabă şoptit:

— Unde e?

— Ce?

— Camera.

Abia acum Lionel îşi aminteşte că ora de transmisie a fost devansată. Se mai uită o dată la ceas. I se face rău. întreabă:

— Vrei să zici că tot ce-am....

— Stai liniştit, s-a băgat publicitate la momentul potrivit. Sau nepotrivit. Depinde cum o iei. Dar s-a înţeles că...

Ii face din nou cu ochiul, complice. Agnès se aşază într-o poziţie avantajoasă, ca s-o facă să moară de invidie pe Fatima.

— Care-i problema, Lionel?

Moare de plăcere să-l tutuiască: toată lumea va înţelege cât sunt de apropiaţi.

— Problema e că mâine am o invitată de care depinde viaţa mea şi nu mai am condiţii s-o primesc cum se cuvine. Ai putea vorbi cu oamenii să-mi aducă lucrurile înapoi?

Agnès îl priveşte cu un profund dispreţ:

— Nu ştiu care sunt obiceiurile în România, dar la noi, mortul de la groapă nu se mai întoarce. Ce e dat e bun dat. Gândeşte-te, oamenii s-au rugat pentru tine, au spus bogdaproste, s-au ataşat de lucruri... E urât. O să-ncerc, dar nu promit nimic. Orele sunt înaintate.

Lui Lionel îi vine o idee disperată. Iese pe balcon şi strigă, în tăcerea nopţii:

— Angerezi, mă iubiţi?

Cum toată lumea e branşată pe transmisia din garsoniera lui Lionel, balcoanele din blocurile înconjurătoare se populează instantaneu. După o scurtă repetiţie de sincronizare, încep să strige sacadat:

— Li-o-nel, te iu-bim, Li-o-nel, te iu-bim!

— Atunci, daţi-mi mobila înapoi!

Se lasă o tăcere bruscă. Lionel reintră în cameră. Agnès iese din cameră. Lionel desface o sticlă de şampanie. Când ajunge la jumătate, sună soneria. Lionel deschide. Un individ pe care nu l-a văzut în viaţa lui îi aduce un cuier de care voia să scape mai demult. În mai puţin de două ore, garsoniera lui Lionel seamănă cu Le Marché aux Puces: o hara-babură de nedescris, în care nu ai loc să arunci un ac. Lionel stinge lumina. îşi face loc cu greu spre un pat despre care nu ştie cum a ajuns acolo, lovindu-se de diverse obiecte din fier forjat şi ghips, printre care o cămilă antică, adusă de Gamal, egipteanul. Se culcă. Adoarme. Se culcă şi telespectatorii.

Capito\ul 7

în care e vorba despre o întâlnire cu Doamna Moarte, *despre intervenţia personală a Papei de la Roma, despre o gafă de zile mari a cofetarului Gaston şi despre cum face Ana Briceag ceea ce ştie ea mai bine. Lionel spune* Tatăl Nostru. *în româneşte.*

E duminică, 13 mai. Ziua fatidică pentru Lionel. Soarele e deja pe cer, la datorie, iar prognoza meteorologică este de 18 grade Celsius, cu un uşor vânt spre seară.

E ora 9.15. Lionel cască, semn că încă trăieşte. Căscatul lui umple de speranţe inimile miilor de telespectatori care au deschis televizoarele de la ora şase. Oră la care se trezea, de obicei, Lionel, pe vremea când avea toată viaţa înainte. Toţi aceşti matinali au tremurat pentru românul condamnat, în timp ce şi-au băut cafeaua şi şi-au uns bagheta cu unt şi miere. Trebuie spus că Lionel a dormit neîn- tors, ca un mort. L-a ajutat la această scurtă nirvana şi conţinutul celor două sticle de şampanie băute cu o seară înainte.

Primul lucru pe care-l face după ce se dă

jos din patul primit ieri cadou de la hotelul de lângă gara din Nantes – pat căruia îi cunoaşte toate arcurile pe dinafară – este să deschidă uşa de la balcon. Trebuie să aerisească pentru că majoritatea obiectelor de decor primite provin din magazii, debarale, garaje, pivniţe şi poduri.

Vede de pe balcon că în jurul casei s-au adunat deja câteva sute de simpatizau ţi ai mişcării *Salvaţi-l peLionel*| Se fereşte deocamdată să fie văzut, pentru a nu da ocazia unor strigăte care i-ar putea trezi din somn pe cei care vor să folosească această duminică pentru a se odihni mai mult. Se întoarce în cameră. încearcă sa facă un culoar de trecere dinspre uşă spre masa unde o va aştepta, cum se cuvine, pe *Doamna Moarte.*

În tot acest timp, mai precis încă de la ora şase, pe coridorul de la etajul patru, unde se află garsoniera lui Lionel, patrulează un om. Acest om este stagiarul Patrick. Clovis a vrut să se ţină de cuvânt şi să-i dea ziua liberă promisă, dar Patrick a insistat să-l păzească pe Lionel până în ultima clipă. A motivat că se simte ataşat de român, motivaţie care a stârnit un zâmbet de compasiune pe faţa lui Clovis: cu astfel de sentimentalisme, nu va

ajunge departe în poliţie. La Nantes – în cel mai bun caz. Patrick este plin de plasturi şi pansamente pe faţă şi pe mâini, urme ale confruntării cu Robespierre când bicho- nul se aflase sub influenţa alcoolului.

Patrulează sârguincios, dintr-un capăt într-altul al coridorului, aşa cum a învăţat la şcoala de poliţie absolvită de curând. Invariabil, de câte ori ajunge în dreptul apartamentului lui Liliane, aude un mârâit ameninţător dinăuntru. Şi tot invariabil, de fiecare dată se lasă în genunchi, scoate fulgerător pistolul din toc, îl îndreaptă spre uşă şi spune, pe un ton de agent secret justiţiar din filmele de acţiune:

— Mori, Robespierre, bestie!

Se preface că trage, murmurând *pac, pac, pac!* Bichonul îl aude şi se repede în uşă, ca şi cum ar vrea să iasă şi să muşte. După ce e mulţumit de numărul de bufnituri pe care le aude – sperând ca Robespierre să-şi rupă gâtul până la urmă –, Patrick se scoală, suflă fumul imaginar de la gura ţevii, bagă pistolul în toc şi reia patrularea. Robespierre se relaxează puţin.

E ora 10.00. Liftul se opreşte la etajul patru. Din lift iese Didier, cu o impozantă

cutie de carton în braţe. Spre surprinderea lui, vede un individ plin de plasturi şi pansamente stând în genunchi, cu pistolul îndreptat spre o uşă şi vorbind singur. Vrea să reintre în lift, dar liftul a fost chemat deja la alt etaj. Pistolarul îl observă. Involuntar, întoarce arma spre el. Didier e gata să scape cutia în încercarea de-a ridica mâinile deasupra capului. Individul pare uşor încurcat de poziţia în care a fost surprins. Didier începe să creadă că a fost confundat cu Lionel şi că o să moară în locul lui. Individul se scoală, îşi verifică pistolul, îl vâră în toc şi se apropie de Didier. Didier a băgat-o pe mânecă. Vede înaintea ochilor scurta lui viaţă derulându-se în pas alergător. După care vede o legitimaţie de poliţist. Didier nu ştie ce să creadă: o fi adevărată sau nu? Se gândeşte de două ori. îşi dă seama că numai un poliţist poate să stea în genunchi şi să ameninţe o uşă cu un pistol, vorbind singur.

De data asta, Patrick i se adresează lui:

— Cu ce treabă pe-aici?

— Am un pachet pentru domnul Lionel.

— Pune-l încet pe podea şi îndepărtează-te.

Acum Didier e sigur că are de-a face cu un poliţist. Pune uşor pachetul pe podea. Patrick se aşază pe burtă şi se apropie de pachet,

târându-se pe coate. Desface, cu infinită precauţie, un colţ al pachetului. Didier îndrăzneşte:

— Cu grijă, vă rog, e un pachet cadou.

— Gura! se răsteşte Patrick şi scoate pistolul din toc.

De data asta, Didier ridică mâinile deasupra capului. Patrick scoate un detector de metale din trusa poliţistului universal şi verifică pachetul. Nici un piuit.

— Ce e înăuntru?

— Un tort, e ziua de naştere a domnului Lionel.

— Eşti sigur? Noi ştiam altceva, foloseşte el pluralul maiestăţii, semn că are totuşi şanse să avanseze în poliţie.

— Ştiu, e o coincidenţă macabră. Pot să-l iau?

— Te rog.

Didier ia pachetul. Sună la uşă. Lionel tocmai a terminat de făcut o ordine inginerească în apartament. Se poate circula. Şi chiar dansa, în caz că...

Aude soneria. Se apropie de uşă, dar nu are curaj să se uite pe vizor. Cu un firicel de glas, întreabă:

— *Doamna Moartei*

— Sunt Didier, domnule Lionel.

Lionel răsuflă uşurat. îi deschide. Picoloul intră, îi spune sincer:

— Nici nu ştiţi cât mă bucur că vă găsesc în viaţă, domnule.

— Şi eu, răspunde la fel de sincer Lionel.

— Nu mi-aş fi iertat niciodată dacă ajungeam prea târziu. A fost o mică încurcătură la cofetărie.

Pune cartonul pe masă, fără să-l deschidă. Continuă de unde a rămas:

— Azi e ziua dumneavoastră de naştere.

— Aşa e. Uitasem.

— Permiteţi-mi să vă urez la multi ani din partea domnului Claude şi a tuturor clienţilor bistroului nostru. Şi a mea, desigur.

— Sunteţi foarte drăguţi.

— Am cotizat cu toţii ca să vă luăm un tort. Până şi inspectorul Clovis.

— Sunt onorat.

— S-a decis, în unanimitate, ca scaunul dumneavoastră de la masa din colţ, cu spatele la intrare, să rămână neocupat, oricât de aglomerat ar fi localul.

— în unanimitate? nu-i vine să creadă lui Lionel, care ştie ce înseamnă un scaun gol într-o crâşmă aglomerată. Hai că m-aţi tuşat.

— în plus, domnul Claude a comandat o nouă firmă pentru bistroul nostru. De luni, o

să se numească Le Lionel Français.

Lionel îşi şterge o lacrimă. La fel şi telespectatorii. Mai ales cei francezi, care nu vor mai avea nici o reţinere să fie văzuţi într-un local pentru imigranţi.

— E prea mult. Zău, e prea mult. Nu trebuie exagerat.

Desface cartonul. Vede un tort splendid. În mijlocul tortului tronează o lumânare care are ataşată o inimă de ciocolată pe care scrie 56 (vârsta împlinită azi de Lionel, pentru cei care au uitat). Pe tort e ornată, cu glazură şi frişcă, o urare cât se poate de neobişnuită: *Funeralii fericite!* Vădit încurcat, Didier încearcă să-i explice:

— Gaston, cofetarul... îl ştiţi?

— Cum să nu-l ştiu? confirmă Lionel, încă perplex.

— ... a încurcat urările. Era obosit, s-a uitat toată noaptea la dumneavoastră...

— îl înţeleg.

— Cu toată tevatura asta mediatică... Aţi auzit? Cică o să muriţi azi.

— Am auzit ceva.

— Când şi-a dat seama de greşeală, bietul de el a vrut să facă alt tort. Ne-a fost frică tuturor că nu vă mai găsim viu. Şi de gestul nostru... se alegea praful...

— Nu-ţi face probleme, Didier. în fond, se potriveşte şi urarea asta.

— Aşa ne-am gândit şi noi. Vă mulţumim pentru înţelegere. întotdeauna mi-aţi părut un om deosebit... Nu ştiu ce căutaţi în bistroul nostru...

— Pot să te rog ceva? vrea Lionel să profite de imaginea bună pe care-o are în ochii lui Didier.

— Orice, numai să nu fie ultima dorinţă.

Didier îi zâmbeşte lui Lionel, vrând să verifice dacă i-a fost apreciat jocul de cuvinte. Lionel îi zâmbeşte la rândul lui, lăsându-l să creadă că-i prevede un viitor stălucit în alimentaţia publică.

— Eşti drăguţ. Du-te până la florărie – îi dă o bancnotă de o sută de euro – şi comandă un buchet de opt cale. Mai bine zece.

— Nu trebuie să fie fără soţ?

— La morţi se dau cu soţ.

— Nu ştiam, spune Didier, dornic să acumuleze cât mai multe informaţii despre obiceiurile omeneşti.

— Eşti prea tânăr. Spune-i florăresei să pună în buchet un carton elegant pe care să scrie: *Fii binevenită, Doamnă Moarte!*

— Sunteţi sigur?

— Sigur. Grăbeşte-te. Să nu mă ia pe

neaşteptate.

— Alerg, zice Didier, dar de fapt stă pe loc. Dacă până mă-ntorc... – nu ştie cum să pună problema. Dacă nu-mi deschideţi?

— Păstrează florile, rupe cartonul, aruncă o cală şi dă-le iubitei.

— Aşa am să fac, domnule.

Lionel îl conduce până la uşă. Observă că nu a bifat în scadenţar căsuţa *sâmbătă.* O bifează. A mai rămas o singură căsuţă nebifată: *duminică.*

Didier iese. îl observă pe agentul Patrick în aceeaşi poziţie nefirească, ameninţând uşa de la apartamentul lui Liliane. Gând trece prin spatele lui, aude un mârâit ameninţător şi nişte bufnituri furioase din spatele uşii. Didier se felicită în gând că n-a ales să facă o carieră în poliţie: e o meserie prea periculoasă.

E ora 10.50. Didier iese din lift. Ţine în mână un buchet splendid de zece cale. Se salută amical cu Patrick, care încalcă de data asta consemnul şi nu verifică florile cu detectorul de metale. Sună la uşă. Lionel întreabă, fără să aibă curaj să se uite pe vizor:

— Didier, tu eşti?

— Eu, domnule.

Lionel deschide uşa. Didier îi dă grăbit

buchetul de flori şi o ia la fugă spre lift, gata să-l răstoarne pe Patrick, care tocmai îl împuşcă pentru a treizeci şi şasea oară pe Robespierre. Lionel, care pregătise un frumos bacşiş de zece euro pentru Didier, strigă după el:

— Aşteaptă! De ce te grăbeşti?

— Să nu ne confunde, apucă să-i răspundă pico- loul înainte ca liftul să se prăvălească spre parter.

Lionel îl salută pe Patrick – pe care nu ştie de unde să-l ia – şi închide uşa. începe să aranjeze decorul pentru marea vizită. Trage masa în mijlocul camerei. De-o parte şi de alta a mesei, pune două scaune desperecheate: al lui mai scund, al *Musafirei,* mai înalt. Pune tortul într-o farfurie cu un frumos desen de inspiraţie biblică pe margine. Aşază farfuria fix în mijlocul mesei. Aruncă ambalajul tortului la gunoi. Umple cu apă vaza împrumutată de la Liliane şi o aşază lângă tort. Pune calele în vază, cu frumosul carton de întâmpinare spre *Musafiră.* în dreptul fiecărui scaun pune câte-o farfurioară de prăjituri, cu câte-o linguriţă alături. Lângă farfuria cu tort, plasează un cuţit adecvat. Pune ultima sticlă de şampanie la frigider. Scoate discul cu *Valurile Dunării* şi-l aşază pe

platanul patefonului. Mulţumit de aranjament, începe să se îmbrace în costumul negru cumpărat special pentru această ocazie.

E ora 12.20. Lionel e îmbrăcat impecabil, aşa cum trebuie când ai o *Musafiră* de o asemenea importanţă. Plictisit să tot asculte acelaşi vals, deschide televizorul. începe să baleieze posturile. Ajunge pe RAI UNO. Se transmite slujba de la Vatican. în Piaţa San Pietro, credincioşii se pregătesc să asculte finalul discursului papal, pe care pontiful îl rosteşte în mai multe limbe străine. El spune, întâi, în italiană:

— Doamne, apără-l pe robul tău, Lionel Frunza, şi fă-l să treacă peste această zi de cumpănă.

Iniţial, lui Lionel nu-i vine să creadă. Pe urmă, sare ca un apucat de pe scaun. Caută o anumită carte de vizită. Formează un număr. Ii răspunde Anghel, de la consulat. E agasat că cineva îl deranjează tocmai când a chemat-o la el în birou pe Ana Briceag pentru o chestiune care nu suferă amânare. Ana Briceag intră şi închide uşa cu cheia. Lionel, fără să se recomande, îi spune lui Anghel direct, în româneşte:

— Pulică, dă repede pe RAI UNO!

Obişnuit să îndeplinească ordinele venite din ţară fără să crâcnească, Anghel ia telecomanda şi comută pe canalul italian. Vede adunarea din Piaţa San Pietro. Il aude pe papă spunând în ruseşte:

— Doamne, apără-l pe robul tău, Lionel Frunza, şi fă-l să treacă peste această zi de cumpănă.

Nu-i vine să creadă că până şi suveranul pontif a ajuns să creadă în preziceri. Lionel nu-l slăbeşte:

— Ai văzut, bă, cine a intervenit pentru mine? Papa, bă, Papa! 'Vă-n cur pe mama voastră de secu- rişti, cu voucherele voastre de căcat la cabane neîncălzite şi cu WC în curte! Acolo să te duci tu cu mă-ta care te-a făcut!

Anghel închide şi începe să dea cu receptorul de birou. Lionel continuă, fără să-şi dea seama că i-a venit tonul:

— Mai eşti pe fir? Hoţule, voi tot timpul sunteţi pe fir. *Pardon, excusez-moi,* revine el la limba care l-a consacrat în Franţa.

Din păcate pentru telespectatorii postului L'Anjou Libre, necunoscători de limba română, aceştia au pierdut mult din pitorescul tiradei lui Lionel. Tot ce-au înţeles a fost că Lionel s-a descărcat pe cineva şi că acum se

simte mult mai bine.

Anghel a spart receptorul. Ana Briceag vrea să se bage sub birou, să-l detensioneze. Pe Anghel.

Despre Ana Briceag

Ana e o fată bună. Bună de tot. Nimeni nu s-a plâns de prestaţiile ei. A început prin a fi o fată model şi a continuat ca fotomodel. Trebuie spus că Ana, în ciuda calităţilor ei incontestabile, n-a luat din prima examenul la concursul de intrare în diplomaţie. Un an de zile, a fost manechin la o casă de mode. Ca să înveţe să meargă pe *cat-walk,* fetele erau antrenate să ducă pe cap o tăviţă cu un pahar de apă. Până reuşeau să nu verse nici o picătură.

Anghel preferă, pentru moment, să se descarce altfel. Urlă cât îl ţin plămânii:

— Afară! Ieşi afară!

— Am înţeles, ciucuraş, nu trebuie să ţipi. Vin mai târziu.

Ana deschide uşa şi iese. Intre timp, Papa a ajuns cu apelul în favoarea lui Lionel la limba zulu. Sună telefonul oficial: e linia directă de

la minister. O voce inconfundabilă spune doar atât:

— Dacă moare, eşti un om mort.

Şi închide telefonul.

E ora 18.20. Pe măsură ce ziua se apropie de noapte, moralul lui Lionel basculează tot mai des dintr-o extremă în alta. Pe de o parte, se bucură că vine miezul nopţii – pragul izbăvirii lui. Pe de altă parte, cu cât se apropie de miezul nopţii, sosirea *Doamnei* e tot mai iminentă. începe să-l doară spatele de când stă nemişcat în scaunul cu spătar, privind când spre uşă, când spre balcon. Dinspre uşă se aud paşii tot mai obosiţi ai lui Patrick. Dinspre balcon, se aude rumoarea tot mai domolită a str ăzii, în plus, lămâiul pare gata să moară odată cu el. Gérard începe să fie neliniştit pentru ratingul emisiunii.

E ora 19.15. Mai încordat decât Lionel nu e decât Anghel de la consulat: se vede deja mutat în Burundi. Are pe birou un mic glob pământesc pe care Burundi nici nu figurează. Sau figurează sub alt nume, ca mai toate ţările din Africa, rebotezate ca să-i încurce pe cei care au învăţat geografie înainte de 1970. E îmbrăcat cu sacoul de la costum şi are cravata

la gât. Lângă el stă un mic bagaj de mână. E pregătit să fie chemat oricând la centrală. în cazul în care nenorocitul ăla de Frunză are proasta inspiraţie să moară.

E aşezat comod într-un fotoliu şi se uită la televizor. îl vede pe Lionel privind în gol. îşi slăbeşte nodul de la cravată. Ia un pahar de whisky de pe tăviţa din faţa lui. Bea o înghiţitură consistentă. Pune paharul înapoi pe tăviţă. începe să gâfâie. Gheaţa din paharul cu whisky începe să se lovească de pereţii paharului. Anghel spune:

— Te rog, uşor şi trist.

Ana Briceag se conformează. Tăviţa atinge starea de echilibru stabil. Situaţia e de-a dreptul promiscuă, dar cine crede că se rezistă uşor în diplomaţie se înşală. Anghel răsuflă uşurat. Tăviţa se ridică şi iese din cameră, fără să verse vreo picătură de whisky.

E ora 20.30. Afară s-a întunecat de-a binelea. Mitingul *sit-în* s-a cam spart. Au rămas numai masochiştii şi cei plătiţi pentru a sta acolo: poliţiştii, jandarmii, armata, agenţii secreţi şi echipele de televiziune.

Lionel ia lumânarea de pe tort, o aprinde şi o pune în fereastră. Din stradă se aude un oftat. Se duce în faţa oglinzii. Din oglindă îl

priveşte un om terminat. E neras de două zile, are cearcăne sub ochi, iar şampania i-a lăsat urme adânci pe obraji, îşi aranjează cravata. îşi dezleagă şi releagă mai strâns şireturile de la pantofi. Stinge lumina. Toţi telespectatorii umblă la contrast.

Se duce, pe bâjbâite, spre pat. Se întinde. îşi încrucişează mâinile pe piept. începe să spună cu voce tare, în româneşte, *Tatăl nostru.* încearcă de mai multe ori, pentru că a uitat româneşte. Lacrimi calde i se scurg pe obraji. Nu se văd la televizor, dar el le simte. Până la urmă, îşi aminteşte rugăciunea:

Tatăl nostru
Care eşti în ceruri
Sfinţească-se numele Tău
Vie împărăţia Ta
Facă-se voia Ta
Precum în cer aşa şi pre Pământ
Pâinea noastră cea de toate zilele
Dă-ne-o nouă astăzi
Şi ne iartă nouă greşalele noastre
Precum şi noi iertăm greşiţilor noştri
Şi nu ne duce pre noi în ispită
Ci ne izbăveşte de cel rău
Că a Ta este împărăţia
Puterea şi Slava

în numele Tatălui, Al fiului,
Al Sfântului Duh,
Amin.

închide ochii.

E ora 11.59. Toţi cei din jurul blocului privesc spre fereastra unde pâlpâie lumânarea. Camerele de televiziune sunt îndreptate şi ele în aceeaşi direcţie. La 12.00, lumânarea se stinge brusc, ca şi cum cineva ar fi suflat în ea.

Părerile sunt împărţite. Unii cred că Lionel e cel care a suflat în lumânare şi că trăieşte. Alţii sunt de părere că s-a întâmplat ce i-a fost scris şi lumânarea s-a stins odată cu el. Transmisia TV din garsonieră s-a întrerupt, conform contractului, la miezul nopţii. Nimeni n-are curaj să-i sune la uşă. Până şi stagiarul Patrick a plecat spre comisariat, să-şi facă raportul de rutină.

II încheie cu clasicul: *În timpul serviciului, meu nu s-a întâmplat nimic deosebit.*

Dubele jandarmeriei sunt deja la garaj. Ca şi maşinile pompierilor. Cele patru tancuri se retrag spre unitatea de blindate. Până şi televiziunile şi-au strâns catrafusele. Pe locul

mitingului n-au rămas decât gunoaiele şi televiziunea din România.

Triplu Ve are o discuţie cu redactorul-şef de la ştiri, pe care încearcă să-l convingă să mai rămână o zi.

— Eu aş rămâne până mâine. Dacă n-a murit?

— Ca să mai iei o zi de diurnă, pune şeful problema tranşant.

— Cum zici tu. Dar îţi asumi răspunderea. îţi dai seama ce interviu aş face cu el?

— Şi dacă eu programez interviul şi ăla a mierlit-o definitiv?

— Adică nu mă crezi în stare să vorbesc singur o jumate de oră despre un mort? Mă jigneşti.

— OK, rămâi şi-n noaptea asta. Dar dacă până mâine-dimineaţă nu dă nici un semn de viaţă, o

tunzi spre ţară. Eventual, faci un accident pe Valea Oltului şi transmiţi din ambulanţă.

— S-a făcut, contează pe mine.

De el se apropie Clovis, care-i zice:

— Mai încet, doarme Lionel.

Cuvânt mainte dé final

în care se repară o nedreptate istorică.

De când lumea şi pământul, autorii de toate genurile fac ce vor cu personajele lor, fără să le pese dacă acestora le convin portretele care li se fac sau vorbele care li se pun în gură.

Pentru a repara această nedreptate istorică, autorul romanului de faţă – Adrian Lustig, pentru cine a uitat – s-a hotărât să dea cuvântul personajelor sale, ca să-şi spună părerea despre felul în care au fost prezentate.

Părerea lui Lionel

Asta am fost eu: un om singur pe lume. Sortit să rămână anonim. Şi dacă nu ne duceam toţi trei, ca proştii, să ne ghicească Esmé viitorul, eram şi azi un *no name.* Un *no*

name francez, în cel mai bun caz. Ceea ce n-ar fi schimbat prea mult datele problemei. Măcar aşa, pentru câteva zile, am fost în centrul atenţiei. Am fost cineva. Am fost băgat în seamă. Am simţit că exist.

Oare dacă s-ar lua povestea de la început, aş mai intra în rulotă? Sigur n-aş mai intra. Dar atunci, n-ar mai exista cartea. Şi nici eu.

Măcar aşa, s-ar putea face un film după romanul ăsta. Eventual, o coproducţie româno-franceză, filmată la Bucureşti şi cu câteva exterioare din Angers – să coste mai puţin, l-aş da titlul *Funeralii fericite!*

Părerea lui Kiril

Singurul lucru obiectiv care s-a spus despre mine a fost că sunt bulgar. în rest, numai insinuări care, dacă n-aş fi mort, ar constitui baza unui frumos proces de calomnie. Să fie clar, n-am făcut în viaţa mea contrabandă cu Marlboro. Iar când m-au prins, a fost vorba de nişte coincidenţe oribile. Dovadă că n-am făcut nici o zi de închisoare. Dar la ce te poţi aştepta de la un autor care lasă cititorilor, în prolog, impresia că aş fi unul dintre personajele principale, ca să mă omoare imediat, în Capitolul 1, deşi aveam

largi posibilităţi de dezvoltare? Ca să nu mai vorbesc de modul în care am murit: să-ţi cadă un chinez în cap, e trasă rău de păr. *Jolt karton.*

Una peste alta, nu-mi pare rău că am apărut în această carte: măcar am putut face reclamă murăturilor bulgăreşti. Dacă mai trăiam măcar un capitol, aş fi putut aduce vorba şi de cealaltă mândrie naţională, parfumul de trandafiri. Când treceţi prin Angers, nu uitaţi să puneţi o floare la piedestalul statuii mele şi să aruncaţi un bănuţ în borcanul lui Sandu Mutălăul: mă interpretează la perfecţie. *Leka nost.*

Părerea lui Roman

în linii mari, ăsta am fost: un mălai mare. Beţiv, dar foarte îndemânatic. Autorul a insistat mai mult pe latura alcoolică a personalităţii mele, amintind doar în treacăt de calităţile mele de minitehnicus, confirmate de nenumăratele mele intervenţii la inundaţii de apartamente. La inundaţia de la bistroul lui Claude, a fost mânărie pe faţă: am căzut în cursă ca un şobolan. Dar cursa mi-a întins-o în primul rând autorul, ca să-i iasă lui combinaţia. Oricum, nu mai aveam mult de

trăit: la autopsie mi-au găsit o ciroză beton. Mai bine să mori spectaculos decât de ciroză. De ciroză mor toţi beţivii. De mâna unui scriitor, doar cei aleşi.

Acum, că tot am murit, pot să spun că-mi pare rău de un singur lucru: n-o să mă mai pot duce la cinema. Dar poate că şi pe lumea ailaltă or fi multi- plexuri, cine ştie? La cât timp liber o să am, chiar că nu m-am înecat degeaba.

Părerea lui Liliane

Nu sunt frigidă. O spun cu toată răspunderea şi, dacă nu se băga publicitate vineri, după ce mi-am dat jos ghipsul, sute de mii de telespectatori ar fi putut s-o constate în direct. O frigidă s-ar curenta auzind de Revoluţia Franceză? Sau ar striga *O, mon Dieu.'la* momentul potrivit? Asta ca să lămurim lucrurile de la bun început, pentru că autorul a fost destul de ambiguu în privinţa libidoului meu.

Şi apropo de *O, mon Dieu!,* de care autorul a făcut atâta caz. E o strigătură ca la teatru, când eşti mulţumită de prestaţie. Doar că acolo se strigă *Bis!* Dar eu una n-am auzit de

vreo femeie care să strige *Bis!* la orgasm. Prea ar fi ca la teatru.

Pe Lionel chiar l-am iubit. Mi s-a părut teribil de neajutorat, cu aerul lui de miop, privind mereu în jos, şi cu costumele lui gri, care-l făceau invizibil. Mai era şi român pe deasupra. Ştiu că asta nu înseamnă nimic, dar orişicât, era altceva decât un Gérard de duzină. Ce n-am înţeles e de ce m-a trimis autorul la Vesoul, la mama, cu care nu mai vorbisem de şapte ani. Numai ca să-l las singur pe Robespierre să-l poată lătra în voie pe poliţistul ăla peticit cu plasturi? Fără mine, Capitolul 7 a ieşit cel mai scurt. Şi nici nu mi-a făcut o ieşire din scenă care să se ţină minte.

îl iert. Pentru seara de vineri. A fost grozav de discret. Cât să înflăcăreze imaginaţia tuturor cititorilor dincolo de ce-am făcut noi. Adriane, te pupic!

Părerea lui madame Agnès

Nu e uşor să fii văduvă. Mai ales văduva unui beţiv. Cu pensia mea şi cu salariul de portăreasă, de-abia mă descurc de la o lună la

alta. Credeţi că mă dau în vânt după cuşcuş? Dar la cât a ajuns kilogramul de carne de viţel, n-am altă soluţie. De atâta cuşcuş, e normal că m-am îngrăşat. Dar nu într-atât încât să zică autorul despre mine, în Capitolul 4, că mi se văd alte alea. Asta chiar că a fost o expresie de bădăran. Dar ce te poţi aştepta de la un autor străin? Noi, francezii, avem altă fineţe, altă subtilitate.

Personal, nu pot spune că am ieşit rău din acest roman: măcar m-am ales cu un robot de bucătărie şi cu un televizor, pe care altfel, din pensia mea amărâtă, nu mi le-aş fi putut lua niciodată. Când a văzut Fatima robotul, s-a înverzit. Iar verdele o prinde groaznic. Mai ales acum, de când s-a smochinit.

Părerea lui Gérard

Nu ştiu de unde şi până unde are autorul o părere atât de proastă despre oamenii de televiziune. Atât eu, cât şi caraghiosul ăla de reporter român cu trei prenume am apărut ca nişte corbi, avizi de cadavre. Nimic mai neadevărat. Publicul e avid de cadavre, noi doar i le servim pe tavă. El le consumă, noi doar adăugăm sosul, ca să le facem digerabile. Credeţi că noi n-avem inimă?

Avem, dar nu lăsăm să se vadă ca să nu ne scadă audienţa.

În privinţa poveştii cu Liliane, treaba stă cam aşa: mie-mi plac femeile cu sânii mari. Or, ea... Cum a zis odată Sartre, citez din memorie: *Femeia fără sâni e sortită să sufere.* Am încheiat citatul.

Părerea lui Claude Fernandez

Eu chiar ţin la imigranţi. Altf el, mi-aş mai fi botezat bistroul Aux Immigrants Heureux? De pe urma lor mi-am făcut bruma de avere, pentru ei m-am dat peste cap ca să le fie bine şi niciodată sete. În ceea ce-i priveşte pe cei doi morţi – trei cu Lionel, dacă a mierlit-o –, lucrurile stau cu totul altfel decât au fost prezentate.

Pe Kiril n-am ştiut niciodată că-l cheamă Kiril. Am crezut că e o poreclă, în limba bulgară. Toată lumea îl striga *Bulgarule!* Eu n-am cumpărat de la el decât *pepperoni.* Dar, ca orice beţiv, câteodată încurca borcanele şi îmi livra baxuri de Marlboro. Dumneavoastră ce-aţi fi făcut în locul meu? I le-aţi fi dat înapoi, să-l umiliţi? Eu n-am avut puterea să fac una ca asta pentru că i-am tratat pe imigranţi ca pe copiii mei, deşi n-am avut

copii. Am preferat să împart ţigările la clienţi. Iar ei, din motive care-i privesc, au preferat să mi le plătească. Şi cu asta, subiectul Kiril e închis.

Cât despre şobolanul de Roman, chiar că n-am nici o vină. Toată lumea din Angers ştie că provoca inundaţii intenţionat, ca să încarce devizul. A încercat şi cu mine, dar nu i-a mers. Păcat de el, era un client serios.

Conştiinţa mea e curată ca vodca.

Părerea lui Didier

Domnul Lionel a fost un băiat salon. Nu dădea bacşişuri mari, dar nici nu scuipa pe jos. Nu l-am văzut niciodată beat mangă sau căzând sub masă. Era normal să mă ofer voluntar să-i duc ultima cuminecătură, chiar şi sub formă de tort. Eu m-am şi rugat la biserică pentru el. Deşi n-am avut un rol prea mare în povestire, toţi vor ţine minte că am fost ultimul om care l-a văzut în viaţă pe domnul Lionel. E puţin lucru?

Părerea lui Clovis

Eu ce să zic acum? Am apărut mai cumsecade decât sunt în realitate. Cred că

prenumele meu regal l-a timorat pe autor şi l-a făcut să mă trateze cu un respect pe care nu-l merit. Adevărul e că, la nervi, mai dau câte-un pumn în gură, câte-un pulan pe spinare sau câte-o amendă exagerată. Dar de băgat la pârnaie fără motiv, n-am băgat niciodată pe nimeni. Recunosc că mai închid ochii la micile găinării de cartier, dar o fac numai ca să nu aglomerez şi mai mult închisorile.

Cât despre Iionel, mi-ar părea rău să nu ajungă cetăţean francez, săracul, la cât s-a zbătut. După părerea mea, mai mult decât era cazul. Mă opresc aici, pentru că nu le prea am cu scrisul.

Părerea lui Patrick

E ultima oară când mai accept să joc un rol de poliţist într-o carte. Sunt nedormit, nemâncat şi muşcat peste tot. Pe deasupra, am fost ironizat din greu în ultimul capitol, lăsând impresia că mi-aş pune mintea cu un bichon frisé. Aştept să văd cum se termină cartea şi, dacă domnul Frunza moare, după toate sacrificiile pe care le-am făcut pentru el, îmi dau demisia din poliţie şi mă angajez în

Părerea lui Sami Hirsch

Dacă pe autor nu l-ar chema Lustig, aş putea spune că mi s-a făcut un portret cu tentă antisemită. (Şi aşa, rămân cu un mare semn de întrebare pentru că, între timp, am aflat că mama lui e româncă.) Toţi cei din domeniul asigurărilor, puşi în situaţiile tentante în care am fost pus eu, ar fi procedat la fel. Dacă nu cumva ar fî fost chiar mai veroşi decât mine, care mi-am făcut de mult plinul. Oricum, pot fi trecut printre pagubele colaterale făcute de această carte: am fost nevoit să mă pensionez anticipat. Dar măcar am rămas în viaţă. Nu ca alţii.

Părerea lui Albert Albanezu'

Pe lumea asta, există o mulţime de femei – între 13 şi 45 de ani – fără apărare. Mai ales în partea occidentală a acestei lumi. Cele mai multe dintre ele nu vorbesc o boabă franceză. încap pe mâna unor nenorociţi care, după ce-şi fac mendrele cu ele, le aruncă la gunoi. Adică acolo de unde au venit: Ucraina,

Moldova, România, Africa etc. Ele au nevoie de protecţia unui bărbat puternic, care să le ia sub aripa lui şi să le vrea binele. Dacă a asigura protecţia unor fete fără apărare înseamnă proxenetism, atunci sunt mândru că sunt proxenet. Numai că asta mai trebuie şi dovedit. S-o văd eu pe-aia care are curajul să mă dea în gât. Aşa că, domnu' autor, mai uşor cu insinuările. Dacă nu vrei să ai de-a face cu mafia albaneză.

Părerea lui Robert

Vorbesc şi în numele lui Jean, şi al lui Gustave, şi al întregului personal de la celebrul restaurant Duc d'Anjou. Am fost prezentaţi într-o lumină jalnică, poate şi din cauză că am vrut să asigurăm o lumină intimă celor doi porumbei: domnul Lionel şi domnişoara Liliane. E clar că tot ce s-a întâmplat în acea seară de pomină s-a datorat exclusiv faptului că noi ştiam de transmisia în direct, la televizor. Altfel, nu am fi acceptat nici sub tortură ca un client să toarne Coca-Cola în vinul roşu sau să-şi bage picioarele în frapieră. Am făcut-o de dragul show-ului, pentru telespectatorii care, după ce au fost

umiliţi o viaţă întreagă de chelneri ca noi, ştiam că adoră să fie răzbunaţi măcar de un client. II invităm pe autor să vină într-o seară sau la prânz la noi în restaurant şi să încerce să-şi bage picioarele în frapieră sau să comande ananasul din căruciorul cu prăjituri. II asigurăm că, în următoarele treizeci de secunde, va fi scos afară din local. În şuturi. Deşi... Deşi am auzit că, în urma emisiunii din Capitolul 4, în marile restaurante pariziene a apărut o nouă modă: la sfârşitul meselor, clienţii cu dare de mână – adică ruşii – îşi pun frapierele în cap ca să se răcorească. Se poate spune că am deschis o nouă cărare pentru beţivii pursânge. Sau două cărări – să nu uităm de ananasul în oţet, devenit cel mai bun remediu împotriva mahmurelii. Ii aşteptăm oricând în restaurantul nostru pe cititorii acestui roman, la o creastă de cocoş asezonată cu coiţe de Bresse. *Bon appétit!*

Părerea lui Anghel

Nici în Burundi nu e rău. Dacă ştii să te descurci. Din păcate, personalul e destul de redus şi nu prea am despre cine să fac rapoarte. Dar măcar pot fi sigur că nu există

nici un român care să ceară cetăţenie burundeză. Am cerut să-mi fie transferată şi o expertă diplomatică. Am propus şi un nume în acest sens.

Mi-e foarte greu să umblu în costum la patruzeci de grade Celsius, dar numai aşa mă pot impune în faţa băştinaşilor. De-abia aştept să beau un whisky cu gheaţă, bine servit.

Nu vreau să spun nimic despre autor înainte de epilog. Nu vreau să mă trezesc la Polul Nord. Deşi nici la Polul Nord nu poate fi rău. Dacă ştii să te descurci.

Părerea Anei Briceag

Părerea mea va fi expusă injustifié de către soţul meu, care este avocat. Acum îmi fac bagajele pentru Burundi: mi-am cerut transferul până când scandalul va fi uitat.

Părerea lui Matilde

înainte de orice, două precizări. Prima: n-am văzut *Basic Instinct* de patru ori, ci numai de trei ori. A doua: n-am vrut niciodată să-mi omor soţul, am vrut doar să-l fac să se omoare singur. Altfel, tot ce s-a spus despre noi –

femeile neconsolate din Nantes – e în mare parte adevărat: l-am dorit pe Lionel şi unele dintre noi chiar am avut parte de el. A fost un amant înnăscut. Şi un dansator fără pereche. Cu excepţia primei duminici din fiecare lună, când se împerechea. Pardon: când îşi găsea perechea. Ce-o să fie lumea asta fără Lionel? Nici nu vreau să mă gândesc.

Părerea generalului din Nantes (numele e secret militar)

Nu mă pot pronunţa despre alte neveste din Nantes, dar nevasta mea e mai presus de orice bănuială. Mai ales că nici nu ştie să danseze. Abia de curând – ca să înveţe – s-a înscris la un salon de dans. De lângă gară.

Părerea lui Robespierre

Nu numele îl face pe un câine, ci atitudinea. Oricum m-ar fi chemat, *unei inimi curajoase nimic nu-i e imposibil.* Mai ştiţi vreun câine în stare să dea un citat din Corneille sau Racine, că întotdeauna i-am încurcat pe-ăştia doi? Am circumstanţe atenuante: nu am avut timp să acumulez o

cultură decentă, fiindcă toată viaţa am dus o viaţă de câine.

M-am ataşat mult de Lionel – nu trebuie uitat totuşi că omul e cel mai bun prieten al câinelui. Puţini oameni sunt dispuşi să-mpartă bucata lor de şampanie cu un câine. De-aia joi seară, la restaurant, m-am simţit şi eu om.

Dacă îmi daţi voie să am şi eu o părere critică, de animal, pot afirma cu laba pe inimă că secvenţa de la Duc d'Anjou a fost cea mai bună parte a acestui roman. îmi pare sincer rău că se termină şi că trebuie să mă-ntorc la viaţa mea de câine. Urăsc plimbările matinale cu *madame* Agnès şi, dacă n-ar mirosi dezgustător a cuşcuş, aş muşca-o de nu s-ar vedea.

adrian
lustig

Părerea lui Esmé

Esmé a refuzat categorie să-şi dea cu părerea. S-a oferit, în schimb, să-i prezică autorului, pe gratis, ziua morţii. Autorul a refuzat categoric.

Au mai vrut să-şi dea cu părerea şi alte personaje, dar autorul consideră că s-a jucat destul cu răbdarea cititorilor: ei vor să afle ce s-a întâmplat, în cele din urmă, cu Lionel.

Ţineţi-vă bine, urmează epilogul!

De fapt, două epiloguri: primul – pentru cititorii pesimişti –, al doilea – pentru cititorii optimişti. Citiţi-l pe care vreţi. Iar dacă sunteţi nehotărâţi – ca mine –, citiţi-le pe amândouă şi alegeţi.

Epil°g IJ

pentru pesimişti

E luni, 14 mai, ora 5.59. Lionel sare în capul oaselor, ca un arc. Se uită spre masă. Vede că vaza e goală: buchetul de flori a dispărut. Se ridică puţin mai sus: vede că lipseşte şi o felie de tort. Se întoarce spre balcon: îşi vede lămâiul – de un verde strălucitor – purtând o unică lămâie, mare şi galbenă.

Coboară din pat şi execută seria de cincizeci de flotări. Se duce la debara. Degeaba: a făcut cadou atât extensorul, cât şi punga de la Carrefour cu cărămizile. îşi pregăteşte un mic dejun frugal. Nu lasă nimic, dar absolut nimic în farfurie. Spală vasele şi le pune la scurs. După care deschide dulapul. Dulapul e gol. Se priveşte atent şi vede că e deja îmbrăcat într-un frumos

costum negru. îşi dă seama că a dormit îmbrăcat. Şi încălţat. îşi face patul impecabil şi întinde pe deasupra o cuvertură.

Iese în vestibul. Se îndreaptă spre uşă. În ultima clipă, se întoarce: ceva i-a atras atenţia. Se uită la scadenţarul de deasupra oglinzii şi vede că cineva a bifat căsuţa *duminică.*

Se priveşte în oglindă. în oglindă nu e nimeni.

Epilog ?

pentru optimişti

E luni, 14 mai, ora 5.59. Lionel sai e în capul oaselor, ca un arc. Se uită spre masă: vede că buchetul de flori e tot în vază. Se ridică puţin mai sus: vede că tortul e neatins. Se întoarce spre balcon: îşi vede lămâiul – de un verde strălucitor – purtând o unică lămâie, mare şi galbenă. Se gândeşte: cu o singură lămâie nu se face *limoncello.*

Coboară din pat şi execută seria de cincizeci de flotări. Se duce la debara. Degeaba: a făcut cadou atât extensorul, cât şi punga de la Carrefour cu cărămizile. îşi pregăteşte un mic dejun frugal. Nu lasă nimic, dar absolut nimic în farfurie. Spală vasele şi le pune la scurs. După care deschide dulapul. Dulapul e gol. Se priveşte atent şi vede că e deja îmbrăcat într-un frumos costum negru.

îşi dă seama că a dormit îmbrăcat. Şi încălţat. îşi face patul impecabil şi întinde pe deasupra o cuvertură.

Iese în vestibul. Se îndreaptă spre uşă. Aude soneria. îl trece un fior. N-are curaj să se uite pe vizor. Spune, pierdut:

— Prea târziu, a expirat timpul.

— Sunt eu, Esmé, aude el un glas inconfunda- bil, care, surpriză, vorbeşte româneşte.

Lionel îi deschide. Esmé e spectaculoasă: are o nouă perucă blondă şi poartă o rochie înflorată. N-are nici o coasă la ea. Lionel îi face loc să intre. N-o strânge de gât.

— E cam dezordine la tine. Auzisem că eşti ordonat. Nu mă inviţi să iau loc?

Lionel nu ştie ce să creadă. îi face semn să se aşeze.

— Pot să iau o felie de tort?

Lionel dă din cap. Esmé îşi taie o felie consistentă. O mănâncă pofticioasă.

— Foarte bun. Să-mi dai şi mie adresa cofetăriei.

Lionel continuă să tacă.

— Florile astea sunt pentru mine? îţi mulţumesc, eşti foarte drăguţ, nu trebuia. Oricum, o să le iau, să nu se veştejească. Auzi,

n-ai şi tu o muzică, să ne simţim bine? Ceva de pe la noi? *Valurile Dunării,* de exemplu?

Lionel se ţine de masă, să nu cadă: îşi dă seama că a trăit în prelungiri şi că au expirat şi ele.

— Totdeauna eşti aşa tăcut? Chiar nu vrei să ştii de ce-am venit?

Lionel îşi mai derulează o dată toată viaţa pe dinaintea ochilor: e un film pe care l-a revăzut de multe ori în ultimele zile.

— Uite cum stă treaba: am obţinut o dispensă. Fiecare vrăjitoare are dreptul să schimbe un destin, o singură dată în viaţă. Eu mă gândisem să-l omor prematur pe Edy, a început să se obrăznicească de când ştie că o să trăiască o sută douăzeci de ani şi c-o să facă americanii un film despre el. Pe care o să-l dea pe Discovery Channel, într-o joi seară. Dar acum, c-a intervenit şi Papa, o să te salvez pe tine. Pe Edy îl las să se spele americanii pe cap cu el.

Lui Lionel nu-i vine să creadă. Vrea să-i sară de gât: de data asta, ca s-o pupe. Esmé îl opreşte cu un gest ferm:

— Nu te grăbi să-mi mulţumeşti. Trebuie să rezolvăm mai întâi o mică problemă.

— Ce problemă? se panichează Lionel.

— Problema banilor. Ai câştigat o căldare de bani de pe urma prezicerii mele. Corect ar fi să-i împărţim.

— Jumi-juma e bine?

— Exact la asta m-am gândit şi eu. întotdeauna mi-a plăcut să fac afaceri cu morţii vii.

Lionel scoate banii de sub saltea. Pune deoparte suma retrasă de la bancă. împarte restul bancnotelor pe principiul: una ţie, una mie. Una peste alta, fiecare se alege cu câte 287 633 de euro. Esmé se

scoală să plece. împachetează florile în scadenţarul pe care-l desprinde de deasupra oglinzii.

— Pot să iau şi tortul? Pentru Edy, să nu-mi scoată ochii că nu i-am adus nimic din Angers. Aşa mic cum îl vezi, se înfige la dulciuri, ceva de speriat.

Caută o cutie prin garsonieră: în talciocul ăla, nu e de mirare că găseşte una imediat. împachetează tortul. Lionel e stană de piatră: încă nu-i vine să creadă c-a scăpat. Esmé se îndreaptă spre uşă. O deschide. înainte să iasă, îl întreabă:

— Am uitat, câţi ani ai împlinit ieri?

— Cincizeci şi şase.

— Multi înainte! Nu ţi se pare că eşti cam bătrân să mai crezi în poveşti cu vrăjitoare?

Scris la bordul lui Queen Mary 2, *fără să fi trecut vreodată prin Angers.*

Cuprins

Prolog foarte lung..... 7
Capitolul 1..... 51
Capitolul 2..... 71
Capitolul 3..... 99
Capitolul 4..... 121
Capitolul 5..... 175
Capitolul 6..... 209
Capitolul 7..... 233
Cuvânt înainte de final..... 249
Epilog 1 263
Epilog 2 265

Ciudate personaje populează acest roman-șampanie! Unul își pierde capul când aude de Revoluția Franceză, altul a văzut *Basic Instinct* de atâtea ori, încât îi cunoaște toate dedesubturile lui Sharon Stone. Printre instalatori polonezi, ruși bețivani (scuze pentru pleonasm), chinezi suicidari și ghicitoare exotice se insinuează, cuminte și așezat, un produs al Carpatiei predecembriste. Cine este el? Nimeni altul decât Lionel Frunza, un român hăituit de ambiția naturalizării galice, chiar dacă asta nu-i va aduce transformarea numelui în Feuille, ci doar dispariția căciuliței de pe „ă"-ul final din „Frunză". Deprins să se trezească înainte de soneria deșteptătorului, dansator de vocație, grijuliu și cu vecinii, și cu lămâiul din apartament, Lionel (fost Ionel, firește) e un cetățean model. Nu încalcă nici o regulă de bună conviețuire și nu indispune pe nimeni. Toate merg ca unse până când o ghicitoare îl anunță când anume va muri. Atunci mecanismul impecabil al lui Lionel se dereglează, iar culoarea vieții netrucate îi revine în obraji. Cum i se termină aventurile? Cum doriți, căci romanul lui Adrian Lustig are două epiloguri – unul pentru pesimiști, celălalt pentru optimiști. Însă, indiferent pentru ce optați, râsul însoțitor e garantat.

În aceeași colecție:

Woody Allen
Apărarea invocă nebunia. Proză completă

Stephen Arnott
Antologia proverbelor ciudate

ISBN 978-973-50-2766-7